

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

7. STRAN

Pesniško srečanje

SLEPOTE SVETA IN ČASA

Kranj - Primerjava osemdesetih let in odčaranege sveta pesnika Boža Voduška je bila tema letošnjega bolj slabo obiskanega sicer že sedmega srečanja slovenskih pesnikov v Prešernovem gledališču.

16 ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske Kranj
Gorenjc in banka — formula prihranka

»Žirovci, hvala vam zanj! Tako prisrčno in preprosto obnem se je v petek popoldne zahvalil predsednik kulturne skupnosti Ravne na Koroškem Mirko Osolnik v imenu vseh, ki jim je žirovski rojak Leopold Suhodolčan zapustil neprecenljivo kulturno dediščino, še posebej pa Prevalčanov, ki so ga že kot mladega učitelja vzeli za svojega in med katerimi je preživel najbolj ustvarjalna leta. O njegovem življenju in delu je nato spregovoril Vladimir Kavčič, pisatelj in predsednik slovenskega komiteja za kulturo, ki je tudi simbolično odkril pominsko ploščo Leopoldu Suhodolčanu na rojstni hiši v Mršaku. Nekaj poudarkov iz Kavčičevega govora povzema mo na 5. strani. — H. J., slika G. Šinik

Bodo tako razumni tudi naslednji koraki

Za marsikoga presenetljivo, za vse, ki mislimo, da jugoslovanska ustava ni trgovina, ampak predvsem sporazum narodov in narodnosti Jugoslavije, pa razveseljivo je bilo sobotno zasedanje zveznega zbora skupščine Jugoslavije. Po ozračju obtoževanj, očitkov in groženj, po dramatičnih trenutkih na sejah zvezne ustavne komisije, ki je zaradi poskusa preglasovanja slovenska posadka v zvezni ustavni komisiji sejo zapustila, je zvezni zbor v soboto, z absolutno večino in aplavzom sprejel usklajen predlog ustavnih dopolnil! Je bila prva znanilka skupščinskega soglasja že 17. seja centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, ki je v veliki meri umirila duhove in jugoslovansko partijo poenotila, vsaj v besedah, v pogledih na bistvene probleme sedanjosti in prihodnosti Jugoslavije. Odgovor bi bil lahko pritrdilen. Ali je skupščinski soglasje eden prvih znanilcev spoznanja, da moramo drug drugega le poslušati, spoznati srž razmišljanja v tem in onem delu države in priznati, da je priznavanje objektivnih razlikosti v položaju in pogledih tudi utrjevanje enotnosti.

V čem je bogastvo skupščinskega

soglasja o ustavnih dopolnilih. Prvič je dokaz, da se v Jugoslaviji le še zmerno sporazumeti in da je delovanje Slovenije in njenih predstavnikov in organov, vključno z republiško skupščino, vneslo nove kvalitete v sporazumevanje o državnih zadevah. V ustavno razpravo je bilo prvič v tolikšni meri vključeno javno mnenje in vsaj v Sloveniji odigralo važno vlogo, tudi nadzorno, pri obnašanju naše skupščine in naših predstavnikov v zvezni ustavni komisiji in skupščini. Za Slovenijo je bilo zanimivo tudi to, da so bile na isti valovni dolžini vse družbenopolitične organizacije vključno z Zvezo komunistov, ki je svoje člane zavezala k ustvarjalnemu sodelovanju v ustavni razpravi, brez posebnih partijskih meril, ampak na osnovi zagovarjanja suverenosti Slovenije in njene odgovornosti za svoj in skupni jugoslovanski razvoj. Predlog ustavnih dopolnil končno odpira vrata ekonomiji in njeni logiki, lomi državne in druge zaviralne okove, takšno vsebino pa prenaša tudi v politični sistem z demokratičnejšim, ustvarjalnim in bolj človeškim obrazom. Jugoslovanska ljudska armada, zadnji sporni korak v usklajevanju, ni niti najmanj zgubila

svojega pomena in želje po zanesljivem viru financiranja. Nihče ni rušil njenih temeljev, še najmanj Slovenija, vendar JLA ne sme biti izvzeta iz sistema in rednega načina financiranja, v škodo že tako obubožanega gospodarstva ter dohodka, o katerem v nekaterih delih države ni več sledu.

Ne zavajajmo sebe in drugih, da smo s sobotnim soglasjem v zvezni skupščini razvozlati vse ustavne voze. S predlogom ustavnih dopolnil morajo sedaj soglašati še vse republiške in pokrajinske skupščine. Trdo delo nas čaka pri oblikovanju zakonov in predpisov, grajenih na novi ustavi. Marsikdo bo hotel vanje vriniti tisto, kar mu v predloge ustavnih dopolnil ni uspelo. Pozornost ne sme niti za hip popustiti.

Zaradi soglasja je v Sloveniji nastal nov položaj. Napovedani referendum o ustavnih dopolnilih ima sedaj povsem drugačno vlogo. Zaradi upoštevanja naših stališč morebitni ljudski »ne« nima več prvotnega pomena. Lahko je le potrditev, da so naši zastopniki ravnali prav, da tudi na tak način zaslužijo priznanje. Tudi v tej odločitvi naj prevlada razum, ki smo mu očitno v državi odprli vrata...

J. Košnjek

O fašizmu in antifašizmu danes

Ljubljana, oktobra — Letošnje 13. tradicionalno srečanje borbeških organizacij in žrtev vojne dežele Furlanije — Julijske krajine, avstrijske Koroške in Štajerske, Hrvaške in Slovenije bo 10. decembra letos v Strunjanu. Osrednja tema bo »Fašizem in antifašizem danes«.

Vsako leto se srečujejo drugje, tako je bilo leta 1976 srečanje v Ljubljani, 1977. leta v Vidmu, 1978. na Reki, 1979. v Gorici, 1980. v Vidmu, 1981. v Celovcu, 1982. v Kumrovcu, 1983. v Mariboru, 1984. v Gradcu, 1985. spet v Vidmu, 1986. v Celovcu in 1987. v Zagrebu. Srečanja so nastala iz potrebe po dogovarjanju omenjenih organizacij o skupnem delu, predvsem pa je njihov skupni cilj borba za mir, za razorožitev v svetu, prenašanje tradicij narodnoosvobodilne borbe na mlajši rod, kot tudi uveljavljanje pravic narodnostnih manjšin.

Letos bo organizator tega srečanja Republiški odbor ZZB NOV Slovenije ob pomoči borbeških organizacij obalnih občin, zbrani pa naj bi spregovorili o najbolj aktualni temi, fašizmu, ki spet močno dviga glavo, ljudje pa smo preveč ravnodušni do njega, pa tudi do antifašizma. Ne zavedamo se, kakšna nevarnost je fašizem lahko ponovno za posamezne dežele. Republiški odbor ZZB NOV Slovenije predlaga naj bi osnovni referat za Slovenijo pripravil dr. Janko Pleterški.

D. D.

Vinko Hafner med gorenjskimi novinarji

Član centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Vinko Hafner se je v četrtek zvečer, po seji cekaja v Beogradu, pogovarjal z gorenjskimi časnikarji. Strnil je svoje vtise s seje, na kateri je bil njegov nastop zelo odmeven: prvič zaradi opozorila Slobodanu Miloševiću, da morata on in srbska partija spoštovati odločitve centralnega komiteja, in drugič zaradi poročila komisije, ki ji je predsedoval, in je raziskovala odgovornost posameznih članov CK ZKJ v dogodkih v Vojvodini. Ugotovitve njegove komisije bodo ostale v arhivih centralnega komiteja, saj je bil sklep, da se na seji o konkretnih imenih in njihovi odgovornosti ne govori. Vinko Hafner je govoril o svojih pogledih na jugoslovansko krizo in menil, da moramo še naprej graditi na strpnosti in razumu. Več na 3. strani. (J. K.) — Foto: F. Perdan

Nova čistilna naprava na Jesenicah

Sava bo čistejša

Jesenice, 24. oktobra — Minuli petek so slovesno odprli novo čistilno napravo za mesto Jesenice, na katero bodo postopoma priključevali tudi kanalizacijo s Hrušice in ploščadi ob karavanskem predoru.

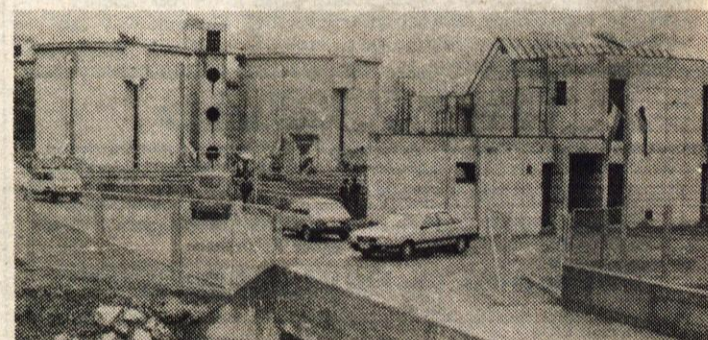
Nova mestna čistilna naprava je v minulih letih ena največjih jesijskih naložb — razen železarskih — vredna do 7 milijard novih dinarjev, pravijo pri jesijskem Kovinarju, kjer so kot investitorji poskrbeli, da je bila čistilna naprava zgrajena v roku in s kar najmanjšimi stroški. Jeseniški Gradbincev je začel z gradnjo pred dvema letoma, predračunska vrednost pa je bila nekaj več kot milijardo dinarjev. Največ denarja so prispevali območna vodna skupnost, železarna Jesenice in občani s prispevkom za razširjeno reprodukcijo. Med gradnjo so znašale podražitve le 20 odstotkov predračunske vrednosti, tako da so dejansko končali objekt z 2 milijardama dinarjev stroškov.

Nova čistilna naprava na Javorniku ima zmogljivost 30.000 ekvivalentov (pomeni: odpadne vode enega

prebivalca so en ekvivalent), kar je dovolj za vse Jesenice s Hrušico in njeno karavansko ploščado. Po izgradnji mestnega kolektorja bodo na čistilno napravo priključene vse Jesenice, medtem ko se bodo na Hrušice in ob predoru postopoma priključevali.

Jesenice bodo z novo čistilno napravo spet nekoliko čistejše, še posebej Sava, ki so jo odplake precej onesnaževale. Ko so uklinili osem dimnikov, prenovili lužilnico in preprečili sedem virov iztoka odpadnih voda, so napravili ogromen ekološki korak. Na Jesenicah se je kar za 90 odstotkov zmanjšala emisija prahu in dima v ozračju, tako da so danes Jesenice med slovenskimi mesti na 20. mestu po onesnaženosti s prahom in dimom ter na 32. mestu po onesnaževanju z žveplovim dioksidom.

D. Sedej

Nova mestna čistilna naprava na Jesenicah ima zmogljivost 30.000 ekvivalentov ali za 30.000 prebivalcev. Nanjo se bodo uporabniki priključevali postopoma, tudi s Hrušice in s Koroške Bele. Foto: F. Perdan

Koncert Umetniškega ansambla JLA iz Beograda

Kranj — V četrtek, 27. oktobra, ob 18. uri bo v hali Gorenjskega sejma nastopil Umetniški ansambel Jugoslovanske ljudske armade iz Beograda. Orkester in zbor Umetniškega ansambla se bosta predstavila pod vodstvom dveh dirigentov Pavla Medakovića in Vladimira Mustejbašića. Med ostalimi nastopajočimi je treba omeniti Dubravko Zubović in Slobodana Stankovića, solista beograjske Opere, Dragana Mjalkovskega, ansambel Pe-pel in kri, Ivanko Lukateli in Dušana Simića, prvaka baleta Narodnega gledališča Beograd, ansambel narodnih plesov Kolo. Prireditel bo povezovala Miša Molč. Vstopnine ni.

Milan Kučan na posvetu sindikalnega aktiva

Zmagal je glas razuma

Poljče, 21. oktobra — Na posvetu sindikalnih aktivistov, ki je bil v četrtek in petek v Poljčah, so se pogovarjali tudi z Milanom Kučanom, predsednikom predsedstva CK ZKS. Govoril jim je o razsežnosti krize, strnil prve vtise o 17. seji CK ZKJ in odgovarjal na ta čas aktualna vprašanja.

Dvoje je značilnosti današnje krize: nezadovoljstvo ljudi in spricho njihovega nezaupanja v oblast težnja po samoorganiziranju, ter resnejša kriza iniciative socialističnih sil. Načeloma je v družbi sicer jasno, da kaže vztrajati pri konceptu, ki ga imenujemo tri reforme, zatika pa se pri njegovi uresničitvi, to pa je še dodaten vir nezaupanja ljudi, kjer je vse glasnejša zahteva po radikalizaciji razmer.

Milan Kučan je obsežno govoril tudi o načetnem sožitju v državi, o vse bolj bolečih socialnih vprašanjih, o človekovih pravicah, ki sodijo med bistvena vprašanja socializma, in se dotaknil ustavne reforme in prenove ZK. Poudaril je, da je treba prednostno reševati ekonomska in socialna vprašanja, vztrajati pri reformah in pri tem ubirati demokratična pota.

Ko je nizal svoje vtise o 17. seji CK ZKJ, je dejal, da se je odzvala na te razmere. Ocenil jo je kot pomembno zmago razuma, saj je prevladala skupna skrb za

prihodnost. Pokazal je, da si komunisti v Jugoslaviji želijo sprememb in da pogled obračajo naprej. Osvojila je načelo treh reform in iskala zaveznitvo naprednih sil. Dokazala je tudi, da jugoslovanski CK misli resno s svojo odgovornostjo. Spricho nevarnosti, da socialne napetosti pripeljejo do hudih pretresov, je dojela pomen razvojnih, ekonomskih in socialnih vprašanj. Dognala je tudi, da je sožitje v federaciji mogoče, da je enotnost mogoča, toda le skozi različnost njenih sestavnih delov. Kosovska drama je obvladovala pretežni del razprav na seji, z njo pa se je tesno povezovalo tudi vprašanje odgovornosti za nastali položaj. Velik poudarek je dala seja ustavnim reformi in potrebi po prenovi ZK, kar je bilo poudarjeno kot osrednje vprašanje.

17. seja sicer ni rešila zdajšnjega kriznega stanja, je menil Milan Kučan, je pa olajšala napetosti in pokazala, kako je treba reševati težave. Zato jo je predsednik predsedstva slovenskega CK ocenil kot dobro znanilko prihodnosti, če bodo le njene zamisli prevladale tudi v prihodnje.

D.Ž.Žlebir

Vinko Hafner z gorenjskimi novinarji

Svarilni kazalec zavednega komunist

Kranj, 20. oktobra — »Ko je Slobodan Milošević trdo reagiral na vojni poraz srbskega člana predsedstva centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije Dušana Čkrebića, me je pogrelo. Nisem hotel diskriminirati Srbov in Miloševića, vendar bi Slobodanov nastop lahko porušil vse, kar smo na 17. seji naprednega dosegli,« je dejal v četrtek zvečer, takoj po seji v Beogradu, gorenjskim novinarjem član CK ZKJ Vinko Hafner.

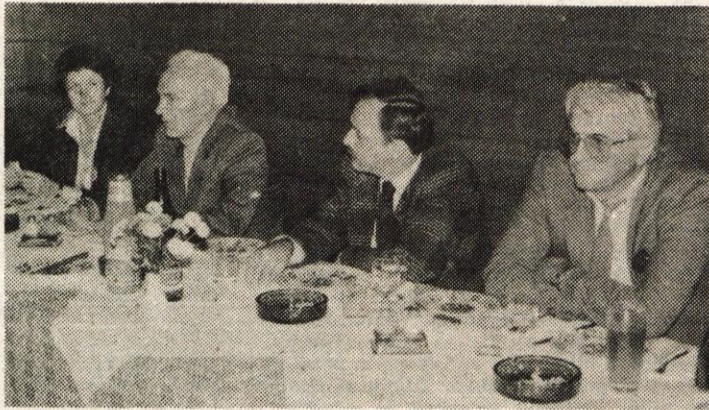
»Na moj nastop so bile različne reakcije. Slobodan Milošević mi je dejal, da bi se ponovno oglašil, če me ne bi cenil kot poštenega komunist. Mojega protesta ni vzel v negativnem smislu, celo svoje sodelavce je pomiril, ko so hoteli protestirati zaradi mojega govora,« nam je povedal Vinko Hafner, katerega poteza v obrambo odločitev centralnega komiteja bo ostala svetlejša točka 17. seje pretekli teden v Beogradu.

Sicer pa je strnjena Hafnerjeva ocena 17. seje centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije naslednja: mnogi so od seje pričakovali več kot takšno zasedanje lahko da; Stipe Šušter je bil v uvodnem referatu zelo poglavljen in napreden, požel je priznanje, vendar bi bil lahko krajši in jedrnatejši, če bi imel več časa zanj; za vse razprave je bila značilna velika zaskrbljenost, ker je bil to zadnji trenutek za spremembe, ki pa bodo lahko dale rezultate šele drugo leto, ko bo spremenjena ustava in sprejeti še drugi ukrepi in bo takrat pravi čas za oceno uspešnosti konference; veliko je bilo govora o enotnosti ZK, vendar je bilo manj zahtev po monolitni enotnosti, saj je razlike treba priznati in jih objektivno ocenjevati; zahteve po izrednem kongresu so bile milejšje kot na kongresu, vendar mora sedaj CK reči zadnje besede, utegne pa se zgoditi, da izrednega kongresa

ne bo, ampak je lahko redni predčasno, jeseni prihodnje leto.

Centralni komite je soglasal s pobudo o zamenjavi tretjine članov cekaja. To dovoljuje statut. Odšli naj bi predvsem člani, ki delajo na državnih funkcijah in v političnih vodstvih, prišli pa naj bi mladi, znanstveniki, ustvarjalci. Če bodo ostali starejši odšli, bom to storil tudi jaz, je dejal Hafner, vendar mora določena vez med mlado in staro generacijo ostati, predvsem pa naj bi se odpovedali članom iz državnih organov. Odhodi naj bodo dostojni in ne taki, kot se marsikje sedaj dogaja in zahteva. Ustanovljena je bila skupina za ugotavljanje odgovornosti Vlasija, Široke in Dolaševića, vendar bo to delo tdo, saj so imena že vnaprej določena.

»Z glasovanjem o zaupnici predsedstvu so dali Šušter in sodelavci svoj ugled na kocko. O zaupnici doslej še nikdar nismo glasovali v tej obliki. Izid je presenetil. Čkrebić iz Srbije ni dobil zaupnice, kar je svojevrsten opomin srbskemu vodstvu. Čkrebić uživa ugled solidnega komunist, je osebno pošten, vendar discipliniran izvrševalec srbske politike. Očitno so, da smo se dogovorili, kako bomo glasovali, da se je organizirala »protisrbska koalicija«. Kolikor jaz vem, ni bilo nobenih dogovorjanj o tem, vsaj med Slovinci ne,« je dejal Hafner.

Pogovora gorenjskih novinarjev z Vinkom Hafnerjem sta se udeležila tudi predsednik izdajateljskega sveta Gorenjskega glasa Boris Bavdek in predsednik MS SZDL za Gorenjsko Marjan Gantar. Foto: F. Perdan

Vinko Hafner je vodil komisijo, ki je ugotavljala odgovornost organov in posameznikov glede dogajanj v Vojvodini. Sam ni bil navdušen zanjo, saj bi moral partijsko predsedstvo najprej ugotoviti krivice, stopnjo njihove odgovornosti pa naj bi ugotovila komisija.

»Devet nas je bilo v komisiji, nalagali so nam nove in nove naloge, tudi takšne, za katere nismo bili zadolženi. Preštudirali smo nad 1000 strani govorov in izjav, potem pa ocenjevali. Ugotovili smo, da je za vojvodinske dogodke srbsko partijsko vodstvo manj odgovorno kot vojvodinsko. Prišli smo do imen, vendar so bile medtem že izvršene zamenjave, nekateri so odstopili sami in ostala sta samo še dva. Tudi nekateri člani moje skupine so želeli odstopiti. Vse

skupaj se je končalo tako, kot se je: gradivo je zbrano, cekaju smo prebrali poročilo brez imen (menili so, da bi njihovo nastevanje na seji povzročilo nove razprtije), dokumenti pa so lahko uporabni pri nadaljnjem kadrovanju. Kot vodja imam neprijeten občutek, da smo nalogo nepopolno uresničili, da smo oportunisti. Čeka je naše poročilo sprejel,« je ocenil Vinko Hafner.

Upam, da bo povsod prevladal razum, da bomo tudi v težkih časih obdržali vsaj delček osnovne kulture, vero in cilje. Pregloboko smo se spustili in zgubili ugled. Vrnili ga bomo, če bomo dali oblast iz rok in se vrnili med ljudi, je ena od misli Vinka Hafnerja.

J. Košnjek

Seja kranjskega komiteja ZKS

Bomo nemi opazovalci zaostajanja

Kranj, 21. oktobra — Nedopustno je obravnavati rezultate gospodarjenja le kot informacije, ne pa tudi s stališča uresničevanja obveznosti in odgovornosti organov družbenopolitične skupnosti. Tako je kranjski komite Zveze komunistov zapisal že v stališčih prejšnje seje, tokrat pa jih je ponovil.

Poročilo o uresničevanju kranjske resolucije za to srednjeročno obdobje tudi letos ni boljše. Uspešnost je slabša kot lani in izvršni svet zaradi zaostajanja v vseh treh letih sedanjega srednjeročnega plana predlaga spremembo ciljev reso-

lucije. Kranjska občina sedaj že očitno zaostaja in pri tem zaostajanju nihče, še posebno pa komunisti, ne morejo biti le nemi opazovalci. Vsi posamezniki in organi v občini niso naredili vsega, kar bi morali. Delegati občinske organizacije Zveze ko-

munistov v SZDL in družbenopolitičnem zboru občinske skupščine bodo zato vztrajali tudi pri ugotavljanju odgovornosti za neuresničene naloge oziroma zaostajanje. Brez tega občinska skupščina poročila izvršnega sveta o uresničevanju resolucije ne bi smela sprejeti, je ob tem menil Edo Resman. Skupščina je tudi nadzorni organ dela izvršnih teles. Komite je v svojih sklepih s petkove seje tudi zapisal, da morata biti občinska skupščina in izvršni svet pobudnika za začetek zmanjševanja državnega aparata in prvi koraki naj bi bili narejeni že prihodnje leto (letos, so menili nekateri, letni okvirji rasti splošne porabe v občini niso skladni s plani), in da naj se končno v Kranju izračuna in jasno pove, koliko stanejo razni gorenjski medobčinski organi in koliko zanje prispeva Kranj. Člani komiteja so med drugim tudi terjali, da se v poročilu o uresničevanju resolucije natančneje pove, kakšna je usoda gradnje Ekonomske srednje šole in kako je z reševanjem problematike Visoke šole za organizacijo dela. Povejmo, ali gre samo za prostor ali gre za denar za gradnjo, je dejal Stane Boštjančič. Če gre za denar, potem naj bo vrstni red financir-

jev republike, Gorenjska in šele nato Kranj ne pa obratno. Univerza je stvar republike. Tovarne so že dobile zahtevek za denar za to šolo brez pojasnili, kakšna je finančna zasnova projekta, kdo bo vse plačeval, itd.

Sicer pa je imela petkova seja občinskega komiteja ZKS Kranj tudi razburljivo vsebino. Na začetku ni bilo potrebne sklepčnosti in se je sestanek začel kot delovni sestanek komunistov, članov komiteja. Udeležba je bila kasneje zadostna. Zastavljeno je bilo vprašanje, ali se ima sploh smisel sestajati, ker je bilo pred sejo komiteja zelo malo sestankov osnovnih organizacij, kritično pa je zvenelo vprašanje, zakaj se kranjski komite ni sestel pred 17. sejo CK ZKJ. Če bi se, bi bila tudi aktivnost osnovnih organizacij večja. Eni so menili, da bi se moral komite posebej priključiti akciji podpore politiki slovenskega vodstva, drugi pa so dejali, da je bolj bistvena od tega spontana podpora ljudi slovenskemu političnemu vodstvu. Med ljudmi, ki so izražali podporo, pa so bili tudi komunisti. Zdajšnja izjava komiteja v znak soglasja s slovensko politiko bi bila tudi precej kasna.

J. Košnjek

In vendar je prevladal razum

Ljubljana, 21. oktobra — Osrednja točka 16. seje predsedstva republiškega odbora ZZZB NOV Slovenije je bila uresničevanje stališč ZZZB NOV o spremembah in dopolnitvah Ustave SFRJ; največja skrb borcev je bil brez dvoma amandma o financiranju JLA.

Da bi prevladal razum, je bila enotna želja vseh nekdanjih borcev, zbranih na petkovi seji republiškega predsedstva v Ljubljani. Če kdo, potem so prav borci tisti prvi, ki lahko odkrito povedo svoja mnenja in stališča pri financiranju JLA, kajti prav oni so ustvarili današnjo ljudsko armado.

Vsi so za to, da dobi JLA stabilno, trajno in zadostno financiranje za svoje dejavnosti, tudi ona se mora modernizirati, razvijati, vendar je ta njen razvoj treba uskladiti z gospodarskimi možnostmi države. Ne pa, da imamo na eni strani povsem oslABLJENO gospodarstvo, delavca, ki že silno težko živi, po drugi strani pa naj se krepi armada. Če gre slabo narodu, armadi ne more iti bolje, pravijo borci. Danes nam ne grozi sovražnik od zunaj. Če bi pristali na izločanje deleža za armado iz dohodka, bi bilo gospodarstvo v še slabšem položaju, ljudje bi še težje živeli. Tako financiranje bi bilo resnično kratkovidno: naša armada bo tako močna, kot bodo močne naše tovarne. Tudi armada se mora v tako težkih razmerah, kot je danes Jugoslavija, nečemu odpovedati.

Borci so trdno zavzemali stališče, naj Predsedstvo SFRJ kot vrhovni poveljnik JLA stori vse, da bo do soglasja prišlo, v nasprotnem primeru naj bi sprejeli usklajene amandmaje, neusklajene, med njimi tudi tega o financiranju armade, pa pustili v razpravi, dokler ne bi prišlo do soglasja. Če bi do soglasja ne prišlo, naj bi skupščina SRS še enkrat proučila razmere, vendar če bi bilo potrebno, so tudi borci za to, da se v Sloveniji izvede referendum.

Borci so tudi odločno zavrnili očitke mladih, da so slovenski delegati doslej le sprejemali stališča drugih. Ne le tokrat, ko so Slovenija v skupščini dokazali, da trdno stoje na svojih stališčih, tudi pri ustavi leta 1974 in prej so slovenski delegati bili nemajhne boje, da so uveljavili svoje predloge.

Ob koncu tedna se je vprašanje financiranja JLA vendarle rešilo po pameti. Zagotovo bo rešitev tako perečega vprašanja, kot je financiranje JLA, vplivalo na stabilizacijo razmer v Jugoslaviji. Tudi borci so zadovoljni s tako rešitvijo, nikakor pa ne dopuščajo sprememb avnojskih temeljev ustave in po vseh svojih silah se bodo zavzeli za uresničevanje vseh treh reform, ki smo si jih zadali.

D. Dolenc

Spremembe v zavarovalstvu

Manj rizičnih skupnosti

Kranj, oktobra - Prejšnji mesec so v Zavarovalni skupnosti Triglav v Sloveniji potekale razprave o spremembah samoupravnega sporazuma o organiziranosti zavarovalstva in o novih tako imenovanih podlagah za posamezne vrste zavarovanj. Novosti, ki naj bi jih sprejeli še ta mesec, bodo v marsičem spremenile organizacijo celotnega zavarovalstva v Sloveniji.

Število rizičnih skupnosti v Zavarovalni skupnosti Triglav naj bi se v prihodnje od sedanjih šest zmanjšalo na dve in sicer na premoženjsko in in posebno rizično skupnost. Ob manjših poslovnih stroških v prihodnje (namesto šestih bodo zdaj na primer potrebne le tri bilance...) in naravnosti k podjetniški organiziranosti pa sta pomembni še dve spremembi. V prihodnje naj bi namreč tako imenovane negativne rezultate poslovanja po posameznih vrstah zavarovanj pokrivali znotraj rizičnih skupnosti oziroma območij. Šele po tem, če območje samo ne bi moglo pokriti negativne razlike, bi bilo uveljavljeno načelo solidarnosti na območju celotne Zavarovalne skupnosti Triglav. Do zdaj je namreč veljalo pravilo, da se je negativni rezultat na primer na področju avtomobilskega zavarovanja pokrival po tako imenovani vertikali v celotni Zavarovalni skupnosti Triglava. Podobno je bilo tudi v kmetijstvu.

Za Gorenjsko območno skupnost Triglava v Kranju pa je to do zdaj vedno pomenilo nadpovprečno prelivanje denarja v dogovorjeno solidarnostno pokrivanje. V prihodnje torej takšnega prelivanja denarja ne bi bilo več oziroma ne toliko. Če bo na primer na območju ljubljanske ali mariborske območne skupnosti prišlo do negativne razlike, jo bodo morale najprej pokriti same. Za gorenjsko območno skupnost bi poprej takšna nova organiziranost pomenila večji ostanek denarja, saj do zdaj negativnih razlik v zavarovalstvu praktično ni imela.

Druga novost pa je poudarek na opazovanju po zavarovalnih vrstah. Do zdaj so bila na primer v rizični skupnosti v industriji vsa zavarovanja (od strojelomnih, požarnih,...) v prihodnje pa naj bi zavarovalne tokove spremljali samo po zavarovalnih vrstah (strojelom, avtomobilizem, kasko...).

Nekaj sprememb pa se obeta tudi pri zavarovalnih podlagah za posamezne vrste zavarovanj. Bistvena bo vsekakor na področju strojelomnih zavarovanj, kjer je lani celotni Triglav zabeležil negativni rezultat. Glede na pretežno visoko odpisnost strojnega parka v Sloveniji nasplohi, so se v zavarovalstvu vprašali, kaj sploh še pri strojelomu lahko zavarujejo, če gre v večini primerov za vzdrževanje, ne pa za škode. Zato naj bi bilo v prihodnje pri odkupu amortizirane vrednosti potrebno precej večje doplačilo od sedanjega, ki je znašalo 25 odstotkov. Odpisanost naj bi bila prilagojena knjigovodskim podatkom v delovnih organizacijah. Seveda pa zaradi tega tiste delovne organizacije, ki pospešeno odpisujejo opremo, ne bi smele biti zato dodatno »kaznovane«. Druga pomembna novost, poleg še nekaterih s področja zavarovanja živali, avtomobilskega zavarovanja, osebnega zavarovanja..., pa se pri strojelomu nanaša na popuste in doplačila. Ti naj bi bili v prihodnje okrog trikrat večji.

A. Ž.

Sanacijski program Alplesove kotlovnice nared do konca leta

Ni sporna vsebina, ampak način kurjenja

Škofja Loka, 23. oktobra — Kaže, da je po uspešni ekološki sanaciji Termike na Trati zdaj na vrsti Alplesova kotlovnica v Železnikih, ki razburja domačine predvsem zaradi pretiranega onesnaževanja zraka s trdnimi delci (pepelom). V Centru za varstvo okolja pri Zavodu za zdravstveno varstvo Maribor so izmerili, da je po letos sprejetih novih mejnih vrednostih onesnaženja za približno petkrat prekoračena koncentracija trdnih delcev, občasno pa presega mejo tudi koncentracija ogljikovega monoksida v zraku.

Prevelike količine trdnih delcev so posledica neprimerne čistjenja dimnih plinov, saj ciljoni odstranjujejo le največje delce, medtem ko se visoke koncentracije ogljikovega monoksida pojavljajo med šaržnim dodajanjem kosovnih odpadkov v kurilnice.

V Alplesovi kotlovnici na leto pokurijo približno 36.000 kubičnih metrov lesnih odpadkov. Tako pridobljena energija, ki jo rabijo zase, dajejo pa jo tudi v sosednja podjetja in stanovanjska naselja, je na Gorenjskem med najcenejšimi. Železnikarji so z vsem srcem zanjo, hkrati pa se enako goreče zavzemajo za zaustavitev onesnaževanja zraka.

V Alplesu obljubljajo, da bodo sanacijski program kotlovnice izdelali do konca tega leta, rahlo pa dvomijo, da bi do konca naslednjega leta že zmanjšali onesnaženje za polovico in leto kasneje docela.

V EMO Celje, kjer so izdelali kotel, jim namreč odgovarjajo, da ustreznih čistilcev še ne delajo, da pa program razvijajo. Vprašanje je, kdaj bodo uspeli. Druga ovira, ki se postavlja nasproti sanaciji, pa je denar. Alplesova toplotna, ki vseskozi služe na meji donosnosti, zalagaja sama ne bo zmogla, ampak bo potrebno združevanje denarja od vseh porabnikov toplote.

Škofjeloški izvršni svet, ki je v terek razpravljalo o sanaciji Alplesove toplotne, je bolj ali manj tehtne pomisleke zavrnil, češ da ni pametno čakati na EMO, ali bo kaj ponudil ali ne oziroma kdaj to bo. Najbrž obstajajo tudi druge firme, na tujem in morda tudi doma, ki bi bile sanaciji Alplesove kotlovnice sposobne izpeljati v začetnem roku enega oziroma dveh let. Odbor za varstvo okolja pri izvršnem svetu je predlagal, naj bi se pri iskanju najprimernejšega in najcenejšega načina sanacije kurjenja z lesnimi odpadki z Alplesom povezala še Gradis in Jelovica na Trati, ki tudi nista »nedolžna«.

Sploh pa se je izvršni svet zavzel za to, da bi na osnovi dokaznega onesnaževanja (sanitarna inspekcija trenutno obravnava 35 podjetij, rezultate meritev pričakuje do pomladi) vsi onesnaževalci pripravili sanacijske programe in se nato lotili njihovega uresničevanja. S sistematičnimi posegi na področje varstva zraka bi gotovo hitreje prišli do bistvenih premikov kot s pritiski javnosti (primer Termika, Alples), ki so sicer zelo učinkoviti, vendar pa niso enako nepopustljivi do vseh onesnaževalcev.

H. Jelovčan

Obnovljena Hribarjeva hiša - Spomladi letos je Ljubljanska banka temeljna banka Gorenjske Kranj v Cerkljah v kranjski občini začela obnovljati Hribarjevo hišo. Po prenovi bodo v prvem nadstropju prostori Ljubljanske banke, v pritličju pa pošta, spominska soba in prostor za delo turističnega društva. V programu je bilo sicer, da bo stavba obnovljena do konca novembra, kaže pa, da bodo vsa dela končana do konca leta. A. Ž.

» Gremo nad predsednika«

Ne vem, kako bi lahko označil četrtkov večerni »shod« pričakovalcev telefona v Zvirčah v krajevni skupnosti Kovor v tržaški občini. Je šlo za nestrpnost, nezaupanje, bojazen, ali kar za vse skupaj na podlagi nepravilne obveščeniosti (saj niso bili redki, ki so se sklicevali na informacijo v Delu). Kakorkoli že, tistim, ki se niso dobili telefona, je nenadoma prekipelo in ni bilo treba dvakrat reči, že so se z avtobusom odpeljali do prostorov krajevne skupnosti v Kovorju in takoj zahtevali sestanek in predsednika krajevne skupnosti.

Poldruge uro je trajal precej pregret sestanek, na katerem so vsi skupaj vztrajali, da se telefoni priključijo takoj, obvestili o tem občinski izvršni svet, centralni gradbeni odbor in PTT v Kranju. Sklenili so tudi, da bo ponovni sestanek v četrtek, 27. oktobra, ob 18. uri, na katerem naj bi jim odgovorni natančno razložili, kdaj bodo vsi pričakovalci dobili telefone.

Ne vem sicer, ali sestanek v četrtek, 27. oktobra, bo ali ne, vendar stvari okrog priklapljanja telefonov v Zvirčah so se že pred četrtkovim večernim sestankom z dnevnim redom »Gremo nad predsednika« odvijale drugače. Centralnemu gradbenemu odboru se je namreč zaradi številnih želja krajanov v krajevnih skupnostih Pristava, Križe, Kovor in Senično že v četrtek, 20. oktobra, zjutraj uspelo dogovoriti z izvajalcem, da le-ta kljub zasedenosti zaradi jesenskih priklopov telefonov takoj po končani prvi fazi priklopov nadaljuje v ponedeljek oziroma v torek (24. oziroma 25. oktobra) z drugo fazo. Tako se bo 158 že priključenim telefonom ta teden pridružil še 180 novih, ali konkretno v Zvirčah bo od pričakovanih 38 priključenih 31. Na celotnem območju bo ostalo tako še za priklop 140 telefonov oziroma v Zvirčah 7 (ena omarica).

Kako nestrpni, da ne rečem nemodri znamo biti, mar ne. Ne verjamejo več nikomur, niti se nismo pripravljene naprej prepričati. V konkretnem primeru pa je šlo kar za nekakšno nezaupanje centralnemu gradbenemu odboru, čeprav je prav ta z vztrajnim in priznanja vrednim delom akcijo uspel zelo hitro uresničiti in skoraj v celoti tudi že končati. Mislim, da so sporočila odbora, da bodo še letos dobili vsi telefone, vendarle vredna zaupanja; tudi v Zvirčah... A. Ž.

DOPISNIKI SPOROČAJO

Recept za dolgo življenje

Marija Nastran iz Selc nad Škofjo Loko je v začetku oktobra praznovala 90. rojstni dan, sporoča Lojze Kerštan. Rojena je bila 1. oktobra 1898. leta v Dražgošah, kjer je tudi preživljala mladost. »V družini nas je bilo enajst otrok. Jaz sem bila najstarejša med dekletih, starejši od mene pa je bil le še brat Janez. Ko sem začela hoditi v šolo, se je družina preselila iz Dražgoš v Selce, kjer smo na začetku stanovali pri Kožuho. Po končani šoli sem se potem šla učiti za babico v Ljubljano. Za poklic, ki sem ga potem šest let opravljala v Mošnjah, me je navdušila mama.« Marija Nastran danes ne tarni nad svojo starostjo. Živi pri sinu Jožetu v Selcih in pravi, da se še nikoli ni imela tako lepo, kot prav zdaj, ko cela družina skrbi zanjo. Povedala pa nam je tudi recept za dolgo življenje: »Teško delo in pomanjkanje, za hrano pa mleko in krompir; bolj poredkoma kruh, mesa pa v mladih letih tako ni bilo velikokrat v loncu...«

Odbor za Linhartove jubileje

Jošt Role sporoča, da so se v začetku meseca pod predsedstvom predsednika občinske skupščine Radovljica Marka Bezjaka sestali predstavniki SZDL, Kulturne skupnosti, krajevne skupnosti Radovljica, Zveze kulturnih organizacij in komiteja za družbene dejavnosti in občo upravo. Dogovorili so se o programski zasnovi jubilejnih proslav v počastitev 200-letnice smrti Antona Tomaža Linhart, prvega slovenskega dramatika in prosvetitelja sicer pa radovljiškega rojaka. Na sestanku so imenovali devetčlanski iniciativni odbor za proslave, odbor pa bo vodil predsednik skupščine Marko Bezjak. Jubilejne proslave naj bi dobile širše slovenske razsežnosti, zato bodo skušali pridobiti za sodelovanje tudi osrednje republiške družbenopolitične in kulturne ustanove.

Podkorenski gasilci

Branko Blenkuš pa piše, da so člani prostovoljnega gasilskega društva Podkoren konec septembra pripravili več različnih prireditvev v počastitev 80-letnice obstoja in delovanja društva. Ker je konec septembra v Podkorenu semanji dan, so ob tej priložnosti imeli slavnostno sejo, potem pa so pripravili pod lipo tudi veselico s srečelovom.

Zanimiv izlet

Medobčinsko društvo civilnih invalidov vojne Gorenjske Kranj je pred nedavnim pripravilo že drugi letošnji izlet za svoje člane. Tokrat so se podali v Zasavje, na Dolenjsko in se vračali skozi Suho krajino. Najprej so si ogledali Valvasorjev grad Bogenšperk, kjer je med drugim tudi zanimiva poročna dvorana. Ta dan se je tukaj poročilo šest parov. Obiskali so tudi hrastniško steklaro in nadaljevali pot do Stare vasi na Dolenjskem. Po izdatnem kosilu in ogledu nekaterih zanimivosti so se v mraku ustavili še v Žužemberku pri spomeniku padlih borcev. Vsi so po končanem izletu izrazili željo, da bi morali v prihodnje s prirejanjem tovrstnih izletov nadaljevati po Sloveniji in Jugoslaviji, piše Jože Mrovlje z Jesenic.

ureja ANDREJ ŽALAR

Krajevna skupnost Godešič

Ko bodo zazvonili telefoni, start za kanalizacijo

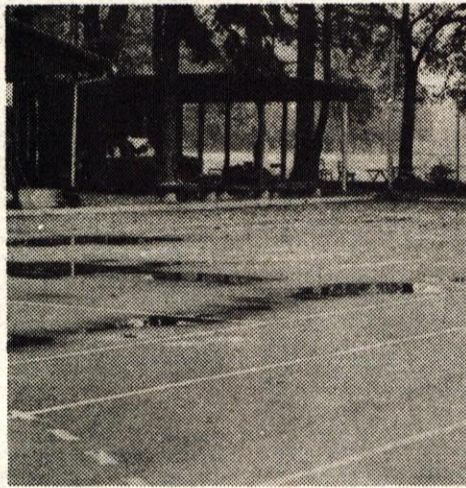
Godišč, 24. oktobra - Sredi tega meseca je okrog 550 prebivalcev krajevne skupnosti Godešič v škofjeloški občini proslavljalo krajevni praznik. Na slavnostni seji skupščine krajevne skupnosti so se spomnili ustanovitve vaškega odbora Osobodilne fronte leta 1941. Letos pa so se v praznovanje vključili tudi gasilci. Poleg razstave slik akademskega slikarja Janeza Hafnerja so bila tokrat v krajevni skupnosti tudi tekmovanja v namiznem tenisu in nogometu. Na slavnostni seji so podelili priznanje Janezu Starmanu, pohvali pa Moniki Bertoncelj in Antonu Kosemu.

Značilno za polpreteklo obdobje v krajevni skupnosti Godešič je, da so predvsem s skupnimi napor in prispevki zgradili trgovino, dvorano, asfaltirali ceste, zgradili igrišče in uredili več vaških poti. Predsednik skupščine Miro Križnar je med pogovorom poudaril, da se letos s kakšno večjo akcijo sicer ne morejo pohvaliti, vendar križem rok vseeno niso držali.

»Že nekako od 1984. leta naprej pri nas poteka velika telefonska akcija, ki jo vodi posebni gradbeni odbor. Že takrat so zainteresirani začeli zbirati denar za telefon. Lani in letos pa je bilo dosti dela tudi na terenu. Ljudem ni bilo žal ur za izkope in urejanje terena po položitvi kablov. Zdjaj je akcija tako rekoč končana, finančno in gradbeno. Upamo, da bo šlo vse po načrtu in da bodo najkasneje do občinskega praznika zazvonili telefoni pri okrog 100 novih naročnikih v naši krajevni skupnosti.«

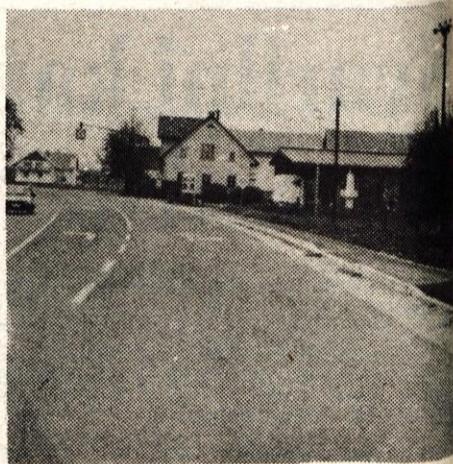

Med najbolj delavnimi v krajevni skupnosti so gasilci, ki so letos dobili tudi novo gasilsko vozilo...

Ureditev prostora pred igriščem in bifejem so imeli sicer v programu letos, vendar so morali to akcijo odložiti na prihodnje leto...

Iz srednjeročnega programa krajevne skupnosti pa je bila letos uresničena tudi ureditev dela pločnika do trgovine ob glavni cesti. Prihodnje leto naj bi z urejanjem nadaljevali od trgovine naprej do Urša. V vodstvu krajevne skupnosti upajo, da pri sporazumevanju glede trase ne bo posebnih zapletov. Tudi prostor pred igriščem pri bifeju nameravajo asfaltirati prihodnje leto. Prav tako so letos uredili nekaj cest, v programu pa jih imajo tudi v prihodnje. Tudi glede odvoza smeti iz krajevne skupnosti se bodo morali dogovoriti. Ponujajo jim sicer velike zabojnike na kolesih, vendar za zdaj kaže, da se vsi skupaj v krajevni skupnosti bolj ogrevajo za manjše - 70-litrske. Kar pa zaveda kabelsko televizijo, so jo za nekaj časa iz programa izključili. Bil je sicer skoraj 100 interesentov za takšno omrežje, ki so tudi že prispevali pred časom po 20 tisoč di-

Letos so uredili pločnik ob glavni cesti do trgovine. Prihodnje leto jih čaka drugi del do Urša...

narjev, vendar so potem projekti pokazali, da bi priključek že pred časom veljal okrog 2,5 milijona dinarjev. To pa so v krajevni skupnosti ocenili, da bi bil ta trenutek prevelik strošek. To sicer ne pomeni, da so akcijo dali popolnoma iz programa, saj bodo dokumentacijo prihranili za morebitne boljše čase.

»Zdjaj se nam namreč kaže že nova, velika bolj potrebna naloga. Ko bodo zazvonili telefoni, bo to pomenilo hkrati tudi začetek priprav oziroma gradnje kanalizacije. To bo velik zalogaj, ki ga bomo peljali skupaj s sosednjo krajevno skupnostjo Reteče-Gorenja vas in širšo družbeno akcijo. Projektna dokumentacija je že naročena in bo veljala kar 50 milijonov dinarjev. Plačali pa jo bomo skupaj in sicer obe krajevni skupnosti, tozdr komunalne dejavnosti in občinska cestno komunalna skupnost. Dela torej ne bo zmanjkalo, čeprav me kar mace skrbi, kako bo šlo. Zadnje čase namreč ni tiste prave zagretosti, predvsem za delo v organizacijah ne...«

Mladina sicer res ni najbolj aktivna, vendar pa so člani športnega društva Kondor dokaj delavni in tudi nova dvorana z različnimi prireditvami ne sameva. Še posebno delavni pa so gasilci. Letos so dobili novo gasilsko vozilo, vredno 23 milijonov dinarjev in sami so morali prispevati 20 odstotkov. Ne nazadnje zasluži pohvalo tudi uredniški odbor, ki je tudi ob letošnjem prazniku izdal posebno številko glasila krajevne skupnosti. A. Žalar

Srečanje najstarejših v Poljanah

Včasih smo jih obiskovali

Poljane, oktobra - V soboto popoldne je bilo v kulturnem domu, zdaj že drugič, srečanje z najstarejšimi, nad 80 let starimi krajanji iz krajevne skupnosti Poljane v škofjeloški občini. Pripravila ga je tudi tokrat s programom in pogostitvijo krajevna organizacija Rdečega križa, ki združuje okrog 400 članov. »Včasih smo najstarejše prebivalce v naši krajevni skupnosti za novo leto obiskali in obdarili,« je povedala predsednica krajevne organizacije Rdečega križa Poljane Majda Debeljak. »Potem pa smo se lani v odboru odločili, da jih za spremembo enkrat povabimo skupaj in se na srečanju malce porazvedrimo. Všeč jim je bilo in tako smo se že lani dogovorili, da bomo tudi letos pripravili takšno srečanje. Lani jih je od 60 prišlo nekaj čez trideset, letos pa jih pričakujemo okrog 40.«

In res je bila lepo pripravljena dvorana nekaj pred drugo uro popoldne že kar lepo zasedena. Za razpoloženje sta že na začetku skrbela harmonikar Marko

Galičič-Babnikov s Predmosta in Franc Krmelj - 80-letni Kočarjev ata s Hotovlje, ki je igral na klarinet. Kasneje se jima je pridružil še Silvo Jelovčan-Hmelinšk z Loga, ki je v triu igral pumpardon. Pa tudi Nonet Ble-goš je najstarejšim s pesmijo zbudil spomine na mlada leta.

Veselo je bilo in tudi članice odbora Rdečega križa so bile zadovoljne. »Poleg krvodajalskih akcij, zbiranja starih oblačil, letos pa smo se dogovorili tudi za pomoč družini, kjer je umrl oče, bomo tudi v prihodnje nadaljevali s to obliko srečevanja z našimi najstarejšimi krajanji. Včasih pomislim, da vsi skupaj premalo naredimo v krajevni skupnosti za ostarele. Pa vendar tudi nas čaka starost,« pravi Majda Debeljak.

A. Žalar

Priznanja za praznik

Lancovo - Sredi meseca so praznovali v krajevni skupnosti Lancovo v radovljiški občini. Na slavnostni seji skupščine krajevne skupnosti so podelili tudi priznanja. Letos so ju podelili Janezu Kunciču, predsedniku skupščine krajevne skupnosti in Jožetu Dežmanu, za delo v civilni zaščiti. A. Ž.

Biserna poroka na Orehku - Konec letošnjega septembra je minilo že 60 let, odkar sta se vzela Ustankova mama in ata z Orehka pri Kranju, Marija in Franc Zevnik. Danes je mami že 82, ata pa 84 let, a imata še silno živ spomin. Spoznala sta se na enem od likofov, ki so ga naredili na Frtunovem podu na Orehku, ko se je eden Kokolorvih ženil. Ja, ko bi bilo vse življenje potem veselica, pravita, pa sta veliko hudega pretrpela. Skromno življenje je bilo včasih, trdo je bilo treba delati. Štiri otroke sta spravila do kruha. Ata je vse življenje zidaril, eden najboljših Slavčevih zidarjev je bil pred vojno, po vojni pa je zidal pri Kranjskem gradbenem podjetju. Kranjski zdravstveni dom je pomagal zidati, vojašnice na Pokljuki, Planiko, bloke pri Kranju. Mama je delala v stari Jugočeški, v tabrhe hodila, ko pa so prišli otroci, je ostala doma. Vedno je imela vsaj po dve kravici v hlevu, da je bilo mleka za dom. Še nekaj let nazaj, ko je bila zaradi bolnih nog že v invalidskem vozičku, je še vedno molzla sama. Še vedno pomije, kaj malega opere, skuha, ata pa po vrtu in hlevcu vse postori. V esela sta dobrih otrok, desetih vnukov in treh pravnukov. Le to si želita, da bi bila vsaj še kolikor toliko pri zdravju in močeh pa da bi bilo otrokom dobro. Pa da bi bil mir na svetu, želita vsem. Še na mnoga leta Ustankova mama in ata!

PISALI STE NAM

Priporočilo matičarjem

Že večkrat sem nameraval napisati priporočilo gorenjskim matičarjem, da bi ob koncu meseca poslali poročila o rojenih, umrlih, poročenih (in morda tudi ločenih) iz vsake občine posebej. Tako bi bralci Gorenjskega glasa izvedeli, ali na Gorenjskem prebivalstvo narašča ali upada. Novinar Andrej Žalar, ki ureja Gorenjske kraje in ljudi, vam bo nedvomno za ta poročila hvaležen, bralci pa bomo sploh zelo zadovoljni. Pa lep pozdrav gorenjskim matičarjem. Ivan Petrič

Slovenski zdomci v Franciji

Na pobudo profesorice Jasne Moine, ki živi in dela v Franciji, so člani zdomske folklorne skupine iz nemške Švice Encijan in kvartet Kranjci s prijatelji prejšnji mesec obiskali Alzacijo. Nastopili so v klimatskem zdravilišču v Vogezih in se naslednji dan srečali tudi s predstavniki mesta Ste Marie aux Mines, ki je pobrateno s Tržičem. Ob taktih harmonike so se ob tej priložnosti mestni veljaki zavrteli s Slovenkami v narodnih nošah. Ob slovesu je folklorna skupina pred mestno hišo zaplesala še splet gorenjskih plesov. Gospod Belz je ob tej priložnosti povedal, da bi bilo treba tako prijetno in koristne dneve ponoviti. Jelka Logar, Basel

Štiri dni po Srbiji in Kosovu

Celo nas so si privoščili s časnikarsko »napako«

Kranj, 24. oktobra - Vtisi se po štiridnevni, zelo naporni poti po Srbiji in Kosovu, kamor so nas, skupino tridesetih slovenskih novinarjih, povabili kolegi iz Srbije in Kosova, počasi sestavljajo v celoto. Marsikaj smo videli in slišali, kar nam bo pomagalo razumeti spore in spopade, ki preplavljajo Jugoslavijo, zlasti Srbijo in Kosovo. Marsikaj seveda tudi doživeli, celo na svoji koži občutili, kako nastane časnikarska »napaka«, ki so si jo v zvezi z našo potjo po Kosovu, kjer smo naleteli na miting na Kosovem polju, privoščili v beograjski Politiki.

Drobna, toda zelo ilustrativna zgodba

Pravzaprav gre za drobno vestičko, v okvirčku, da seveda pade v oči, s katero je Politika obvestila svoje bralce, kako nam je kosovski vodstvo (ciljali so seveda na Remzija Koljgecija, predsednika predstva SAP Kosova, s katerim smo se pogovarjali v četrtek popoldne) odsvetovalo udeležbo na mitingu na Kosovem polju, ki se je začel opoldne, dan po zaključku 17. seje CK ZKJ. Miting je seveda preplavaljo razočaranje nad zaključkom seje, predvsem nad preskrbnim številom glasov, ki jih je dobil Dušan Čkrebić. Zbralo se je več kot 15 tisoč ljudi, množica je gromko ponovno zahtevala odstop kosovskega vodstva, izžvižgala celo Marka Orlandića, ki so mu še pred kratkim ploskali, pametno je torej ravnala Kaqusha Jashari, ki je na miting prišla, vendar predvidno molčala. V oči so seveda bodle sveže slike Dušana Čkrebića, z napisom, da ga ne dajo, v ušesih pa zveneče parole, tudi strah vzbujajoče, kakršna je bila: Ubičemo Vllasija! Skratka, še en miting v vrsti dosedanjih, ki jih označujejo izbruh nezadovoljstva, spremlja pa primitivizem in nekulturnost, ki drugod po Jugoslaviji, zlasti v Sloveniji, vzbujajo strah. Z mitinga pa je naslednje jutro v Beograd odšla 33-članska delegacija (sprva so napovedali 15-člansko), kjer je napovedala gladovno stavko, če kosovski vodstvo ne bo odstopilo od ultimata pa se bo iztekel v sredini 18. uri.

Skratka, razmere na Kosovu so po 17. seji še naprej vroče, zelo zapletene in težko, če ne nerazrešljive. V ozračju, ki je nabito s spopadi, spori in sovražstvom, drobna vestička pravzaprav kar dobro pojasnjuje, kaj se dogaja pri obveščanju, kako so tisk, radio in televizija navezani na politične strukture (roko na srce, bolj ali manj vsepovsod v Jugoslaviji). Kajti bralcem Politike, srbskega dnevnika, ki ima zdaj največjo naklado v Jugoslaviji, vendar ne bo »ustrezala« vest, da so slovenski novinarji, ki so se mudili na Kosovu, pridno odhiteli na miting in o njem kar se da objektivno poročali, temveč je »ustrezala« vest, da jim je kosovski vodstvo odsvetovalo udeležbo na mitingu in tja torej niso odšli, kar seveda da vedeti, kdo s kom drži, kdo koga podpira.

Naneslo je, da smo bili naslednji dan, v petek torej, gostje Politike, razgovor se je seveda hitro zasukal k vestički in vprašanju, kako so lahko objavili laž. Sledilo je opravičilo in objuba, da bodo objavili popravek. Pozno zvečer, ko smo se vračali v Ljubljano, smo seveda kupili svežo številko Politike, žal v prvi izdaji popravka nismo našli. Morda so ga objavili v tretji, beograjski izdaji, ker je bila tudi vest objavljena v tretji izdaji. Kdo ve, če je bila, po vseh zapletih je to težko verjeti. Drobna zgodba torej, ki pa je zelo ilustrativna.

Obisk dobre volje, brez vnaprej pripravljenega prepričanja

Toda vrnimo se k začetku naše poti po Srbiji in Kosovu, preletimo jo na kratko, strnimo jo v vsaj približno celovit vtis. Predsednik društva slovenskih novinarjev Boris Bergant je na različnih mestih in priložnostih ponavljal, da je to obisk dobre volje, to nenehno ponavljal, ker ga je poročevalka beograjskega radia že prvi dan vprašala, če smo prišli z vnaprej pripravljenim prepričanjem.

Že prvi obisk, tovarne 21. maj v Rakovici pri Beogradu, kjer so delavci 3. oktobra hrupno štrajkali in krenili do skupščine, pomiril pa jih je šele Slobodan Milošević, nam je dal vedeti, kako slabo so v Srbiji obveščeni o dogodkih in dogajanjih v Sloveniji, saj so nam denimo zastavili tudi vprašanje, zakaj v Sloveniji novinarji malo oziroma skoraj nič ne pišemo o

Ustavili smo se tudi v Slatinah, vasi v bližini Čacka, kamor je bilo med vojno izseljenih veliko Slovencev. Vsvprek so pripovedovali, kako dobre, prijateljske stike imajo še vedno s Slovenci.

Znani in ugledni novinar Jug Grizelj, predsednik Zdrženja srbskih novinarjev, nas je vodil po Srbiji in Kosovu, kjer smo se ustavili tudi v samostanu Decani. Markantni oče Justin je pripovedoval začinitel s pojasnilom, zakaj imajo podobe na njihovih ikonah velike oči, velika ušesa in velike roke, toda majhna usta. Zato, ker mora človek veliko videti, veliko slišati, veliko otipati, toda malo govoriti, kajti govor izprazni srce. Primerjaval je današnji razmerami na Kosovu seveda ni slučajna, izrečenih je bilo veliko, tudi zelo grdih besed, da je srce resnično prazno.

Pri bratih Karić delavci radi in pridno delajo, vsak je majprej sprejet za določen čas in sicer za devet mesecev, če se izkaže, dobi redno zaposlitev, sicer ne.

štrajkih. V imenu delavcev, ki so se oklicali za avantgardo jugoslovskega delavskega razreda, je govoril predvsem njihov predsednik sindikata Milan Nikolić, ki je poudarjal predvsem istovetnost zahtev delavcev Jugoslavije, pri tem pa retorično dejal, da jugoslovanski delavci niso več tisto, kar nekateri še vedno mislijo, da so - ovese za striženje. Večkrat je ponovil, naj vendar zapišemo, da je po nacionalnosti Hrvat. Na vprašanje, zakaj so v Srbiji tako navdušeni nad Slobodanom Miloševićem, pa je odgovoril, da zato, ker razume njihove zahteve in ker govori tako, da delavci razumejo njegove besede. Če je temu torej tako, potem mu bodo le še bolj verjeli, saj je oziroma bo uresničena njihova zahteva o 20 odstotnem povišanju plač, kar bodo napravili s tolikšno razbremenitvijo gospodarstva. Birokrati so torej šele po silovitem štrajku delavcev Rakovice pobrskali po blagajni in »odkrili«, da nekaj denarja vendarle lahko puste gospodarstvu. Ko smo odhajali iz Rakovice, mi je v spominu ostal podatek, da beograjsko gospodarstvo ustvarja 40 odstotkov akumulacije srbskega gospodarstva, kar polovico akumulacije pa gre za nerazvite. Ostalo pa je tudi spoznanje, da smo v Sloveniji dosti bolj obveščeni, kaj se dogaja v Srbiji kot pa obratno, navsezadnje je v Sloveniji tretjina prodanega tiska skrbohrvaškega, v Srbiji pa s ovenska tako rekoč ni.

Podobne, le malce manj udarne delavske zahteve smo lahko slišali v čačanski tovarni Sloboda, o neobhodnosti razbremenitev gospodarstva so govorili beograjskem Genexu, znani jugoslovanski, nekdanji državni firmi, ki se ukvarja z mednarodnim biznisom, le da so jih servirali elegantno, kamor se za svetovne managerje spodobi.

Osupljiv poslovni vzpon bratov Karić

Na Kosovu smo se najdlje ustavili v Peći, kjer pečanski in dečanski manastir najboljše ponazarjata zibelko srbstva, stotletja pa so stvari seveda bistveno spremenile, težko je danes v ospredje postavljati šeststoletno zgodovino, ko je vendar več kot jasno, da ima albansko prebivalstvo že zdavnaj večino in sicer 72 odstotno, Srbov pa je le še 7,2 odstotka, Črnogorcev 8,8 odstotkov, itd.

Le kdo torej ne bi razumel stisko Srbov, ki jih je vse manj in ki jim grozi, da bodo v teh krajih za vselej izginili. Njihov boj, najsi je na mitingih še tako nekulturen in primitiven, je v bistvu pošten, kakor je v bistvu to boj brez upa zmage. Eksplozije albanskega prebivalstva na Kosovu, tako rekoč edinstvene tačas v Evropi, ne bo moč kar tako ustaviti. Preteči bodo morala desetletja, kakor so pretekla pri nas in je deset, celo petnajst otrok v družini le še spomin na dve, tri generacije nazaj, na naše dede in babice. Kakor bo dolga pot do zaustavitve skokovite rasti prebivalstva, tako bo verjetno dolga pot do strpnih odnosov na Kosovu. Takšne občutke ti daje že bežen obisk Kosova.

Kosovo torej obupno potrebuje gospodarski razvoj, ne več dosedanjega razmetavanja denarja v najrazličnejše objekte, ki pravih učinkov ne dajejo, temveč resnični gospodarski razvoj. Vzornični primer, kakršnega v bistvu potrebuje, je lahko osupljiv poslovni uspeh bratov Karić, ki je pravzaprav »črni« vzpon, saj ga ob spoštovanju naše zakonodaje ne bi bilo. Podjetje štirih bratov in sestre Karić je danes firma, v kateri se namreč mešata zasebna in družbena lastnina, v kateri 300 delavcev pridno dela in dobro zasluži, saj njihov povprečni osebni dohodek znaša 870 tisoč dinarjev, povprečna plača v občini Peć pa znaša 210 tisoč dinarjev.

Zlasti bratje Karić torej zaslužijo, da jim v prihodnji številki posvetimo več pozornosti.

M.Volčjak

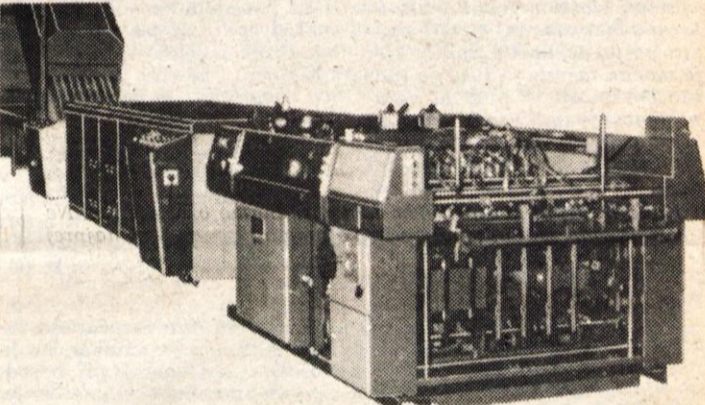
Samo uvoženi stroji niso dovolj

Žirovska Etiketa je majhna tovarna, z dvesto zaposlenimi. Nič posebnega tudi ni, če povemo, da je lani izvozila 8 odstotkov svoje proizvodnje, letos načrtuje 20 odstotkov ali za okoli 1,2 milijona nemških mark. Saj takih delovnih organizacij nimamo malo. Tisto, kar velja poudariti, pa je kakovost, ki jo spoštujemo v zibelki pozameritve Veliki Britaniji; roki, ki jih kot dobro poslovno navado upoštevajo že ves čas — in izrazito inovativno ravnanje, tako na področju oblikovanja kot tehnologije.

Direktor delovne organizacije Anton Oblak meni takole: »Kvaliteta, roki in izpopolnjevanje tehnologije z lastnimi kadri je edino, kar nam v teh težavnih razmerah omogoča kolikor toliko normalno delo in razvoj. Poleg domačih konfektionarjev oskrbujemo z različnimi etipres etiketami kupce v Angliji, Nizozemskem, Zvezni republiki Nemčiji in Avstriji. Tu pa se pojavlja še en dejavnik konkurenčnosti, to je cena. Doslej smo bili temu kos in kot kaže se nam tržišče odpira, kar pomeni, da s svojo ponudbo ssegamo v svetovni vrh. Čutimo tudi zaupanje tujih kupcev, saj od nas zahtevajo vedno kaj novega, zahtevnejšega. To pa seveda ni enostavno, saj od nas terja neprestano prilagajanje. Uspevamo s stalnim spremljanjem novosti na sejnih in razstavah, z novimi razvojnimi usmeritvami in investiranjem v tehnologijo. Tu pa smo pri denarju, ki ga seveda tudi mi nimamo dovolj, zato smo se usmerili v razvoj tehnologije z lastnimi močmi, kot pravimo. Ideje snujemo v našem razvojnem oddelku, ki ga vodi Tone Mur, potem pa različne stroje, naprave in tehnologijo izpopolnjujemo, nekaj sami, nekaj pa s kooperanti. Če gremo v našo proizvodnjo, na vsakem koraku lahko naletimo na izdelke lastne pameti. Ne gre sicer za povsem izvirne rešitve, toda pogosto so prilagoditve izredno velike, da tako lahko dosežemo zahtevano kakovost izdelkov. Tudi pri nas ni šlo brez težav in ovir, saj je nekatere motilo, da so ljudje, ki so delali na projektih, zaslužili več. Tako smo se sedaj odločili, da naloge enostavno razpišemo in prijavi se lahko vsakdo, ki čuti, da bo nalogi kos. Na ta način se osnujejo delovni timi, ki delajo malo meddelovnim časom, veliko pa tudi izven delovnega časa. Moram reči, da je večina projektov uspešnih, kar ni vedno lahko. V primežu odgovornosti in rokov so se naši strokovnjaki dobro znašli v sodelovanju z zunanji sodelavci, ki opravijo dela, za katera mi nismo specializirani.«

Slišali smo, da se za vašo tehnologijo zanimajo tudi drugi? »Da res. Pravkar smo na pobudo našega angleškega partnerja pripravili celoten inženiring za prodajo kompletne tehnologije za izdelavo enostavnih etipres etiket na Kitajsko. Angleški partner namreč namerava v tej deželi investirati in naš program bi predstavljal približno tretjino bodočih zmogljivosti. Kako se bo posel razvijal, še ni v celoti znano, poskrbeli smo predvsem, da je naša ponudba kvalitetna in celovita, vključno z usposabljanjem kadrov, in da nam nova tovarna ne bo predstavljala konkurence na naših že osvojenih tržiščih, čeprav vemo, da smo z našo sedanjo proizvodnjo visoko zahtevnih izdelkov daleč pred tehnologijo, ki jo nameravamo prodati...«

Njeko Podobnik

Sušilni kanal z elektronskimi nastavitvami, ki so ga izdelali strokovnjaki Etikete in priključili na italijanski tiskarski stroj, s čimer so dosegli večjo funkcionalnost stroja in kakovost.

V DELOVNI HALJI

Vedno nekaj novega

Skofja Loka, 20. oktobra - Mlade mamice so še pred leti v izložbah tujih otroških blagovnic z občudovanjem gledale, kako lepo bi lahko opremile otroško posteljico, voziček, koliko praktičnih in lepih pripomočkov ponujajo trgovci za najmlajše. Pri nas so se mnogokrat morale znajti same, same so morale marsikaj pozašiti. Zadnje leto ali dve pa so tudi naše izložbe že napolnjene z ljubkimi otroškimi odevicami, spalnimi vrečami, podlogami za stajice, toaletnimi torbicami, toplimi vrečami za vozičke in še marsičem. V škofješki Odeji so se namreč z vso zagnanostjo posvetili razvoju in izdelavi otroškega programa, ki je požel že veliko občudovanja.

Ker je Odeja majhna delovna organizacija, nimajo posebno organizirane razvojne službe, tako da se za nove programe večinoma odločajo skupaj. Sonja Braniselj je sicer vodja komercialne, vendar pa gredo skozin njene roke tudi nove ideje modne kreatorke, ki skrbi za otroški program. Takole pravi: »Naša tovarna je bila včasih znana predvsem po odejah in posteljnih pregrinjalah. Ker smo videli, da na našem tržišču ni mnogih stvari, ki smo jih kupci pogrešali, smo se odločili, da se poskusimo pri izdelavi opreme za otroke. Otroški program pa smo začeli širiti tudi zato, ker je prodaja odej na tržišču padla in smo si hoteli zagotoviti prodajo zanimivih izdelkov. Najprej smo izdelali vreče za vozičke, potem smo se posvetili programu opreme za posteljico. Naredili smo blazinico, odevico, rjuho in ščitnik za posteljico. Izdelali smo tudi previjalno torbo, pa podlogo za previjanje, nahrbtnik, blazino za stajico, nadložke za otroške posteljice, igralno podlogo, toaletne torbice. Zadnja novost iz našega otroškega programa pa je torba, s katero lahko nosimo otroka. Seveda so vsi ti izdelki narejeni v nekaj vzorcih, tako da je lahko vsa otroška oprema v isti barvi z enakim vzorcem, med seboj pa se lahko tudi kombinirajo. Zenkrat imamo dva dezena, z lunicami ter črtami in mucki. Tako je vseh skupaj devet različic.«

Da je povpraševanje po Odejnih izdelkih na tržišču veliko pove že dejstvo, da v tovarni ne morejo izdelati toliko posameznih stvari, kot bi jih lahko prodali. Izdelke namreč poleg lepega dezena odlikuje tudi praktičnost, saj so vsi izdelani iz bombaža in se lahko perejo. »Ker smo majhna delovna organizacija moramo nenehno spremljati tržišče, ki pa mu vedno ponujamo kaj novega, kaj uporabnega. Tako je z otroškim programom, pa tudi programa odej in pregrinjah nismo zanemarili. Delamo po naročilu, zato se kupci s posebnimi željami pogosto obračajo na nas, mi pa jim ustrezemo, le če je tehnično mogoče,« pravi Sonja Braniselj.

V.Stanovnik

ureja MARIJA VOLČJAK

PREJELI SMO

NOVI VETER IZ BEOGRADA! OBVESTILO RDG

Spodobi se, da vas na začetku tega pisma prav lepo pozdravi ter želim kar najlepše branje tega pisma.

Prejšnji teden sem kar aktivno spremljal dogodke, ki so se vrstili dne 16. 10. 1988 na avstrijski televiziji. Oddaja je bila zelo zanimiva pod naslovom »Presse Stunde« — tiskovna ura, namenjena je bila jugoslovanskemu položaju pred novo volitvijo, ki se je začela v Beogradu, dne 17. 10. 1988.

Kaj je pričakovati od tega novega zasedanja ZK v Beogradu, je težko povedati, kajti čas bo prinesel svojo odločitev, res pa je, da se bo v vodstvu mnogo spremenilo in da se bodo zamenjali novi ljudje, ki pa od njih vsi pričakujemo, da bodo znali rokovati ne le z besedo, temveč tudi praktično pokazali, da so zmožni ublažiti vse tiste stvari, ki nas tarejo, zlasti to veliko inflacijo, ki je že nastala in ki še vedno »drvi navzgor«. To je le en del tega zasedanja, vsekakor pa so še drugi problemi, ki pa jih morajo prav tako tihožitno reševati in po mirni poti, kar imam v mislih »nacionalnosti«, ki pa je zelo vroč problem vseh, pa najsi bo Kosovo, Črna gora ali Srbija, to se je lahko doživelo, ko se je v minulih tednih nazaj vrstilo mnogo protestov po vsej ožji domovini, pa je to res edini izhod, da dosežejo tiste stvari, ki jih občutijo vsi delovni ljudje v domovini in res ni drugega izhoda? To pa je glavna točka, katera se bo morala obravnavati tudi v Beogradu in sem prepričan, da bodo našli skupni jezik za odpravo tega problema.

Ce statistika ne laže, da je kar mnogo brezposelnosti tudi v domovini, zlasti v republikah, in krajih, kjer so manj razviti, opaziti pa je, da tudi v krajih, kjer je močna razvita industrija tudi brezposelnosti in prav ta nezaposlenost je tudi vzrok temu, da se pojavljajo tako množične demonstracije, kaj delovni in delovni človek želi vse kakor za služek in kruha za preživljanje, če pa tega ne more dati domovina, potem je hudo. Morda imam prav ali pa ne, a vsekakor je resnica v tem.

Rad bi se pa dotaknil brezposelnosti, ne vem ali je res tak problem, da se delo ne dobi ali pa so osebe, ki iščejo zaposlitev izbirčne pa ne vzamejo kar nudiijo zavodi, saj je razvidno, da nič koliko podjetij išče nove sodelavce, ki so razpisani v dnevnih časopisih, celo po večkrat objavljajo, kaj pa tiči v ozadju, da ne dobijo dovolj delovne sile, je vmes zaslužek, kar pa je to tudi dokončni cilj. Še vedno drži rek, če je delo, je tudi zaslužek in če tega ni, pa je res »beračija«. Žal tako je in prav nič drugega.

Upam, da bo zapihal nov veter iz Beograda, ki ga vsi pričakujemo ter da bi ta veter prinesel tudi sadove, to pa so tisti sadovi, ki bodo rešili vseh tegob današnje krize.

Lepo vas pozdravlja
MD

Radiestezijsko društvo Gorenjske Kranj obvešča, da se oglašuje od izjav na članek z dne 18. 10. 1988 v časopisu Glas avtorja Tomaža Iskre z naslovom »Neurejenosti in nesramnosti v Grimščaj pri Bledu«.

Obenem izvršni odbor RDG sporoča, da je bil tovariš Tomaž Iskra, dne 5. 10. 1988, suspendiran kot član RDG. Dne 19. 10. 1988 pa je bil na seji izvršnega odbora izključen.

Osebnosti žalitve se že rešujejo preko pristojnega sodišča. S tem je nadaljnja polemika za društvo zaključena.

Izvršni odbor
RDG Kranj

Rojena sem v Sloveniji, kjer sem preživela tudi svojo mladost do dvajsetega leta, zdaj pa živim že čez dve desetletji v Avstriji.

Svojo rojstno domovino obiščem velikokrat, kar se mi je pa pripetilo pred kratkim, moram pisati vam. Ker se toliko govori o turizmu, bi me veselilo, če bi to objavili v vašem časopisu.

Po pogrebni svečanosti sem v soboto, 15. 10., povabila nekaj mojih sorodnikov v gostilno Avsenik v Begunjah, da nekaj spijemo. Ker je bila točilnica ob 4. uri popoldne polna in obe jedilnici skoraj prazni, smo sedli k belo pogrjnjeni mizi brez pogrjnkov. Ko nas je natakar videl in slišal, da govorimo slovensko, je bilo na vsem lepem vse rezervirano in zasedeno. Poslal nas je zelo neprijazno v drugo sobo. Ko smo sedli k mizi, pride drug natakar z jedilnim listom. Prijazno sem se mu zahvalila. Povedala sem, da bi samo nekaj spili ali pa mogoče kaj sladkega pojedli. Spet smo bili zavrnjeni z besedo, da je točilnica nasproti — tu pa samo jedilnica.

Moj mož je Avstrijec in žal ne razume slovensko, zato sem mu ta moj razgovor z natakarkom prevedla v nemščino. Vsi ostali so molčali. Brez besed, vsi zelo razočarani, smo vstali in se poslovili.

Zelo sem bila razočarana zaradi tega, ker je natakar, ko je slišal nekaj nemških besed, spremenil menda svoje mnenje, da je tukaj samo jedilnica. V nemškem jeziku je vabil mojega moža nazaj k mizi. Toda tudi on se mu je iskreno zahvalil in odklonil z besedami, da je mogoče v bližini druga gostilna, kjer so tudi Slovenci zaželeni, ki si samo nekaj spili, kar od gostilne Avsenik ne moremo trditi.

Slovenščine se ne sramujem, zato jo bom tudi naprej govorila. Če bom pa še kdaj šla v gostilno Avsenik (kar ne upam), bom pa govorila nemško, da bom tudi popoldne ob 4. uri lahko sedla k belo pogrjnjeni mizi in spila samo eno kavo in to v jedilnici.

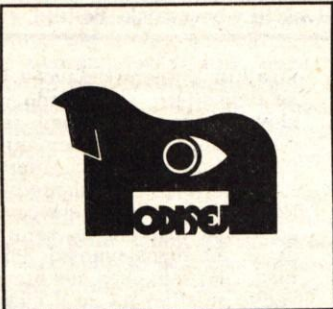
S spoštovanjem

Agi Oberwallner
Villach
Avstrija

Glasovci skupaj z Odisejem
v neznanu

GLASOV JESENSKI IZLET!

Spoštovani naročniki, iz kupa pošte, s katero ste nas zasuli, smo izžrebali točno 40 naših izletnikov. Zaradi velikega zanimanja za izlet smo rezervirali še en avtobus (45 sedežev), tako da vabimo na izlet tudi tiste, ki si tega želite, pa vas sreča v žrebanju ni poiskala!

Se še spomnite našega zadnjega izleta z vlakom na primorski konec? Ja, čas hitro beži in tako je tik pred vrati že nova Glasova pustolovščina. Tokrat pripravljamo izlet skupaj z znano kranjsko turistično agencijo ODISEJ, ki domuje v centru Kranja (poleg Mladinske knjige in nasproti Mlečne restavracije).

Osebna izkaznica izleta: Odhajamo s kvalitetnim avtobusoma v soboto, 29. oktobra, ob 7. uri izpred kranjskega hotela Creina, tako boste morali vsi naši izletniki do te ure priti v Kranj. Tam se bomo usedli v avtobusa in se odpeljali v neznanu pod naslovom »To ni Slovenija kakršno poznate, to je Slovenija kakršno želite!«. Lahko vam zaupamo samo še sledeče: ustavili se bomo na šestih mestih, kjer si bo moč ogledati cel kup zanimivosti, pripravljamo številne nagradne igre, obljubljam zabavne točke, strokovne vodiče, kup presenečenj... Vmes je seveda obilno poskrbljeno za prehrano in pijačo, z vami pa bomo tudi Glasovi novinarji. So pa seveda še reči, ki vam jih bomo zaupali na samem izletu! Počevjemo samo še to, da bomo predvidoma prišli nazaj v Kranj okrog 20. ure.

Izžrebanci: (vsi stroški izleta gredo za spodaj zapisane na račun našega časopisa!) 1. Kepic Ana, Pipanova 60, Šenčur, 2. Slavka Mar, Barletova 8, Cerklje, 3. Franc Hodnik, Javorniško nabrežje 5, Jesenice, 4. Cvetka Križaj, Okroglo 4, Naklo, 5. Kordež Gašper, Prešernova 9, Radovljica, 6. Franc Prosen, Spodnji trg 11, Škofja Loka, 7. Janez Gartner, Studor 3, Srednja vas, Bohinj, 8. Dominik Lotrič, Dražgoše 32, Železniki, 10. Marija Bodaj, Hodo 9, Tržič, 11. Pajer Rozalija, Belearjeva 3, Šenčur, 12. Jakob Ušeničnik, Trebija, Gorenja vas, 13. Janez Knific, Rakovnik 78, Medvode, 14. Jernej Štupnikar, Šutna 4, Žabnica, 15. Pavle Tičar, Mlakarjeva 15, Kranj, 16. Andrej Mohorič, Nabrekve 9, Selca, 17. Janez Ravnik, Slap 6, Tržič, 18. Anton Solar, Ovsise 8, Podnart, 19. Danica Fras, Gorenja vas 96 (185), Gorenja vas, 20. Marija Metelko, Cesta železarjev 27, Jesenice, 21. Anica Pogačnik, Cankarjeva 26, Radovljica, 22. Pepca Gaberšček, Škrlovec 2, Kranj, 23. Alojz Bodlaj, Preska 20, Tržič, 24. Jakob Žvan, Ukanc 85, Bohinjsko jezero, 25. Alojz Vidmar, Britof 174, Kranj, 26. Ivan Troha, Triglavška 38, Mojstrana, 27. Marica Jelovčan, Na Kalu 2, Naklo, 28. Slavko Brezar, Hrastje 126, Kranj, 29. Peter Brisar, Preska 20, Tržič, 30. Angela Košir, Valburga 48, Smednik, 31. Anton Kubelj, Vodiška 44, Vodice, 32. Gabrijel Gorjanc, Trampuževa 7, Medvode, 33. Ivan Burgar, Zbilje 7, Medvode, 34. Janez Podobnik, Hotovlja 12, Poljane, 35. Metod Teran, Grajska 15, Bled, 36. Darinka Zemlja, Žirovnica 17, 37. Rezka Hribar, Rudnik 10, Radomlje, 38. Franc Jenko, Mavčiče 53, 39. Ludvik Smuk, Cesta 1. maja 87, 40. Jože Hrovat, Žirovnica 20/a.

Kdor ni bil izžreban, pa bi šel rad z nami na izlet, to kljub vsemu lahko stori. Potrebno je vplačati 55.000 din v prostorih agencije Odisej, v centru Kranja (glej predhodni tekst!) in 45 -terici bo omogočeno, da gre ravno tako z nami na izlet. Verjetno je odveč povedati, da vsi gornji pogoji (presenečenja, nagrade...) veljajo tako za izžrebance, kot za vse tiste, ki boste izlet plačali sami! **Torej na razpolago je še 45 sedežev!** Zadnje informacije preberite še v petkovi številki!

V.B.

ALPETOUR

HOTEL CREINA Kranj vas vabi na DNEVE RIBJIH JEDI

OD 21. 10. DO 30. 10. 1988.

Inf. na tel.: 23-650 ali v recepciji hotela

V VINOTEKI IN RESTAVRACIJI HOTELA CREINA
KRANJ.

ABC POMURKA

ABC POMURKA LOKA n.sol.o.
64220 ŠKOFJA LOKA, Kidričeva 54

ABC Pomurka, LOKA, proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n.sol.o. Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge

1. PRODAJALKE

za delo v tekstilni prodajalni

Pogoji: končana šola za prodajalce oblačilne stroke

2. ČISTILKE

za delo v samopostrežni restavraciji Frankovo naselje v Škofji Loki

Delo je primerno za upokojenko.

Poskusno delo za prodajalko traja 90 koledarskih dni, za čistilko pa 30 koledarskih dni.

Prijave z dokazili o izobrazbi sprejema kadrovska služba podjetja »LOKA«, Delovna skupnost skupnih služb, Kidričeva 54, Škofja Loka, osem dni po objavi oglasa.

Triglav - Gorenjka

LESCE

ROŽNA DOLINA 8

»ŽITO« Ljubljana TOZD »Triglav-Gorenjka« Lesce, Rožna dolina 8 - komisija za delovna razmerja, objavlja prosta dela in naloge:

1. PRODAJA BLAGA IN TOČENJE PIJAČ - 1 izvajalec

Pogoji: poklicna šola trgovske ali gostinske smeri, eno leto delovnih izkušenj

Za objavljena dela in naloge se zahteva trimesečno poskusno delo. Delovno razmerje se sklenu za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi »ŽITO« Ljubljana, TOZD Triglav-Gorenjka Lesce.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem zbiranju prijav.

Aleksander Zalar

DEŽELA KODRASTIH LAS

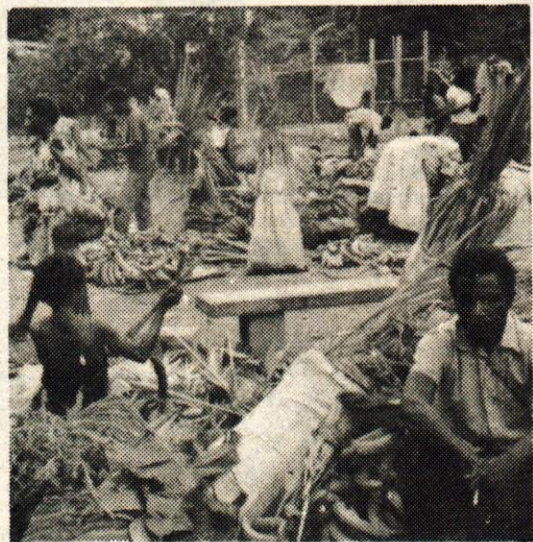
6

Srečanje na tržnici

Kot po vsem svetu, tako je tudi v Port Moresbyju tržnica tisti prostor, kamor domačini prinašajo svoje sadeže in pridelke na prodaj. V Port Moresbyju pa je pomen tržnice še poseben. Velik prostor, nedaleč od morske obale, je ograjen. Znotraj prostora so hišice na lesenih stebrih in s palmovo kritino, kamor se zatečejo prodajalci pred sončno pripeko. Vročina preko trideset stopinj pritiska vse močneje. Tla tržnice so ilovnata, steptana od tisočih nog. Lesena ograja spominja na kmečko ograjo zanemarjene kmetije. Vstopimo skozi na stečaj odprta vrata. Zajame nas vzdušje tega prostora, polnega ljudi, prinesenih poljskih pridelkov, glasnega ponujanja. Prodajalci čepe ob bananah in ponujajo sveže sadeže. Niso gostobesedni

kot v Indiji. Nekateri sedijo ob skladovnici sivih kokosovih orehov in žvečijo bitel. Dolgi rdeči zobje in jezik neprestano meljejo. Skozi omotico bitlevega opoja gledajo kupce. Ne čutijo ne lakote ne žeje.

Prodajalka dišav ima ves poslikan obraz. Prodajalec posebnih paprik z dolgim črnim obrazom in lasmi z ogromnim glavnikom pritegne mojo pozornost. Slikam ga, nasmehne se. Pomaham mu in oddidem. Množica se drenja okoli prodajalcev. Domačini hodijo bosi po ilovnatih tleh, tudi tam, kjer je ilovica mokra. Vse okoli so obrazi iz gozdov. »Razna plemena spoznaš po njihovem tetoviranju in oblačilih«, pravi sofer, ki nas vodi po tržnici. Bolj kot sadeži in prodajalci pridelkov so pomembni prodajalci sami. Nikjer drugje ne vidiš toliko obrazov pripadnikov različnih plemen kot tu. Vso pozornost usmerim nanje. Nekateri si pri slikanju skrivajo obraze, drugi se celo veselijo, nekateri imajo na glavah klobuke. »Le kako bi jih sneli?« Tako lep primerk domoroča, pa skrit pod klobukom. Potem pokažem na papaje, ki jih prodaja. »Koliko?« rečem in pokažem s prstom na sadež. Prodajalec dvigne prst, kar pomeni da želi 1 kino. Pokažem mu le polovico prsta in obenem pokimam. In mi odkima. Potem pokažem klobuk, ki ga ima na glavi. »No, no« reče. Jaz pa: »Yes, yes« »retno mu pokažem, da ga naj sname. Možakar uboga. Hitro nastavim zaslonko in slikam. Dam mu pol kine za nekaj njegovih sadežev in odhitim dalje. Tam ob ograji prodajajo bitel tri mlada dekleta. Obležena so v oblačila domačinov. Nasmehnejo se, ko vidijo, da jih bom slikal. »Ne, bitla ne bom kupil« jim rečem, ko mi ga ponujajo. Starejši možak, po telesu ves tetoviran, skoraj gol prodaja

Na tržnici

banane. Debele, rdečkastih barv, so njegove banane. Njegov obraz, ves poslikan v barvastih črtah in srepih očeh me navdaja s strahom. Ta bi te v trenutku predelal v klobase podobne njegovim bananam, pomislim in hitro stopim dalje. Gneča je vedno hujska. Sonce sije z modrega neba. Vročina narašča, obleka se lepi na kožo. Sofer hodi okoli in nas išče. Čas obiska tržnice poteka. Moramo se ločiti od nešteti obrazov, obrazov divjine.

Napredek, ki ruši preteklost

Nedaleč od letališča je poslopje, kjer je sedaj kipi predsednika Samoreja. Bil sem tam, ko so ga ravno odkrivali. Pritegnila me je množica, ki se je zbrala: dekleta in fantje v lepih pisanih uniformah, so v meni zbudili pozornost. Stopil sem k njim. »Smem narediti posnetek« sem rekel. Prišel je njihov vodja, pokimal in posnetek dekleta v »skavtski« papuanski uniformi je bil narejen. Bil je zadnji trenutek. Zaigrala je godba, prikorakali so vojaki. Televizijska kamera je pričela brneti. Ob strani sem opazoval za Papuo nenavadni prizor. Ob kip se postavil govornik, igrala je godba. »skavti« so nagnili zastavo. Je to mladina nove moderne države, je to tista prihodnost dežele, ki jo je videl mož, katerega kip so ravno odkrili?

Potem so prišli poglavarji. Njihova oblačila so klicala po posnetku. Slovesnost se je nadaljevala. Staro se umika novemu, sem pomislil. Mogoče bo čez leta ta dežela drugačna, pa vendar ta Papua Nova Gvineja ne bo več privlačna. Takrat bodo tam stale prodajalne z maskami, orožjem, orožjem, ki bodo spominjale tujce na preteklost te dežele. Sedaj je to tukaj sedanost. Izdelke njihove kulture lahko kupuješ v vaseh ali na tržnici. Sedaj so to originalne maske, puščice, loki, ščiti, kulturno bogastvo dežele. Tujcev ni veliko, zato tudi ni potrebe po industrijski izdelavi spomenikov. Z vsaj izdelano sliko rajске ptice, simbolom dežele z maskami iz področja Sepika zapuščam deželo. Malo je še takih dežel na tem svetu. Mogoče tudi ta ne bo več dolgo takšna. Vendar jaz ne hotel drugačne.

Pesniško srečanje

SLEPOTE SVETA IN ČASA

Kranj — Primerjava osemdesetih let in odčaranega sveta pesnika Boža Voduška je bila tema letošnjega bolj slabo obiskanega sicer že sedmega srečanja slovenskih pesnikov v Prešernovem gledališču.

Cprav se je tokratno srečanje slovenskih pesnikov odvijalo v nekakšnem — nekdo ga je označil amandmajskem času — in bi lahko pristranski opazovalec prehitro zaključil, da so si pesniki pustili vplivati od trde, pesnišne vsakdanosti, pa morda to ne drži povsem. Morda je bila odsotnost velike večine sodobnih slovenskih pesnikov le naključna in je torej ostajanje v njihovem pesniškem svetu le navidezno, odsotnost od sedanjih tokov le naključnost. Ali pa konec koncev pesniki enostavno nimajo časa in potrpljenja, da bi v zakajenem, a sicer domačem in gostoljubnem vzdušju kadišnice kranjskega Prešernovega gledališča, filozofirali o odčaranem svetu poezije in o osemdesetih letih? Morda odsotnost zato, ker je morda večina pesnikov v obojem — odčaranem svetu in osemdesetih letih enostavno obstaja, v teh »okvirih« ustvarja, enostavno »je«. Morda tako razmišljajo tudi razlagalci slovenske poezije, saj je od trideseterice, ki jih je organizator poprosil za referat na omenjeno temo, pismeno razmišljalo o tem le pet avtorjev. Vse skupaj je sicer dajalo vtis, da so se pesniki umaknili v svoj mir, da v tihem ustvarjanju, ki drugačnega pravzaprav ne poznajo, prežive čase, ko je najbolj aktualno govoriti le o družbenopolitičnih temah. Toda ta umik pač ne more biti umik, tega pač ne bi mogli enostavno nalepiti večini slovenskih pesnikov. Morda bi bilo bolje reči, da se je poezija

vsaj trenutno umaknila na rob prostora, v katerem »rjovejo viharji«, kot bi rekel Matej Bor. Pa tudi to najbrž ne bo povsem res in bo pač treba počakati na kakšno nadaljnje srečanje slovenskih pesnikov in na temo leta 1988.

Druge značilnosti tokratnega kranjskega srečanja, ki naj bi potekalo na vzporejanju odčaranega časnega sveta Boža Voduška in pesnjenjem osemdesetih let, da sta mu uvodni in tudi vmesni takt dajala mladost, če lahko tako označimo besedovanje dveh »uradnih« uvodničarjev, Vida Snoja in Tomaža Toporišiča, v književnosti sicer novih, a že uveljavljenih imen. Čeprav sta spretno povezovala trud govorcev, pesnikov in njihovih analitičnih bralcev, pa tako kot je edino prav in razumljivo, odgovorov, ki bi povedali, kdo je pravzaprav svet začaral,

da ga pesniki znova in znova poskušajo odčarati, ni bilo prav dosti, niti jim ni bilo najti kdove koliko skupnega. Končno je to tudi razumljivo; kompleks odčaranosti in začaranosti sveta je zajet v vseh elementih poezije tako evropske kot svetovne, toda individualne poti pesnikov po tem svetu so nujno samosvoje, morda podobne včasih, enake nikoli.

Janez Strehovec je ugotavljal, da je postmoderno stanje medijev potegnilo naprej druge umešne prakse, ne pa poezije same. Sodobna poezija postaja za bralca vedno bolj nezanimiva, ker jo je enostavno težko brati in razumeti, težko »dešifrirati«, tega truda pa si bralec ni vedno pripravil npr. Da je za osemdeseta leta značilna dvojna narava pesnjenja, je bil prepričan Brane Senegačnik, poudaril je dvojnost tega početja: a eno

Lea Mencinger

KDO JE (BIL) LEOPOLD SUHODOLČAN

Ziri, 23. oktobra — Gotovo ga ni primernejšega, ki bi orisal lik in delo pisatelja, žirovskega rojaka Leopolda Suhodolčana, kot je Vladimir Kavčič. Ne zato, ker je tudi sam pisatelj ali ker je slovenski minister za kulturo; bil je Suhodolčanov sodelavec in dober prijatelj.

odrasel, zrel mož, rad vračal, vse dotle, dokler so tu še živeli stari starši, teta, stric. Sam je dejal, da se je v Prevaljah in Mežiški dolini tako hitro udomačil samo zato, ker je podobna Poljanski dolini.

Po vojni je Leopold Suhodolčan v Mariboru končal učiteljske. Objavljal je v Mladi gredi, njegova družina sta bila Kajetan Kovič in Smiljan Rozman. Potem so prišli Ciciban pa Pionir, Pionirski list in drugo branje za mlade. Pisal je tihoi redkih ur v svojih Prevaljah, ko se je izmaknil šolskemu in kulturno-prosvetiteljskemu delu.

Bil je eden od pobudnikov za ustanovitev Bralne značke, ki je kot prvotna kulturna akcija osvojila vso Slovenijo in spodbujala solarje k branju.

V svojih kasnejših ljubljanskih letih je bil med drugim urednik Kurirca in založbe Bo-

rec, vdan vsem vrstam umetnosti, je posebej seveda knjižni in z njo povezanemu vzgojnemu delu. A v Ljubljani ni pognal korenin, vsak teden se je vračal domov, k družini, med prijatelje v Prevalje.

Umril je 8. februarja, prav na slovenski kulturni praznik, leta 1980. Mnogo mnogo prežgodaj, v letih, ko je bila njegova umetnost na vrhu. Povsod, kjer je delal kot pisatelj, urednik, prevajalec, organizator, so zazijale vrzeli.

Pisal je za odrasle: romane, novele, gledališke in radijske igre, za katere je značilen realističen odnos do človeka.

Največ svojega talenta pa je daroval mladim. Zanje je napisal kar štirideset knjig, devetnajst lutkovnih in gledaliških iger, štirinajst radijskih iger, dve TV nadaljevanji. Zajemal je iz slovenske ljudske zakladnice

in iz sodobnega življenja mladosti, utiral je pota sproščeni, srečni mladosti. Postavil je razvojni mejnik, prvi po Seliškarju in Bevku, v pisanju za mlade, prepričan, da je za mladino komaj kaj dobro.

Njegova dela so natisnjena v tisoče izvodih, prevedena v 24 jezikov.

Pisatelj, ki ostaja živ, doma povsod, kjer je doma knjiga, ima zdaj na tetini hiši v Mršaku, kjer je bila včasih njegova rojstna hiša, spominsko ploščo z odlitkom podobe, bronastega reliefa mojstra Štovička. V spomin na njegovo rojstvo pred šestimi desetletji sta jo dala vzdati žirovsko muzejsko društvo in krajevna skupnost. Malo za velikega rojaka, veliko za nas, ki ostajamo.

H. Jelovčan

Primer za druge

OBMOČNI SVETOVALNI CENTRI

Kranj — Strah je odveč, ne gre za nikakršno novo ustanavljanje služb, pač pa za boljše in sploh drugačno izkoriščanje možnosti, ki jih nekatere občinske Zveze kulturnih organizacij že imajo.

Na Gorenjskem ima to prednost trenutno le Kranj, čeprav še marsikje že poznajo in gojijo nekatere vrste povezav, ki so že ali pa še bodo sestavni del svetovalnih centrov pri Zvezi kulturnih organizacij. Že res, da naj bi bila osrednja naloga bodočih svetovalnih centrov prav svetovanje, kar seveda pomeni stalno sodelovanje z mentorji in strokovnjaki za posamezna področja kulturnega delovanja, organiziranje tako imenovanih »govornih ur« z obiski strokovnjakov po skupinah itd. V sklopu nove organizacije pa bi seveda sodilo tudi raziskovanje kulturnih potreb, izobraževanje, kot so seminarji in drugo, prireditvena dejavnost, organizacijsko povezovanje, organiziranje knjižnic, mediotek, sposojevalnic tehnične opreme, ne nazadnje pa sodi sem tudi informiranje in arhiv.

Ko so na eni zadnjih sestankov predstavniki gorenjskih občinskih Zvez kulturnih organizacij razpravljali o bližnji ustanovitvi območnega svetovalnega centra za Gorenjsko, so lahko ugotovili, da je največ možnosti pogojev za tak center prav v Kranju. Ne nazadnje tudi zato, ker so strokovni sodelavci kranjske ZKO že zdaj v veliki meri tako delujejo, kar pomeni, da delovna oblika, kot je zamišljena v predlogih ZKO Slovenije dejansko že poteka. Tak način dela pa je vsekakor omogočil tudi dogovor o sodelovanju, ki so ga občinske ZKO Gorenjske pred časom podpisale in se ga tudi držijo. Vsekaror pa so zasnove bodočega svetovalnega centra v Kranju dobre, verjetno se bodo po tem gorenjskem primeru, ki je za zdaj nekakšen vzorčni primer, zgledovali tudi drugod po Sloveniji.

L. M.

V Radovljici obnovili knjižnico

VEČ PROSTORA ZA KNJIGE IN BRALCE

Radovljica, 20. oktobra - Posodobitev in razširitev knjižnice Antona Tomaža Linhart v Radovljici je bila predvsem zaradi prostorske stiske že nekajkrat v načrtu, vendar je prišla na vrsto šele letos. Z deli so začeli 9. maja in končali 1. oktobra. V prvi fazi so uredili le pritličje, v katerem so prostori za izposojanje knjig; nadaljnja dela pa bodo odvisna predvsem od denarnih možnosti. Obnovljena in razširjena knjižnica daje boljše možnosti za izposojanje knjig in zagotavlja zaposlenim ustrežnejše delovne pogoje. V času obnavljanja je bila zaprta manj kot tri tedne. Naložba je stala 350 milijonov dinarjev. Kot je povedala vodja knjižnice Rezka Šubič, obišče knjižnične prostore vsako leto povprečno 1900 bralcev, ki si sposodijo skupno 50 tisoč knjig.

CON BUEN AYRE

Ljubljana — Con buen Ayre je citat iz znamenite knjige o interpretaciji glasbe slovitega španskega mojstra Fray Tomasa de Santa Maria iz sredine 16. stoletja. S tem citatom pa produkcija CBA iz Ljubljane tudi najavlja izid kaset z baročno glasbo, ki jih pripravila v sodelovanju z Društvom ljubiteljev stare glasbe Radovljice. Gre za tri kasete (morda tudi za izid laserske plošče), prva ima naslov Musica da camera in je izšla že lani, zdaj pa je pripravljen njen ponatis. Tri trisonatne in Vivaldijev komorni koncert so posneti v nizki intonaciji in z instrumenti, ki so natančne kopije baročnih originalov. Na kljunasto flavto igra Klemen Ramovš, na baročno oboe Paolo Faldi, na violo da gamba Ireha Pahor, na čembalo Milos Spanyi.

Tudi na drugi kaseti, ki je tik pred izidom, je Vivaldijev komorni koncert, ki ga interpretira Klemen Ramovš s kljunasto flavto in v družbi z vrsto priznanih glasbenikov iz Avstrije in ZR Nemčije. Tretjo kaseto z glasbo baročnega mojstra Georga Philippa Telemanna pa bo izdalo Društvo ljubiteljev stare glasbe Radovljice, v pripravi pa je tudi laserska plošča z enakimi posnetki. Tudi na tej kaseti je vrsta najbolj znanih interpretov te vrste glasbe: Klemen Ramovš, Paolo Faldi, Zsolt Szabo in Lucy Hallman Russell.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - V galeriji Prešernove hiše je odprta razstava risb Rudolfa Arha. V galeriji Mestne hiše so na ogled skulpture v lesu Lojzeta Čampe. V Mali galeriji mestne hiše je odprta prodajna razstava likovnih del članov likovnega društva Kranj.

Jutri, v sredo, bo v Prešernovem gledališču predstava Fadila Hadžića *Strup ljubezni za red sreda I.* V četrtek, bodo predstavo ponovili za red četrtek I.

V hali Gorenjskega sejma bo v četrtek, bodo predstavo ponovili red četrtek I.

V hali Gorenjskega sejma bo v četrtek, 27. oktobra, ob 18. uri s koncertom nastopil Umetniški ansambel Jugoslovanske ljudske armade iz Beograda.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je odprta razstava grafik akad. slikarja Črtomirja Frelihja.

V galeriji Kosove graščine je še do konca tega tedna odprta razstava Pokopališča v Sloveniji

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Ivana Groharja je odprta razstava Slovenska grafika

Zbirka loškega muzeja so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva hiša je odprta vsak dan od 9.30 do 14.30, ob sobotah je zaprta ob nedeljah je odprta od 12.30 do 16. ure.

VRBA - Prešernova rojstna hiša je odprta vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 16. ure.

TRŽIČ - V Paviljonu NOB je še do petka odprta pregledna razstava del likovnih skupin Gorenjske.

Lutkovni četrtki

Kranj — V četrtek, 27. oktobra, ob 17. uri bo v dvorani Doma JLA v Nazorjevi ulici v okviru Lutkovnih četrtkov nastopila kranjska lutkovna skupina s predstavo Izgubljena muca.

Tantadruj

UGLASBENA LIRIKA

Kranj — Za njimi je okoli deset samostojnih koncertov, še več jih imajo v načrtu to sezono. Imajo kup pripravljenega gradiva, posnetke na ljubljanskem radiu, ki pa jih (še) ni slišati... To je Tantadruj.

Ime pač zveni znano, domače. Seveda, če ste kdaj vzeli v roke kako knjigo Cirila Kosmača, potem tudi poznate izvor. Kdo je Tantadruj?

»Smo glasbena skupina, lahko bi rekli glasbena folk skupina: dve kitari, violončelo, kljunasta flavta, orglice, trije vokali: vsega skupaj trije fantje in eno dekle.«

Vendar pa je to za predstavitev skupine, ki se z vseh koncev Gorenjske vozi na vaje v Kranj, vsekakor premalo. Ko so pred dvema letoma Mateja Blaznik, Dino Gojo, Boštjan Soklič in Aleš Haldin znašli skupaj, so vedeli, kakšno glasbo bodo igrali.

»Z glasbo predstavljamo liriko slovenskih pesnikov, pa tudi tujih, včasih napišemo pesem tudi sami, predvsem pa je glasba našo delo. Vsak od nas ima določene glasbene izkušnje, Mateja in Boštjan sta tudi študenta na Akademiji za glasbo.«

V dveh letih, odkar se dobivajo, da bi skupaj muzicirali, je nastalo že okoli trideset skladb za program daljšega koncerta. V mislih imajo že tudi kaseto, toda to tudi še lahko počaka.

»Za november imamo dogovorjene že tri koncerte: 16. novembra nastopamo v Študentskem naselju v Ljubljani, sredi novembra v kranjskem mladinskem klubu Carnium, 24. novembra pa na kranjski občinski proslavi ob dnevu republike. Za ostalo se naš organizator Matjaž Grilc še dogovarja.«

S Tantadrujem dobiva glasbena scena novo, svežo in kar je predvsem pomembno svojsko glasbeno predstavitev. Skupini gre predvsem za popularizacijo lirike, za čisto slovensko besedo opremljeno z izvorno glasbo, ki jo v glavnem pišeta Mateja in Boštjan. Veliko igrajo tudi na osnovnih šolah, kjer so v preteklosti že imeli program za nižjo stopnjo, prav zdaj pa pripravljajo program uglasbene slovenske lirike tudi za višjo osnovnošolsko stopnjo.

L. M.

Jezikovno razsodišče

TAKO SE GOVORI!

V dneh, ko je v Beogradu potekala 17. seja CK ZKJ, smo člani Jezikovnega razsodišča — podobno kakor drugi Jugoslovani pa tudi tujci — napeto poslušali radijska in televizijska dogajanja. Poleg številnih veselih in žalostnih vsebin, ki so nam jih sporočili govorniki in komentatorji, smo dočakali dogodke, ob katerem se nam ne zdi neupravičena niti raba pridevnika »zgodovinski«. Trije slovenski člani CK ZKJ so svoje diskusijske prispevke v 1. točki dnevnega reda povedali po slovensko (že pred njimi pa je v svoji materinščini — albanščini — nastopil neki govornik s Kosova).

Posebno smo veseli, ker so se za ta korak odločili pripadniki našega tako rekoč najmlajšega pontičnega rodu: Borut Šuklje, Darja Colarič, Martina Kolar. Doslej so se slovenski delegati odločali za slovenščino samo v zvezni skupščini, pa še tam samo nekateri med njimi in samo včasih, čeprav je bilo že dolga leta poskrbljeno za prevajanje. Kaže, da izkušnja s birokratsko in letošnjem ljubljanskem procesu pred vojaškim sodiščem že poraja prve pozitivne sadove. Upamo, da ne bodo zadnji.

ureja LEA MENCINGER

Na lestvici krajev z najslabšim zrakom Škofja Loka nazaduje

Merilno postajo tudi na Trato

Škofja Loka, 23. oktobra — Hidrometeorološki zavod Slovenije, ki opravlja meritve onesnaženosti zraka v štiridesetih krajih naše republike, med njimi tudi na Spodnjem trgu v Škofji Loki, je Škofjo Loko po povprečni onesnaženosti z žveplovim dioksidom v zadnji kurilni sezoni postavil na 20. mesto, kar je za dve mesti bolje kot predlani in kar za sedem mest bolje kot v sezoni 1985/86.

Pred Škofjo Loko sta, denimo, v zadnji kurilni sezoni od oktobra lani do marca letos tudi dva gorenjska kraja; Kranj je na enakstem, Jesenice na osemnajstem mestu. Primerjave tudi kažejo, da je bil zrak s povprečno koncentracijo žveplovega dioksida 0,04 v tem času v Škofji Loki kar za štirikrat manj onesnažen kot v Trbovljah ali Hraštniku, kjer je onesnaženost rajhujša.

Nazadovanje Škofje Loke na lestvici slovenskih krajev pa se ne kaže samo po uvrstitvah na določeno mesto, ampak tudi po izmerjenih količinah žveplovega dioksida v zraku, ki je, odkar v Škofji Loki opravljajo meritve, znašal največ 0,13 v kurilni sezoni 1983/84, medtem ko je predlani izmerjena količina znašala 0,08. Kaj je vzrok občutnega padca? Minula mila zima je pač ustregla vsem po Sloveniji. Zelo verjetno je na čistejši zrak v Škofji Loki vplivala ugodna cena kurilnega olja, ko so številni zasebni kurjači (slab premog spet zamenjali z oljem. Seveda pa ne smemo prezreti niti pomembnega dejstva; škofjeloška industrija na Trati uporablja plin. In čeprav merilna postaja na Spodnjem trgu zajame v krogu samo približno 150 metrov, se vpliv plina pozna tudi v starem mestu.

Manj kot za minulo kurilno sezono pa so obetavni rezultati meritev onesnaženosti zraka z žveplivim dioksidom v nekurih sezoni od aprila do septembra lani. Tedaj je povprečna količina žveplovega dioksida znašala 0,03, kar Škofjo Loko uvršča v skupino krajev takoj za Trbovljami, Hraštnikom, Ljubljano in Krškimi.

Višje na lestvici kot po količinah žveplovega dioksida je bila Škofja Loka v minuli kurilni sezoni tudi po koncentracijah dima. S povprečno koncentracijo 0,03 deli 11. do 26. mesto, v nekurih sezoni pa s koncentracijo 0,013 do 38. mesto med slovenskimi kraji. Onesnaženost zraka z dimom se je v primerjavi s prejšnjimi leti zmanjšala. Povejmo še, da v lanski kurilni sezoni ni bila nikoli presežena niti dovoljena koncentracija žveplovega dioksida (0,30 mg) niti dima (0,15 mg).

Dejali smo že, da merilna postaja na Spodnjem trgu zajame v krogu približno 150 metrov. Ker je Trata uvrščena v četrto kategorijo ogroženosti, škofjeloški izvršni svet predlaga Hidrometeorološkemu zavodu, naj pri republiknem komiteju za varstvo okolja izposluje še eno merilno postajo za Trato.

H. Jelovčan

Telefonija in cesta

Poljane, 24. oktobra - V petih krajevnih skupnostih v škofjeloški občini se bo najbrž še letos začela velika akcija. Od Škofje Loke do Gorenje vasi bi po programu morali začeti z deli za položitev medkrajnevnega telefonskega kabla. Na nedavnem posvetu v Škofji Loki so se predstavniki petih krajevnih skupnosti (Škofja Loka-mesto, Zminec, Log, Poljane in Gorenja vas) seznanili in tudi strinjali, da naj bi letos vsak na svojem območju zakopal oziroma pripravil teren za položitev kabla. Vendar pa so bili tudi malce zaskrbljeni, ker se stroški nenehno povečujejo. Res je sicer, da je material v glavnem že nabavljen, vendar pa s celotno akcijo oziroma s pripravami že malce kasnijo.

Jože Šubic, predsednik sveta krajevnih skupnosti Poljane: »Kar zadeva polaganje kabla, za zdaj ne kaže najbolje, čeprav smo v naši krajevni skupnosti naredili vse tisto, kar smo bili dolžni, da bo celotna akcija uresničena. Mi smo morali namreč pripraviti, podobno kot v Gorenji vasi, tudi prostor za centralo v Poljanah. Kar zadeva izkope za položitev glavnega kabla nas niti toliko ne skrbi, ker v primerjavi z drugimi krajevnimi skupnostmi nimamo v programu izgradnje razvodnega omrežja. Na našem območju bo treba izkoptati okrog poltretji kilometer jarka in verjetno se bomo dogovorili skupaj z Gorenjo vasio in Logom za strojni izkop. Sicer pa naj bi po končani akciji v naši krajevni skupnosti dobilo telefon 57 novih naročnikov, že v prvi fazi pa se je vključilo v akcijo 23 naročnikov.«

Marjan Božič iz Loma: »Medtem ko poteka priprave za polaganje medkrajnevnega telefonskega kabla, ki bo Poljansko dolino časovno približal (hitreje kot zdaj) »svetu«, pa v vaškem odboru Loma in Zakobiljka v krajevni skupnosti poteka še ena akcija. Ko smo letos asfaltirali 600 metrov ceste iz Volče v Lom, sta nam ostala dva usada. Zato smo se ju lotili, da ju še pred zimo uredimo. S prostovoljnimi delom, prispevki in materialom nam je uspelo, da smo cesto uredili in zdaj čaka, da asfaltiramo še ta dva odseka. Pri urejanju spodnjega usada je sodelovala Območna vodna skupnost, medtem ko smo zgornjega uredili sami.«

Franc Dolenc iz Loma: »Že lani smo uredili kilometer ceste. Zbrali smo 11 milijonov dinarjev in opravili prostovoljno delo v vrednosti 2,5 milijona dinarjev. Pri tem nam je precej pomagal tudi Rudnik z mehanizacijo, saj smo morali vgraditi prek 1300 kubičnih metrov gramoza. Ker pa je bila letošnja akcija pri urejanju dveh usadov veliko zahtevnejša od lanske, bomo zdaj morali zbrati še nekaj denarja, da bomo celotno akcijo lahko končali oziroma položili asfalt še na dveh, do zdaj najbolj kritičnih, odsekih. Tako bo do Loma cesta urejena in nam za naprej ostane še 600 metrov dolg odsek do Zakobiljka.«

Veliko prostovoljnih delovnih ur je bilo treba, da so v dveh letih uredili skoraj dva kilometra dolg odsek iz Volče proti Lomu. Skoraj vedno pa je pri takšnih akcijah sodeloval tudi 16-letni

Peter Šubic iz Loma: »Dela je bilo veliko in posebno letos, ko smo urejali usad, je bilo precej težko. Najraje sem delal na traktorju. Začeli smo maja letos, ko smo navozili gramoz. Zdad pa se je čestitše utrdilo in pred dnevi smo pripravili vse potrebno za položitev asfalta. Sicer pa nam vsem v Lomu in Zakobiljku ta cesta veliko pomeni, saj smo vsak dan najmanj enkrat vezani na pot v dolino...«

A. Žalar

Kakšne so zaposlitvene možnosti mladih iz radovljjske občine

Samo od upanja se ne da živeti

Radovljica, 20. oktobra - Občinska konferenca ZSMS Radovljica je v četrtek sklicala posvet predsednikov in sekretarjev osnovnih organizacij, na katerem je v osrednji točki dnevnega reda obravnavala zaposlitvene možnosti mladih iz radovljjske občine. Čeprav je na sejo valj tudi plakat, je bila udeležba skromna. Iz šestdesetih osnovnih organizacij je prišlo vsega 18 mladih, po dvehurni razpravi pa jih je v dvorani ostalo le še osem. Organizatorji posveta so povabili k razpravi tudi kadrovske delavce iz več kot desetih največjih delovnih organizacij v občini, vendar sta se odzvala le dva - iz Iskre Otoče in iz blejskega LIP-a, razen njiju pa še predstavnik gorenjske skupnosti za zaposlovanje.

»Kaj pomeni skromna udeležba? Nezainteresiranost, neaktivnost ali kaj drugega? Z oceno, da zaposlovanje (brezposelnost) v radovljjski občini še ni problem, se ne moremo strinjati. Če že ni širši družbeni problem, pa je velik problem za vsakega (mladega), ki zamašni piše prošnje in trka na vrata kadrovskih služb po delovnih organizacijah in ustanovah. V radovljjski občini je po besedah Slavka Kalana iz Skupnosti za zaposlovanje Gorenjske ob polletju iskalo zaposlitev 314 ljudi, ob koncu avgusta pa še 35 več. Ker je bilo med njimi kar 42 odstotkov mladih (starih do 26 let), je zanesljivo na mestu vprašanje, ki so si ga na posvetu zastavili mladi: kakšne so njihove perspektive za prihodnost. Slavko Kalan je z vrsto podatkov orisal sedanje razmere na Gorenjskem in v radovljjski občini, ocenil, da zaposlitvene možnosti za mlade niso najbolje, in nakazal tudi možne rešitve: »Kratkoročno zaposlovanje mladih vidim v tem, da bi v delovnih organizacijah zmanjšali obseg pogodbenega dela, uvedli večizmensko delo in skrajšali delovni čas in več kot doslej zaposlovali za nedoločen čas. Dolgoročno rešitev pa so novi proizvodni programi, prenova gospodarstva...

V blejskem LIP-u načrtujejo za prihodnje leto skromno zaposlovanje - le 0,2-odstotno povečanje. Na vsakih 7,5 delavca imajo enega študenta, kar je zelo ugodno razmerje. Težko dobijo delavce za najenostavnejša dela. Že dvakrat zapored so zaman iskali snažilko.

Mladi, zbrani na posvetu, so se zavzeli za zaposlovanje kakovostnih mladih ljudi, za konkurenčnost pri zaposlovanju, za večjo javnost razpisov, za zmanjšanje pogodbenega in nadurnega dela in za upokojeitev vseh, ki izpolnjujejo pogoje.

Nedvomno je, da so mladi lahko zaskrbljeni, saj jim podatki, ki jih je bilo mogoče slišati na posvetu, ne vplivajo upanja. Število zaposlenih se je na Gorenjskem od konca minulega leta do polletja zmanjšalo za 1600, v radovljjski občini resda najmanj, za vsega 18, vendar pa v industriji kar za 157. Stopnja brezposelnosti (primerjava brezposelnih z vsemi zaposlenimi) je 2,3-odstotna in je najvišja na Gorenjskem. Ob koncu junija je bilo med brezposelnimi 55 iskalcev prve zaposlitve, ob koncu avgusta jih je bilo že 64. Med brezposelnimi še vedno prevladujejo nekvalificirani delavci, vendar se povečuje delež tistih, ki so končali srednjo, višjo in visoko šolo. Zaposlitev iščejo tudi zdravniki, živnozdravniki, pravniki, ekonomisti, učitelji, social-

ni delavci, biologi, organizatorji dela. Delovne organizacije na Gorenjskem so imele v letošnjem prvem polletju pol manj potreb po zaposlovanju novih delavcev kot lani v enakem ča-

Poseben problem so iskanci prve zaposlitve. Vzemimo za primer mladega človeka, ki je končal fakulteto in ostal brez zaposlitve. Kot študent je imel štipendijo iz družinskih sredstev, lahko je delal prek mladinskega servisa, zdaj nima ne štipendije in ne možnosti zaposlitve prek servisa.

ni delavci, biologi, organizatorji dela. Delovne organizacije na Gorenjskem so imele v letošnjem prvem polletju pol manj potreb po zaposlovanju novih delavcev kot lani v enakem ča-

C.Zaplota

Drugi pastoralni občni zbor ljubljanske nadškofije

Zbiranje sadov in sejanje za naprej

Ljubljana, 22. oktobra - V soboto je bilo na Teološki fakulteti v Ljubljani drugo zasedanje pastoralnega občnega zbora ljubljanske nadškofije, na katero je nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar povabil tudi predstavnike družbenega obveščanja. Eno od vabil je prejelo tudi naše udeležstvo. Drugo zasedanje, na katerem so se zbrali duhovniki in laiki, mladi in starejši, redovniki in redovnice ter gostje iz sosednjih škofij in iz zamejstva, je bil pravzaprav nadaljevanje prvega, aprilskega, vendar pa je - kot je v uvodnem nagovoru poudaril dr. Šuštar - med prvimi in drugim velika razlika. Prvo je bilo sejanje, drugo je zbiranje sadov, izbiranje in sejanje za naprej. Z drugim zasedanjem je bil pastoralni občni zbor ljubljanske nadškofije, ki je prvi tovrstni poskus, končan, delo pa se bo nadaljevalo v odprtem dialogu, predvsem pa v uresničevanju sprejetih sklepov, smernic, predlogov, pobud in priporočil.

Že odmevi na prvo zasedanje so bili zelo različni. Nekateri so ga zaznamovali kot začetek demokratizacije v Cerkvi, drugi so mu dali pomen prenovitve in posodobitve Cerkve, tretji so ga primerjali s takšnimi oblikami dela, kot so politični kongresi... Med različnimi komentarji je vsekakor zelo sprejemljiva ocena, da so člani Cerkve na zasedanjih odkrito in tudi kritično spregovorili o razmerah v Cerkvi in prispevali številne koristne pobude, predloge in priporočila za izboljšanje stanja in za prilagoditev Cerkve sodobnim tokom.

Omenimo le nekatere izmed skupno 360 predlogov, pripomb in kritik, ki so jih člani Cerkve,

posamezniki in skupine, izrekli v pripravah na prvo zasedanje, na zboru in potem in iz katerih so oblikovali smernice, ki jih je sprejel drugi zbor. V oznanjevanju je še vedno zaslediti nekakšen občutek krščanske manjvrednosti, ki se kaže v samoobtožbah med kristjani, kritiziranju in podcenjevanju samega sebe. Ali bo nastala Cerkve elite, male črede, ki deluje predvsem na ozkem osebnem notranjem področju in je neobčutljiva za javna vprašanja, ali pa se bo spustila tudi v javnost in poskusila izsuševati močvirje javne zlaganosti - to je najpomembnejše vprašanje. Cerkve bo močna, če bo verodostojna in bo postavila cilje suvereni osebnosti, pošte-

nju, razgledanosti, skrbi za domovino, civilizirano družbo in civilizacijo ljubezni; če bo posodobila jezik, dodatno izobraževala duhovščino in osvetljevala pomembna vprašanja, kot so splav, vest, pokončna drža, poštenje... Dosedanje oznanjevanje je preveč abstraktno in zato rado "obvisi v zraku", govornica oznanjevanja naj bo jasna in preprosta. Pridige naj bodo kratke in vsebinsko bogate in naj izhajajo iz dejanskega življenjskega položaja, vprašanj in stisk ljudi. Kar zadeva katekizme za verouk, so tožbe podobne kot v šolah: učbeniki se prehitro menjajo, preveč se eksperimentira,

»župnik naj bo tudi po zunanosti čim bolj podoben ostalim dem«. Vzgoja v semenišču mnenju nekaterih članov Cerkve odtuja duhovniške katekizme date realnemu življenju. Ne ljuba vse bolj izgubljata na pomen, saj postaja navadni delovnik. Če dela predvsem za dobiček zahodni Evropi se že zavzema da bi jo zaščitili z zakonom. Katere svetopisemske knjige otroke imajo značaj klasičnega stripa zahodnega tipa. Ker vse več razdiranj zakonov prekinitven nosečnosti, naj bi mladi pogovarjali tudi o ljubi zni, spolnosti, družinskem vpljenju...

Udeleženci drugega zasedanja pastoralnega občnega zbora iz številnih predlogov in pobud izoblikovali smernice za ravnanje in delo Cerkve v prihodnosti. Omenimo le nekatere. Zbor predlagal, naj bi v župnijah preverili stanje verovanja in oznanjevanja in dali večji poudar izobrazovanju odraslih. Ker na verski tisk postati bolj ozg njevalen, predvsem pa odgovorjati na verska, moralna in družin vprašanja, ki se zastavljajo v zbor zahteval, naj ljubljanski nadškof da pobudo venski škofovski konferenci, ustanovi komisijo, ki bi prevela vsebinsko zasnovo verske tiska. Oznanjevanje mora izbiti pozornost do obrobnih in daljnih. Zbor je priporočil, se Cerkve vidneje opredelijo uboge, ustanovljala naj bi se ne servise dobrote in med za lačne. Pri moralni vzgoji ra posebej poudarjati pošteno spoštovanje slehernega skupne imovine in okolja pa di osebno odgovornost in pozivne strani vrednot ljubezni spolnosti. Vsa Cerkve naj oznanjevalka ljubezni do o nje pogumno sodelujejo. Zbor je pozval vernike in duhovnike naj bodo bolj odprti za nova hovna gibanja. Vodstvo Cerkve in njeni člani naj prispevajo zdravi narodni zavesti v domovni in skupnostih, ki živijo zun njenih meja; vernikom pa nudijo pomoč pri opredeljevan do raznih pojavov v družbi.

C. Zaplota

Člani pastoralnega občnega zbora ljubljanske nadškofije, ki so na dveh zasedanjih iskali novih pobud in smeri za oznanjevanje in krščansko življenje, so na koncu drugega zasedanja sprejeli poslanico, v kateri med drugim piše: »Člani zbora se zavedamo, da iščemo odgovore na izzive izrazito kriznega časa. Zavedamo pa se tudi, da ta kriza ni samo gospodarska in družbena, temveč še globlje moralna. To nam narekuje, da v našem zasebnem in javnem življenju prihajajo vedno bolj do veljave in ugleda nenadomestljive moralne vrednote solidarnosti, odgovornosti, iskrenosti, poštenosti, medsebojnega spoštovanja, dobrote, zvestobe in požrtvovalnosti. V svoji krščanski veri imamo za to veliko edinstvenih in močnih spodbud. Pričakujemo pa tudi, da bomo verni ljudje kot posamezniki in Cerkve kot skupnost iz dneva v dan doživljali manj ovir za svoje versko in moralno delovanje, da bo v javnem mnenju in vzgojnih ustanovah o veri, Cerkvi in njeni zgodovini vedno manj delnih, enostranskih ali celo napačnih predstav. Želimo, da bi naši družbi vsi čedalje bolj spoštovali vse človekove pravice, med katerimi ima pravica do svobode vesti, svetovnega nazora, vere ter njihovega zasebnega in javnega izražanja posebno pomembno mesto. V vedno naslednjem spoštovanju človekovih pravic, med katere sodi tako pravica nerojenih otrok do življenja, vidimo edino prihodnost našega naroda. Zato smo pripravljene sodelovati z vsemi za krepitev njegove etične trdnosti, samobitnosti in kulture.«

BRANKO GREGANOVIČ, PREDSEDNIK KZSM JUGOSLAVIJE ZA GORENJSKI GLAS

Mladi v boju za oblast

javno objavljeni »Klic k razumu« predsedstva jugoslovanske mladinske organizacije kot vse kaže, pomeni novo poglavje v načinu dela K ZSMJ. Če k temu prištejemo še druge javne nastope prvega mladincev v državi, se zdi postavljena hipoteza še toliko netnejša...

zavno mladinsko konferenco je skorajda železno pravilo, da članstvu popolnoma odtujen. Organiziran aparat, ki povrh uporablja še povsem zastarene primerne načine delovanja. »Klic k razumu« tudi klic k novemu v metodološkem...

Klic k razumu ima v svojem dve osnovni dimenziji. Prva je bila neki aktiven odnos do stvari, ki ima v svoji funkciji vzpostaviti politični prostor, v katerem lahko kasneje nastopi svoj program. Ta politični prostor je trenutno zelo zožen za neki boj dobrega in zla, tako je vsak takšen apel odpiranja prostora. Druga dimenzija pa seveda je, ali za tem stojijo konkretni problemi...

ste zanimivi za medijski prostor? Eni pravi, drugi pa ne. Vse to meri vam sredstva javnega prostora sploh dopuščajo pro-

Čudi tukaj nastopata dve stvari. Po eni gre za predpostavljeno politično reklamiranje, to da imaš kaj reklamo, kaj ponuditi in to je še druga stvar. Po drugi strani pa gre za avtoriteto predsednika K ZSMJ. Zanimivo je tudi to, da smo nekaj povedali stvari, ki bi lahko bolj prišle v javnost, kot pa menim, da je problem profesionalnega dela novinarjev. Sam vedno pravim, moramo malo poveljati, da imeli nekaj sej predsedstva, ki so bile veliko boljše kot nekatera seja kateregakoli drugega organa, pa nismo prijavili, predvsem ne v afirmativnem smislu. Še svez je pri zadnje programske seje konferenca. Gre zopet za dve stvari, za profesionalno delo novinarjev, na drugi strani pa moramo tudi mi kaj res vsebinskega povedati.

prej urediti administracijo. Vse to meri vam sredstva javnega prostora sploh dopuščajo pro-

meni vse doslej povedano, da za nastopate v vsaj za dosedanje nastop na K ZSMJ, drugačno metodološko?

Gre za zavestno vzeto novo metodo dela, ki je sicer zaenkrat na nižji ravni, želja in pripravljenost, da tako mora biti. To še neki organiziran nastop z jasno programsko politično nasproti javnosti.

Junijem letos si uradno stopil iz prostora, kjer se pogovarjala, torej predsednika K ZSMJ v 22. nastopu stavbe zveznega CK-ja v Beogradu. Na kakšen način si se postal član prejšnjega »udomačiti«?

Imam veliko prednost, ker sem na K ZSMJ že od februarja profesionalni član predsedstva, tako da s samo izvolitvijo predsednika le ni bilo vse tako novo. Približno sem poznal dobro kot slabe strani naše organizacije in tudi dela v federaciji, tako mi je bilo lažje začeti delovati. Na začetku sem si postavil kot prvi cilj, konsolidacijo naše organizacije, promocijo nekega drugega načina dela, najprej v nadzorni funkciji (med profesionalci zvezne mladinske konference, op. p.) in kasneje v javnosti. Upal bi bil, da nam je v tem času uspelo vse skupaj postaviti na višji nivo, kjer lahko sprejemo »Klic k razumu« in se potrudimo v javnosti. Imeli smo sejo konsolidacije administracije v nastopu, kar je še vedno najdaljši problem. V treh mesecih sem prepotoval celo državo, dal

nekaj intervjujev in ob vsem skupaj seveda pripravil tudi določeno programski okvir, se odločil, s katerimi temami se bomo ukvarjali in nakazali v programu dela osnovne programske smernice, kar ni samo papir. Gre za proces, v katerem ne čakaš na dogodke, ki te potem prisilijo, da razmišljaš, ampak, da pripravljáš stvari naprej, da misliš problemsko, problematično, na osnovi empiričnih podatkov - gre za sklop vprašanj, ki še ni prišel do javnosti.

Federacija - neorganizirana institucija

O kakšni posebni avtoriteti predsednika jugoslovanske mladinske organizacije se dosedaj ni moglo govoriti. Šlo je pač za neko »njuno zlo nekoga, ki sedi na enem od vodilnih funkcionarskih stolčkov v državi«?

»Ob tem vprašanju se vračava k javnosti, vse je odvisno od tega, koliko ima ponuditi, ob drugi strani seveda tudi od načina, kako posamezne reči javnosti plasira. Mislim pa, da v tem političnem trenutku Jugoslavije ne obstoji nobena ovira, da se tudi vloga predsednika K ZSMJ ne bi vzpostavila kot avtoriteta, vendar je seveda res, da ne gre za avtoriteto Branka Greganoviča, pač pa za avtoriteto predsednika in organizacije, ki jo vodi. Če ima ta kaj ponuditi, se seveda promovira tudi skozi predsednika, kar je povsem normalno politično delo, konec koncev.«

Katera so tista vprašanja, ki najbolj specifično označujejo delo v federaciji?

»Ponovil bom tisto, kar sem že velikokrat javno izrekel - federacija je predvsem neka nefunkcionalna, neorganizirana institucija. Poglej naprimer, si kje opazil kakšen računalnik, informatika je tukaj še vedno »španska vas«. Od nekaterih organov v federaciji še vedno dobivamo pisma naslovljena na Hašima Redžepija (predsednik K ZSMJ pred dvema letoma op.p.)... Tukaj imamo ogromno problemov, da se nekaj pravočasno stikpa, razmnoži, prevede... Sam to vedno navajam, ker mislim, da je generator mnogih nasprotij, je pa značilno, da se poskuša z neko ideologizacijo, ki ji ponavadi nepravilno rečemo politizacija, te nefunkcionalne elemente skriti. Veliko stvari pa ima svoje vzroke ravno v tej zmedenosti in neorganiziranosti, v tem, da se ne ve, kaj federacija sploh je. Posebno so nekateri zvezni funkcionari razočarani, ker je med njimi in njihovo bazo še ena instanca, tako da morajo bolj ali manj sodelovati z republiški in pokrajinskimi funkcionari, ne iti mimo njih. In to včasih zelo moti. Tako marsikdo ne ve, kaj naj sam s seboj počne, čeprav je jasno, da je ravno naša vloga iti proti institucijam federacije z jasno definiranimi kompetencami.«

Šel bom na Kosovo...

Tvoja nedavna izjava, da ste mladi še edina organizacija, ki v Jugoslaviji ni medsebojno tako ali drugače skregana, še drži?

»Glede na zadnje dogodke v organizaciji moram reči, da to še vedno drži. Vesel sem, da kljub razlikam še vedno obstajajo tudi skupne točke, ker se ponavadi zanemarja povsem realno dejstvo, da vedno ob skupnih točkah obstajajo tudi tiste, po katerih se razlikujemo. Na tistih točkah, kjer se strinjamo, je potrebno potem graditi skupne projekte, kjer pa se razlikujemo, moramo graditi nadaljevanje dialoga. In naša sposobnost je ravno vse to.«

Gre razumeti tvojo izjavo, ki si jo dal kosovskim mladincem, da boš v bližnji prihodnosti obiskal Peč, kot utečeno politično demagogijo ali je tudi to v smislu novega načina dela K ZSMJ?

»Gre za nenadomestljive poteze mojega dela, kot sem že omenil, sem ravno zaradi tega v prvih treh mesecih mojega mandata prepotoval celotno Jugoslavijo, bil sem vseh okoljih. Takšne poteze so se vedno pokazale, kot zelo koristne, kajti brez ustvaritve neke neposredne, popolnejše slike o stanju v državi ni mogoče kvalitetno delovati. V tem smislu sem tudi obljubil mladincem iz Peči, da jih bom obiskal. Vse skupaj bom poskušal povezati tudi v cilju afirmacije seje našega predsedstva, na kateri bomo govorili o razmerah na Kosovu.«

Kje sam vidiš srž kosovskega problema?

»Kosovo je, kot vse bolj izgleda, postalo bolj sredstvo ne pa tarča reševanja problema. Prav neverjetno neskladje je med »propagandnim nasiljem«, ki se sklicujoč na realno obstoječo nesvobodo posameznika na Kosovu, poskuša samo s tem graditi neko svojo politično identiteto. Na drugi strani pa je to v popolnem neskladju z neko realno akcijo v pokrajini. Akcija v tistem sklopu, ki se imenuje delovanje iredentne, protiučustvni delovanj in posebej v tistem delu, ki pa edini lahko dolgoročno konsolidira stanje na Kosovu, to pa je razvojni aspekt. V vsej gneči okrog Kosova se praktično ni niti eden resneje »pozabaval« s Fondom za nerazvite. To je tudi to neskladje, ki moti in povzroča genezo oziroma sedaj že skoraj samoreprodukcijo.«

ZSM kot transmisija ZK

V kolikšni meri je čuti v krogih, kjer se sam giblješ zadnje dogodke v Vojvodini in Črni gori?

»Zelo se čuti, a na zanimiv način, namreč vsi se bolj ali manj teh tem izogibamo. Težko je z neko racionalno analizo razumeti to stanje, praktično nemogoče je nanjo vplivati. Neneadnje se včasih pojavlja strah, ki pa se sklada s celo sliko iracionalnosti od katere se mi zdi, da še vsi bolj ali manj bežimo.«

V »veliki hiši«, kot ji nekateri pravijo, je v devetem nadstropju tudi Milošević, v sedemnajstem nadstropju Šušar. Je to podatek, ki kakorkoli govori o tem, da ste bližje tako centrom moči, kot izvirnim informacijam?

»Gre pravzaprav, če štejemo še nas, za tri forume na istem prostoru. Informacija se ponavadi privilegij Zveze komunistov in vlade, celo skupščina ni v ta krog neposredno vključena.«

Ste v »hiši partije«. V kolikšni meri je ZSM še vedno ostala transmisija ZK?

»ZSM je bila in bo transmisija v primerih, ko nima svoje politične identitete. Vse skupaj iz čisto preprostega razloga, ti si institucija, obstajaš, če to hočeš ali ne. Vedno se nekdo najde, ki tukaj sedi in če ta nima svojega razmišljanja, svoje pozicije, pač vzame to od koga drugega, kar mu včasih pride celo zelo prav. Tako, da je potrebno gledati transmisijo iz obeh platí, je potrebno videti kot interes najširšega okolja za to, da posamezne institucije delujejo v njenem interesu, na drugi strani pa tudi interes te institucije v trenutku, ko nima samo s seboj kaj početi, da nekaj dela. Se pravi, da je vse odvisno od tega v kolikšni meri bomo sposobni zgraditi pozitivno politiko, voditi politiko za nekaj ne pa proti komu.«

Polje korupcije in groženj

Znova postaja aktualno znano Šušarjevo pismo predsedstvu K ZSMJ, ki se je nanašalo na kadrovske postopke v zvezi z novim predsednikom ZSMJ pred dvema letoma. Kako je s podobnimi pritiski danes?

»Sam razlikujem dve vrsti pritiskov, dve vrsti tistega, čemur ponavadi pravimo pritiski. Gre lahko za delovne, informacijske sugestije, ki so povsem normalna zadeva v političnem delu, pri katerih imaš na koncu vedno sam možnost odločiti ali jih boš sprejel ali ne. Pri drugi vrsti pritiskov, ki pa lahko mejijo že na polje izseljevanja, korupcije in groženj gre reči, da se na kaj takšnega ne pristaja. Do česa takšnega v času, odkar sem jaz na tej funkciji, ni prihajalo, v kolikor se seveda v to ne šteje pisanje Politike, Nina, Intervjuja...kar pa po mojem mnenju v ta sklop sodi.«

Obstoji tudi na federalnem nivoju institut tako imenovane politične koordinacije, ste mladinci poleg?

»Na ravni federacije je takšno metodo težko vzpostavljati, spričo same narave dela. Tu in tam se sicer poskuša s tovrstnim pretokom informacij, vendar vsekakor ne na način, ki je bolj znan v občinskih okoljih. Simptomatično je, da nas predsedniki ostalih DPO-jev, razen v trenutkih, ko se na njihovih sejah obravnava nekaj iz pogojno rečeno »našega področja«, ne kličejo niti na seje predsedstva CK ZKJ niti na seje predsedstva SFRJ. Včeraj je bila recimo na Kosovu javna seja zveznega in pokrajinskega CK-ja pa predsednik ZSMJ ni bil povabljen, če to kaj več pove. Moram pa reči, da so nam vrata, do vseh teh ljudi vedno odprta.«

Delno sva se o znanem 52. sporočilu Odbora za varstvo človekovih pravic pogovarjala že na nedavnem mladinskem mitingu v Bohinju. Znotraj tega, kot celotnega ljubljanskega procesa igra posebno vlogo služba državne varnosti. Kako je s tem v Beogradu?

»Problem državne varnosti je predvsem v tem, da se točno določijo njena vloga v sistemu, in da se v skupščini postavijo organi, ki njeno delo resnično spremljajo in nadzorujejo, gre za bolj principielno zadevo normalne atmosfere življenja, v kateri ni paranooidnih težej za vsakega posameznika. DV obstaja seveda tudi v Beogradu, vendar moram reči, da je sam ne občutim, saj je konec koncev tudi njen smisel v tem, da ni čuten. Bistvo je mogoče tudi v tem, da se ve, da obstaja, da se ve, kdo nadzoruje njeno delo in da se lahko v trenutku, ko pride do suma, da so prekorajili svoja pooblastila, preveri na določenem mestu, ali je to res ali ne.«

Možnost državljanske vojne

Kako komentiraš sporočila iz vodstva slovenske mladinske organizacije, da se aktualni trenutek »izkoristi« v smislu vključitve ZSM v borbo za oblast?

»To razumem, predvsem kot oblast v smislu normalnega funkcioniranja vseh institucij sistema v skladu z ustavo in obstoječo zakonodajo in seveda, kar se nas tiče, imeti svoj program, svoje kandidate, ki bi bili po našem mnenju sposobni določene stvari resnično premakniti naprej.«

V enem zadnjih uvodnikov »Mladine« je Franci Zavri zapisal tudi možnost državljanske vojne na naših tleh - tezo, ki se jo tudi sicer da marsikje zaslediti?

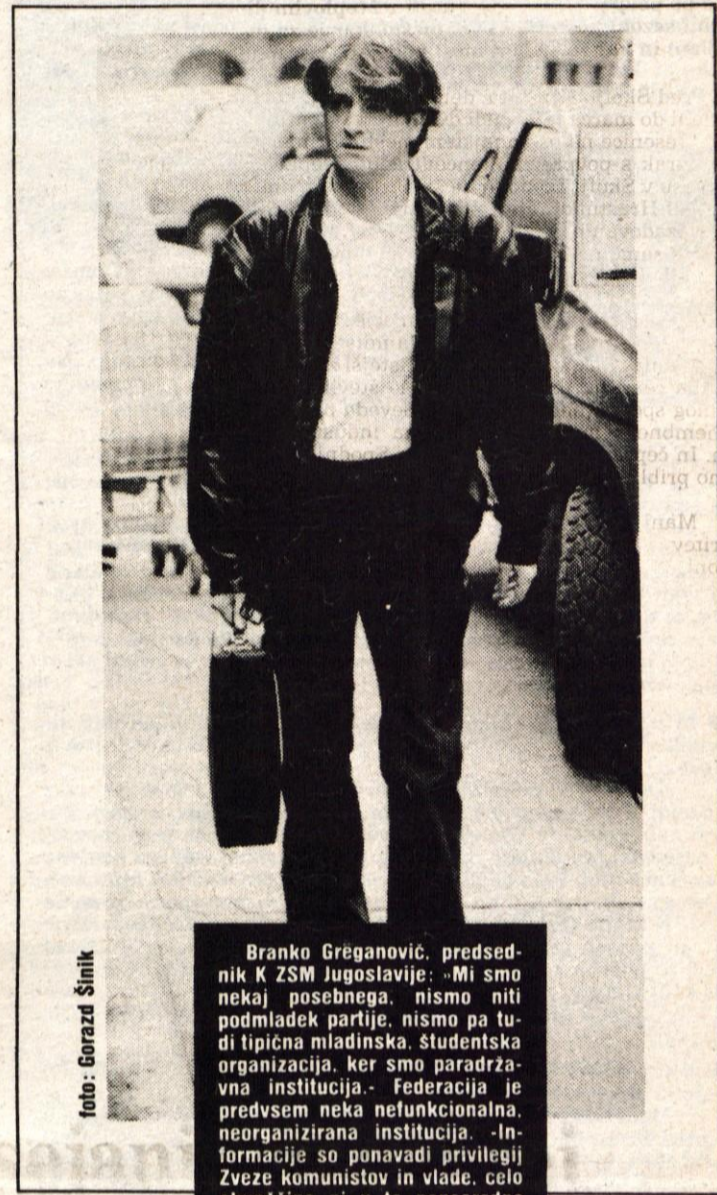

foto: Gorazd Šimik

Branko Greganovič, predsednik K ZSM Jugoslavije: »Mi smo nekaj posebnega, nismo niti podmladek partije, nismo pa tudi tipična mladinska, študentska organizacija, ker smo paradržavna institucija. Federacija je predvsem neka nefunkcionalna, neorganizirana institucija. Informacije so ponavadi privilegij Zveze komunistov in vlade, celo skupščina ni v to neposredno vključena.«

»Bojim se, da naša raven politične kulture še ni doumela, da je političen jezik eden od važnih dijakov v projektiranju neke politične situacije. Če hočeš umiriti razmere, posebno v državi, kakršna je naša, seveda ne smeš govoriti o državljanski vojni, kajti s tem avtomatsko vsiljuješ v prostor to idejo in ustvarjaš neko neprijetno paranojo. To je dokaz nizkega političnega dela pri nas, kajti, namesto da bi šli afirmativno v neke projekte, ki omogočajo izhod, se sedaj naenkrat sproža velika diskusija o izrednem stanju, državljanski vojni, kar posebno s stališča profesionalnega političnega dela ni produktivno. Govori se o »verbalni državljanski vojni«, verbalnem deliktu, problem svobode mišljenja. Pri nas je misliti še vedno narediti, beseda je konj.«

Kaj lahko danes mladinska organizacija resnično sploh naredi za mladega človeka brez stanovanja, z izobrazbo, a brez službe...?

»Mi govorimo o treh stvareh, ki so zaenkrat na žalost še vedno v sferi načel. Prvič, v sistemu afirmirati razmišljanje, da mora imeti vsak posameznik možnost in prepričanje, da mora svoje probleme reševati predvsem sam, kako je to možno. Gre za stvar, ki je s tutursko vlogo države nad posameznikom pri nas v veliki meri onemogočena. Drugič, gre za oblikovanje nekih konkretnih modelov, ki lahko trenutno blagodejno vplivajo na razmere, kar pomeni fundacija za mlade raziskovalce, projekti samozaposlovanja...Tretjič, zagotoviti je potrebno pravni sistem, ki te legitimne možnosti tudi legalizira.«

Mladi niso monolit

Govorimo o bazi in forumih. V kolikšni meri je možno povezati vso to heterogeno populacijo, izhajajoč iz statuta ZSMJ?

»Mi smo nekaj posebnega, nismo niti podmladek partije, nismo pa tudi tipična mladinska, študentska organizacija, ker smo paradržavna institucija.«

Gre skratka za še eno izmed jugoslovanskih posebnosti, za katero pa se je pokazalo, sama po sebi ne prinaša ničesar predvsem zaradi tega, ker nima natančno definirane interesa, odkod izhaja, zakaj se je ustanovila...1974. leta je reforma spravila v določeno skrajnost, v popolno dominacijo teritorialnega principa nad funkcionalnim, nad interesnim. Da se enostavno vrši nasilje nad stvarnostjo in se z organizacijsko strukturo poskuša negirati različnost interesov in heterogenost populacije.«

Počasi zaključujeva pred kakšno uro odprt krog vprašanj. Javnosti je znano tvoje stališče okrog ljubljanskega procesa proti četverici in okrog »napadov na JLA« v Sloveniji, ni pa bilo možno nikjer prebrati, s čimer bi najin pogovor tudi zaključila, kakšno je tvoje umevanje »fenomena Milošević«, ki pomembno označuje jugoslovanski politični prostor in s tem seveda tudi delovanje ZSMJ?

»Dejstvo je, da Slobodan Milošević vodi zelo efektno politiko. Vkolikor pa je to dejstvo, pa si sam pridržujem tudi pravico, da se s takšnim načinom vodenja politike ne strinjam. To je zame tipično vodenje politike proti nečemu ne pa za nekaj, ker je v globalnem vtisu te politične linije, da je proti nekemu, da vedno zna pokazati na krivca, ne pa njen program družbene konsolidacije. Ni izhod v nekih velikih preprih z Miloševićem, ampak v poskusu grajenja neke svoje politike, da vodi politiko za nekaj. Konec koncev neke institucije sistema tudi v naši državi še obstajajo. Zato zagovarjam afirmacijo predvsem skupščinskega sistema, njihovih izvršnih organov, in sodstva, kar sodim kot prebojno točko v tem trenutku v Jugoslaviji kot, pogojno rečeno, up evropsko in svetovno orientirane države.«

(pričujoči razgovor ni avtoriziran)

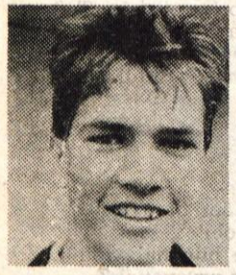
VINE BEŠTER

ureja VINE BEŠTER

Tomaž Tabernik, eden najboljših Jugoslovanov v militaryju

Atila je moj prijatelj

Komenda, oktobra — Konjeništvu se pri nas spet uveljavlja, predvsem kasaštvo, medtem ko sta dresura in preskakovanje ovir na splošno po zanimanju ljudi na drugem mestu. Počasi pa se dviguje za nas precej nova zvrst, military, ki je najzahtevnejša med vsemi, tako za konja kot jahača. Prav tu se vedno bolj uveljavlja mladi konjenik iz Komende Tomaž Tabernik.

zmagal.

Pregovor, da jabolko ne pade daleč od drevesa, v Tabernikovi družini iz Komende popolnoma drži. Ata Miha Tabernik, sedaj »glavni« v Jahalni sekciji Konjeniškega kluba Komenda, je bil tekmovalac, vrzel po njegovemu umiku pa je izpolnil 18 letni sin Tomaž, dijak Strojne srednje šole v Domžalah. Tomaževo veselje je military, naporno tridnevno tekmovanje, kombinacija dresure, premagovanje naravnih ovir na terenu in preskakovanja ovir na hipodromu. Na zadnjem državnem prvenstvu v Komendi je bil drugi med člani, med mladinci pa je

● Doma v Komendi si bil tokrat zelo uspešen, čeprav so nekateri napovedovali, da utegneš uvrstitve opraviti v preskakovanju ovir, kaj naj bi bila tvoja slabša disciplina. »S konjeništvom sem se začel ukvarjati pred petimi, šestimi leti, ko je oče še tekmoval in me je tudi on navdušil. Dve leti nazaj sem bil republiški prvak in četrti na državnem prvenstvu, vendar z drugim konjem. Sedaj imam osem letnega bavarca Atilo, s katerim se dobro ujemava in lahko doseževa še veliko več. Na tokratnem državnem prvenstvu nisva delala napak. Zadovoljen sem z Atilom in seboj, vendar je bilo ocenjevanje pri dresuri precej nerealno, v mojo škodo.«

● Prijateljstvo med konjem in jahačem je v vseh konjeniških disciplinah, tudi v militaryju, zelo pomembno. Kako sodelujeta z Atilom?

»Dobro. Prijatelja sva. Usmerjaš ga z vajeti, v glavnem pa z nogami. Tudi ogovoriti ga je treba, če je nezanesljiv, zbeگان. Po tem dobi zaupanje. Danes je šel odlično in ga ni bilo treba posebej z besedami spodbujati. Seveda pa je pogoj, da si veliko s konjem. Jaz sem z njim vsak dan tri, štiri ure. Čistim ga, vadim z njim, večkrat ga tudi sam krmim. Najpogosteje sta krma seno in oves. Če pa je posebno priden in nalogo dobro opravi dobi sladkorček, jabolko ali kakšen drug priboljšek. Je pa konj tudi muhast. Večkrat sem že padel s konja, vendar je to del konjeniškega športa. Sicer pa konj vrača v enaki meri, kot ti daješ njemu. Če si dober, ti vrača z dobrim, če si slab, grob, neprijazen, zna biti tudi konj takšen. No, za naju z Atilo velja prvo.«

● V Jugoslaviji military ni razširjen. Samo petnajst vas je sodelovalo na državnem prvenstvu.

»Malo nas je, pa tudi prirediteljev ni. Samo v Komendi se sedaj ogrevamo za military. Za letos je sezona končana. Ker želim napredovati, grem drugo leto na trening v Avstrijo, kjer imajo več znanja in boljše pogoje. Z Avstriji imamo namreč dobro sodelovanje in oni radi pridejo k nam na tekme.«

J. Košnjek

Bled, 20. oktobra — Turistična poslovna skupnost Bled sprejela veslače — V hotelu Park na Bledu je Turistična poslovna skupnost Bled slovenski poštista uspeh svojih veslačev na letošnjih olimpijskih igrah v Seulu. Domov se je dvojec brez krmarja vrnil z bronasto kolajno, dvojec s krmarjem pa je bil osmi. To so največji uspehi slovenskih in blejskih veslačev. Na slovesnosti, ki je bila v hotelu Park, so bile izrečene iskrene čestitke generalnega direktorja HTP Bled Antona Ažmana. Za ta sprejem gre tudi vsa zahvala DO Almiri, Žitu, Vezeninam, Elanu, HTP, Golfu, Živilom, Podvinu, Ljubljanskim mleknarjem in Kompasu. K vojakom odhajata Mirjanič in Mujkič. Treba bo z JLA urediti vse, da bosta lahko oba med služenjem vojaškega roka lahko v miru trenirala, saj bo Bled septembra 1989 organizator svetovnega veslaškega prvenstva. (D. Humer) — Foto: G. Šinik

Smučarski skoki

Preizkus 80 skakalcev

Kranj, 20. oktobra — Ob zaključku uradnega treninga na plastičnih skakalnicah je smučarski skakalni klub Iskra-Delta- Triglav organiziral klubsko poletno prvenstvo na petih skakalnicah v prenovljenem skakalnem centru na Gorenji Savi. Hkrati je bila tudi »inventura« stanja tekmovalcev v posameznih kategorijah. Nastopili so praktično vsi tekmovalci kluba, ki so letos redno trenirali in nekaj začetnikov. Manjkali so le člani in mladinci, ki so v zveznih A selekcijah (osem tekmovalcev). Nastopilo je skoraj 80 tekmovalcev v vseh sedmih kategorijah in v posebni kategoriji začetnikov.

Rezultati: 65-m skakalnica — člani: 1. Melin (s skokom 63,5 m je postavil nov rekord skakalnice), 2. Česen, 3. Kešar, starejši mladinci: 1. Jagodic, 2. Stele, 3. Kocelj, mlajši mladinci: 1. Zupan, 2. Žagar in Mesec; 40-m skakalnica — starejši pionirji: 1. Mesec, 2. Žagar, 3. Franc, pionirji do 13 let: 1. Žvikart, 2. Teran, 3. Rakovec; 22-m skakalnica — pionirji do 11 let: 1. Zarnik, 2. I. Cuznar in Jenko, 12-m skakalnica — pionirji do 9 let: 1. Kešpret, 2. A. Cuznar, 3. Delovec, Začetniki (k=8 m) — pionirji do 11 let: 1. Hribar, 2. Vilfan, 3. Bedekovič, pionirji do 9 let: 1. Drinovec.

J. Javornik

ureja JOŽE KOŠNJEK

Hokejisti Bleda imajo v II. zvezni ligi velike načrte

Ne čudite se, če bomo prvi

Bled, 21. oktobra — Lani so bili z veliko slabšim moštvom prvaki slovenske hokejske lige, letos pa se v II. zvezni hokejski ligi, okrepjeni s sedmimi igralci Jesenic, tudi ozirajo po prvem mestu. Le druga moštva Olimpije in Jesenic, ki igra v tej ligi, in mogoče okrepljena INA iz Siska, jim lahko zmedejo šanse. Liga se začne 5. novembra, Blejci pa bodo vse domače tekme igrali ob sredah ob 19. uri.

O pripravah na začetek tekmovanja v II. zvezni hokejski ligi, načrtih in gmotnem položaju prvega moštva Hokejskega drsnega kluba Bled pripovedujeta sekretar kluba in tehnični vodja Branko Terglav in kapetan ter trener članske ekipe Miloš Potočnik.

Blejski klub, ki je bil v preteklosti že nekajkrat pred razsolom, se je letos veliko bolje organiziral, postal del turistične ponudbe kraja (med gosti so tudi ljubitelji hokeja), začel znova, posebej letos precej nove opreme in če bo šlo vse po načrtih, bodo prihodki kluba pokrili izdatke. Dolga iz preteklosti nimamo, poudarjajo, in to je dober znak, da bomo sezono tudi po gmotni strani zvozlili. Okrog 70 milijonov dinarjev potrebuje klub, da eno sezono sfinancira vse selekcije vključno s hokejsko šolo in le 10 odstotkov pride iz blagajne radovljiške Zveze te-

lesnokulturnih organizacij. Hotelesko turistično podjetje Bled je glavni sponzor. Če tega ne bi bilo, bi bil blejski hokej zadeva preteklosti. Vsak član uprave po svoje pomaga polniti blagajno, čeprav je Bled za marsikatero vabljivo ime, za katerega bi marsikaj prispeval, če bi recimo hokejisti igrali v prvi ligi. Vanjo so bili po izstopu Celjanov povabljeni, vendar so Blejci stvarni: prva liga da, vendar samo v primeru, ko bo vsaj 20 dobrih, doma vzgojenih hokejistov, med katere je treba vključiti le še dva, tri dobre tujce. Graditi samo na nakupih je drago in kratkovidno. Seveda bodo morali Blejci v primeru nadaljnje rasti hokeja in uvrstitve v prvo ligo graditi preživetje predvsem na dobrem marketingu.

Hokejisti Bleda so avgusta začeli na Jesenicah z »ledenimi« treningi. Tudi po deseti uri zvečer je bilo treba na trening zara-

di zasedenosti jeseniškega drsališča, vendar so Blejci zdržali. Pred tem so imeli dva meseca suhih treningov, pa enotedenske priprave na Češkoslovaškem. Do začetka prvenstva bodo utrjevali predvsem kondicijo. Igralci so dobro pripravljene, kar pre-

danje mlade blejske hokejske na vzgojil.

Vabljeni v hokejsko šolo

Hokejski drsalni klub Bled organizira tudi letno hokejsko šolo za pionirje, rojene 1977 in mlajše. Šolo bo vodil nekdanji reprezentant Franci Zbontar. Hokejska šola bo vsa drsalno sezono vsak torek in četrtek med 15.30 do 17. ure. Vpisnina je 60.000 dinarjev.

Celji jih ima že prvotnega izkušnje, igrali so v mladinskih reprezentancah, razen tega pa so borbeni in vztrajni, tako da je optimizem upravičen. Blejci dobro sodelujejo z Jesenicami. Sedem igralcev je prišlo k Bledu, pomagajo z opremo, Blejci pa odstopajo Jesenicam najboljši mlade. Franci Zbontar z Jesenic je že pet let trener najmlajših na Bledu, skrbi za hokejsko šolo in se-

Cilj blejske ekipe v II. zvezni ligi je v boju z Jesenicami, Triglavom iz Kranja, Slavomir Vevč, Olimpije II, Maribor, Cinkarno Celje, Mladostjo in Izobrega in Ino zmagati. Odložitve utegnejo biti srečanja z Olimpijo in Jesenicami in Ino, ki je kakšna podružnica Medveščakov saj zanjo igrajo nekateri blejski veščakov igralci in hokejski Češkoslovaške. Led je glavni poudarja trener in kapetan, točnik, ki skrbi za moštvo, povprečno 23 let.

V lov za drugoligaško lov gredo tile igralci Bleda: vratar Miran Noč, Vili Valant in Valant ter igralci Roman Željko Andres, Miloš Potočnik, Dušan Lazar, Leon Markič, Igor Dremelj, Primož Ravnik, Robert Pajk, Bernard Klepac, Franc Zbontar, Igor Tolarič, Lambeger, Zdenek Debelak, ga Pokljukar, Toni Knific, ko Korošec in mladi igralci ko Bolčina, Damjan Bertoni, Toni Čuk, Franc Gašper in ne Pogačar.

J. Koš

Republiška moška rokometna liga

Preddvorska slaba obramba prispevala k porazu

Kranj, 23. oktobra — Moška republiška rokometna liga Preddvor: Inles Riko 21 : 26 (9 : 13), dvorana na Planini, gledalcev 100, sodnika Filej, Okleščen (oba Novo Mesto)

Preddvor : Martinčič, Krivec, Cuderman, Porenta, Kozar 4, Žibert 4, Čimžar 8, Tomažič 2, Lombar 2, Karničar 1, Komovec; Inles Riko: Lapajne, Šilc, A. Mihelič 2, Džokič, J. Jurič 4, Dejak, S. Mihelič, Lesar 5, Monšič, Mate 12, Fajdiga 3, Parazanovič.

Skoraj vse je bilo rešeno v petnajstih minutah igre v prvem delu tega prvenstvenega srečanja v dvorani na Planini. Uvodne minute so pokazale, da se bodo Preddvorčani in Ribničani krepko borili za zmago, saj sta se moštvi menjavali pri izidu in velikokrat se je zgodilo, da je eden povedel, drugi pa ga je nato ujel. Nato se je začelo. V vrata gostov je prišel vratar Parazanovič, ki je bil nato skoraj nepre-

magljiv in tudi najboljši mož na igrišču, branil je res v pravem vratarjem slogu. Preddvorčani bi lahko povedli. Zapravili so strele s sedmih metrov in gostje so nato začeli polniti gol obeh domačih vratarjev. Preddvorčani so tudi bili slabi v obrambi in tudi v napadu so izgubili precej uporabnih žog. Vse to je prispevalo k njihovem porazu že v prvem delu same igre. Nekaj za vi-

soko vodstvo gostov pa sta dodala še sodnika iz Novega mesta.

Enaka slika je bila na igrišču tudi v drugem delu igre. Za Preddvorčane je bil neresljiv strelec dvanajstih golov Mate, vratar Parazanovič in tudi gosta obramba Ribničanov. Nekaj upanja je bilo še sedem minut pred koncem srečanja. Igrro so takrat imeli v rokah Preddvorčani, a vse to so zapravili s prehitrimi strelji na vrata in tudi obramba je bila spet prepočasna, da bi lahko zaustavili napa-

de gostov. Obema moštvoma lahko zapišemo, da so se pno borili.

Trener Preddvora Slavko derman.

»Videli ste, kaj se je dogajalo na igrišču. Naši igralci so slabi v obrambi. Niso in ne znali in tudi mogli niso zaviti napadov gostov. Njihova zmaga je zaslužena. Lahko bilo tudi obratno, vendar našemu moštvu trije poškodovani igralci.«

D. Hu
Foto: F. Pe

Planinski izlet v Vrata

Kranj, 24. oktobra — Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 29. oktobra, planinski izlet v dolino Vrat, kjer bodo planinci položili cvetje k spomeniku padlim planincem partizanom. Iz Kranja bo odhod z rednim avtobusom za Kranjsko goro ob 7.10. Od Mojstrane do Aljžvega doma bo dve uri in pol hoda. Izlet ne bo zahteven in je zato primeren tudi za manj izkušene planince. Potrebna je običajna planinska oprema, seveda primerna vremenu. Izlet bosta vodila Marija Praprotnik in Slava Obradovič.

J. K.

OD TEKME DO TEKME

Rozman in Zabret spet odlična — AMD Slovenske Konjice je pridilo dirki za republiško prvenstvo v kategorijah 125 in 250 cm in dirko pionirjev. V kategoriji do 125 cm je zmagal Hamler (Unio Lenart), od Gorenjcev pa sta bila najuspešnejša Blejca Urevc in Švab na 4. in 8. mestu, v močnejši kategoriji pa Gorenjci svojega zastopnika nismo imeli, zmagal pa je Simon Arbelj (Brežice). Spet sta bila odlična tržiška pionirja Rozman in Zabret, saj sta osvojila prvo in četrto mesto. — M. Jenkole

Mali nogomet v Selški dolini — Športno društvo Selca je leta 1988 organiziralo ligo v malem nogometu za Selško dolino. Tekmovanje je bilo do oktobra, sodelovalo pa je deset moštev: Pumpe iz Dražgoš, Buldožerji iz Rudna, Veterani in Sloga iz Železnikov, Azurna obala iz Dolenje vasi, Sloga iz Železnikov, Štrumfi iz Bukovšice, Lubadarji iz Bukovice in Mafija, Mački in Grafiti iz Selc. Tekme so igrali v Selcah. Zmagala je Mafija pred Pumpami, Štrumfi, Slogo, Grafiti, Azurno obalo, Veterani, Mački, Buldožerji in Lubadarji. V pokalnem tekmovalju, organiziranem na turnirski način, pa je zmagala Mafija pred Pumpami in Buldožerji. — Brane Bertonec

Tesen poraz radovljiških košarkarjev — V II. kolu republiške košarkarske lige so košarkarji Radovljice gostovali pri Zlatorogu v Laškem in tesno izgubili s 83 : 79. Koše za Radovljico so zadeli Stojinšek 24, Škrjanc 18, Bidovec 13, Grahovec 12, Erman 6 in Pezdič 6. V soboto, 22. oktobra, igrajo Radovljčani v šoli A. T. Linhart z moštvom Trebnjega. — J. Role

Gorenjci pri vrhu — V 8. kolu II. slovenske nogometne lige je Jesenice premagalo Savo z 2 : 1, Naklo vodilno Slavijo z 1 : 0, Triglav pa Bilje s 3 : 0. Vodi Jadran Lama z 12 točkami pred Jesenicami in Naklom, ki jih imata 11, Triglavom 10 itd. — D. Jošt

Tudi Medveščak Gortan je ranljiv

Kranj, 24. oktobra — V šestem kolu prve zvezne hokejske je svoj prvi poraz doživel Medveščak Gortan iz Zagreba v Beogradu. Beograjski Partizan je pokazal, da je trd nasprotnik in Zagreb je gladko premagal s tremi goli razlike. Tudi Medveščak Gortan torej ranljiv in drevi ob 18. uri bo igral na Jesenicah. V Zagrebu Jeseničani doživeli prav s tem moštvom poraz. Drevi se torej Jesenice obeta res kvalitetni hokejski derbi. Jeseničani so v tem gostovali v Novem Sadu. Premagali so Vojvodino, Kompas Olimpija pa je v Ljubljani visoko opravila z beograjsko Crveno zvezdo.

Izidi — Vojvodina : Jesenice 1 : 3 (0 : 2, 1 : 1, 0 : 1), Partizan : Medveščak Gortan 4 : 1 (1 : 0, 0 : 0, 3 : 1), Kompas Olimpija : Crvena zvezda 9 : 0 (2 : 0, 4 : 0, 3 : 0).

Nogomet — V drugi republiški nogometni ligi je bil v Strančevem derbi kranjske občine. V dokaj dobri nogometni predstavi je premagal Savo. Jeseničani so se iz gostovanja v Postojni vrnila v naklo, medtem ko je Triglav iz Kranja izgubil v gosteh z Jadranom 1 : 0.

Izidi — Sava : Naklo 0 : 2, Postojna : Jesenice 1 : 1, Jadran : Triglav 4 : 2.

Vrstni red na lestvici — Jadran Lama 14, Naklo 13, Jesenice Slavija 12, Elan 11, Triglav 10, Sava 6.

Košarka — V republiški moški košarkarski ligi je v moški košarki Triglav doživel poraz v Medvodah. V ženski ligi so Jesenice doma izgubile z Ilirijo, loška Odeja pa se je iz Celja vrnila z zmago.

Izidi — Color Medvode : Triglav 105 : 75 (53 : 37), ženske : Ilirija 70 : 100 (39 : 66), Metka : Odeja 56 : 67 (20 : 32).

Rokomet — V drugi zvezni rokometni ženski ligi je Kranj plje spet gostoval. Tokrat v Zagrebu pri ekipi Trešnjevka, ki računata da bo prvak te lige. Ta ekipa je pokazala, da resno računa na prvo mesto. Kar z desetimi goli razlike je premagala v tem četrtm razstojte iz Kranja. V ženski republiški ligi je Alples doma doživel poraz z Itas Kočevjem, v moški pa se je Termopol z gostovanjem v venj Gr adcu vrnil s točko.

Izidi — Trešnjevka : Kranj Duplje 24 : 14 (15 : 7), Alples : Kočevje 23 : 28 (11 : 17), moški — Fužinar : Termopol 23 : 23 (11 : 11).

D. Hu

Dolg ni volk, za nas je ovčka

Zdaj ko so po slovitih 17. seji brez rukov in horukov sprejeli še neke amandmaje tako, da je nenasični volk začasno sit, koza ostaja cela (da lahko dela), se bomo morali spet posvetiti dolžnostim, marginalnim zadevam, običajnim krivicam in zaviralnim našim reformam nad reformami. Od bleščočih in bobnečih mišev, ki so vzbudili toliko svetovne pozornosti, je prvih časopisov, ki so vzbudili toliko svetovne pozornosti, je prvih časopisov, ki so vzbudili toliko svetovne pozornosti, je prvih časopisov...

Če se je prej napovedovala vojna, in pravem in prenesenem menenu, nas čakajo zdaj nenehne bitke na mikropoljih naše civilizirane realnosti. Spet se bomo zaletavali v nikoli in nikjer premagano trdnjavo birokracije, v uravnilovsko kvazidialektiko, ki ustvarja erozijo institucionalnega sistema, naši ljubi politiki-integratorji pa bodo marljivo mrščili svoja čela in kot usmiljenamartanci gasili socialne požare.

Gorje nam, če bodo naši upniki upoštevali zlovoščje namige mačacega jim tiska! Ta je bil hudo razočaran, ker pri nas ne bo politike. Ker so krmarji naše vegaste barke z osmimi luknjami le izbrinili kurz, so pozvali svoje bankirje, naj vendarle pazijo na tuj kapital! Kakšen brezobzirni napad na naše ekonomijo jugo - tipa. In to zdaj, ko se mi tako samozavestno pripovijamo na tuj kapital! Kakšen brezobzirni napad na naše ekonomijo jugo - tipa. In to zdaj, ko se mi tako samozavestno pripovijamo na tuj kapital!

Ce prav premislimo, so tisti optimalno trije vlagatelji, nad katerimi se je sarkastično spotaknil nek ekonomski futurist, razumne poteze in ponovni podvig naših plodovitih razmišljanj. Sama prava pamet nas je! V RESNICI mi na vodi čutimo, kako se najbije da živi. Znanstveniki so na beograjskem seminarju med drugim ugotovili, da smo od leta 1950 do 1964 dobili toliko ameriške pomoči, da je pokrila 60 procentov deficita v jugoslovanski nacionalni bilanci in pripomogla h 3 odstotni rasti nacionalnega dohodka, ki je bil tedaj 7 procentov. Na zdravje!

Naši trdoživi in tradicionalni maniri, da si je najbolje na večinoma veke sposojati, je treba pritakniti še kakšno moralno, za mirno vest. S tujimi sovlagatelji bi le bogatelji, znano pa je, da se je v prejšnjem stoletju siromašno voziti kot gizdavo hoditi. Nikar ne topomnite, da je dolg hud volk; za nas je ovčka! In evo vam dodatnega, zlahkne pregovora:

»Dosti siromakov je od gladu umrlo, prosjakov pa še nobe-«

D.Sedej

Svetovni popotnik spet na poti

Zvone Šeruga, znani slovenski svetovni popotnik, ki je pomladi požel veliko občudovanja s svojimi predavanji po vsej Sloveniji, se posebno pa na Gorenjskem, je spet na poti. Tokrat je tej poti nadel podnaslov "poročno potovanje," saj se je s svojim tisoč kubičnim motorjem bmwodeljal na pot z Romano Dobrnikar-Šeruga, s katero sta si pred kratkim obljubila večno zvestobo. Seveda je tudi Romana že izkušena sopotnica, saj sta skupaj prepotovala že velik del sveta, tokratna pot pa ju vodi na črno celino, v Afriko. Ker je Romana novinarka Delove zunanje politične redakcije, se bo s članki oglašala v Delo, Zvone pa bo pisal reportaže za Nedeljski dnevnik in Start. S seboj sta vzela tudi video kamero, zato lahko pričakujemo tudi zanimive posnetke na televiziji. Ob odhodu pa sta obljubila, da bosta po letu dni, ko se vrneta, spet pripravila predavanja, pa tudi za Gorenjski glas bosta povedala kaj zanimivega. Želimo jima srečno pot!

V.S.

Raquel Welch je bolna

48 - letna filmska igralka Raquel Welch je morala nujno v bolnišnico v Kaliforniji. Zdravniki bolnice novinarjem nočejo povedati, za čim je zbolela znana igralka, potrdili so le, da je njehova pacientka. Zadnja leta je dobila vzdevek »telo« zato, ker se leta in leta ukvarja z rekreacijo in jogo.

Petdeset let LSD-eja

Verjetno se bolj malo ve, da je mamilo LSD prvič potovalo iz laboratorija s - kolesom! Bil je leta 1943, ko je njegov izumitelj, švicarski kemik Albert Hoffman, potoval domov s kolesom in nenadoma opazil, da postaja silno »vesel«. Ko je pozneje pojasnjeval, je dejal, da mu je verjetno kapljica te substance padla na roko in se prenesla na kolo. Prve količine tega mamila je ta znanstvenik proizvedel že leta 1938.

Droga je medtem osvojila in zasvojila na milijone ljudi, mnogi znanstveniki pa so proučevali vpliv mamila na ustvarjalnost. Neki profesor na kalifornijski univerzi, ki se najbolj intenzivno ukvarja s proučevanjem, je tudi sam vzel mamilo, celo večkrat in pravi, da mamilo pomembno vpliva na delovanje možgan. Med drugim pa predstavlja pomembno pomoč znanstvenim nevrološkim raziskovanjem.

Opatinje protestirajo

Pet opatinj se je zabarikadiral v ambulanto svojega samostana in je ne mislilo zapustiti vse dotlej, dokler jim iz samega Vatikana ne odgovorijo na njihovo prošnjo. Njihova igumanija iz ameriškega New Yerseyja je namreč želela pusto življenje malo modernizirati in jih je silila, da gledajo Disneyjeve risanke, berejo dnevnike in da se pogovarjajo z obiskovalci. Toda opatinje iz reda, ki je eden najstrožjih in že od 16. stoletja popolnoma nespremenjen, si želijo popolno izoliranost in meditacijo v tišini. Odločile so se za glodovno stavko in čakajo na pismo iz Vatikana.

Bushov razgovor z avtomatsko tajnico

Ko je nedavno ameriški kandidat za predsednika ZDA George Bush po telefonu poklical nekoga svojega prijatelja, je slišal naslednji odgovor avtomatske telefonske tajnice: »Prosim vas, pustite sporočilo in - glasujte za Busha.«

Kaj bo z medicinskimi sestrami?

V Združenih državah Amerike so registrirali približno sto tisoč medicinskih sester, ki brez dovoljenja za delo opravljajo svoj posel. Zdaj v Ameriki razmišljajo, da bi legalizirali njihovo delo, saj državi prinašajo okoli 300 tisoč sester. Pobudo za tak zakon je dala lanskoletna miss Amerike, ki je po profesiji medicinska sestra in dobro pozna probleme svojih kolegic.

ANEKDOTI

Predavanja

Veliki nemški fizik, utemeljitelj relativnostne teorije Albert Einstein je imel na Sorboni vrsto predavanj, na katere je - že iz puhloglavosti - prihajalo mnogo poslušalcev. Einsteinova izvajanja pa so bila tako suhoparna, da je o njih neki fizik dejal:

»Prvo predavanje je docela nerazumljivo. Drugega razumeta le bog in on. Tretjega samo še bog.«

Greh

Gospa, ki je bila menda nekoč lepa, čeprav je od tedaj že minilo precej let, je vprašala francoskega pridigarja Louisa Bourdalouea:

»Oče, ali je velik greh, ker se še vedno rada gledam golo v ogledalu in občudujem svojo lepoto?«

»Greh nikakor ne, hčerka,« je smehljaje se odgovoril Bourdaloue, **»kvečjemu velika zabloda.«**

KJE SO, KAJ DELAJO NAŠI ZNANI NEKDANJI ŠPORTNIKI

»Na olimpiado sem odšla z lesenimi smučmi«

Mara Rekarjeva je bila v letih od 1954 in naprej naša izvrstna smučarska tekačica, šest let slovenska in državna prvakinja. Ko se je prvo leto pojavila na treningu, je bila že v reprezentanci.

Mara Rekarjeva iz Mojstrane je začela s tekomo na smučeh leta 1954, že kot mladinka sodelovala na slovenskem in državnem prvenstvu in se leta 1956 kot članica naše reprezentance udeležila olimpiade v Cortini, kjer je dosegla 33. mesto. Kar šest let je bila državna prvakinja in bila tudi v Lahtiju in v Zakopanah.

Mara Rekarjeva je zaposlena kot poslovodkinja v samopostrežni trgovini Golice v Mojstrani.

»Kako se spominjate tistih let, predvsem treningov?«

»Nas so učili in naučili: samo z veliko vadbe se sploh da kaj doseči. Za trening smo izkoristili lastne dopuste, le za tekme smo imeli nekaj plačane odsotnosti. Poleti smo nabirali kondicijo pri domačem delu, pozimi pa smo imeli stalno »špuro« v Kot. Bolj si se zagnal, bolj si bil! Spominjam se treninga na Jelovici, ko smo po ves dan v nekem »kotlu« trenirali, ob koncu treninga pa mi je trener dejal: »No, Mara, midva pa greva še parkrat!« »Doma kot drag spomin na tiste čase hranite še vsopremo.« »Vse še hranim, od smučk do čevljev. Na olimpiado sem odšla še z lesenimi smučmi, tam pa so nam trenerji od švedskih tekmovalcev kupili modernejšje smuči. Nasploh pa bi bilo zelo težko, če nam tako pri treningu kot pri pripravah za tekme ne bi pomagali nekateri mojstranski zanesenjaki in člani društva, kot na primer Jože Če-

D.S.

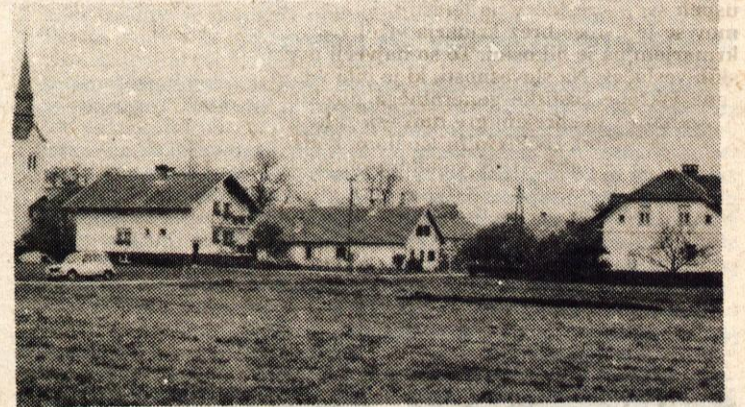
LJUDSKI OBIČAJI Šmarčica

Novembra se jesen hitro nagiba h koncu. V predkrščanski dobi so v naših krajih obhajali nekaj praznik v zahvalo za pospravljeno letino: pastirji so se zahvalili za dobro pašo, gospodar je zaklal spitano živino. Tako so se tudi ob tem zahvalnem slavlju hvaležno spomnili svojih rajnih prednikov, od katerih so podedovali svoje imetje.

Pogansko praznovanje je v krščanski dobi prevzel priljubljen svetnik Martin, čigar god je cerkev spretno postavila v čas jesenskega zahvalnega slavlja. Poganskemu praznovanju je dala le krščansko vsebino. Martin s tem sploh nima nobenega opravka, še bolj je prišel nedolžen na to mesto kot Poncij Pilat v Credo, v krščansko veroizpoved.

Stare poganske gostije so prešle na Martinov praznik, na Šmarčico, kot pravijo na Koroškem. Marsikje praznujejo zahvalno nedeljo prvo nedeljo novembra. Pri Martinu stalno srečujemo gos, h katerim se je Martin baje skrtil, ko so ga hoteli za škofa, gosi pa so ga izdale za gaganjem. V resnici pa je bila gos verjetno daritvena žival pri jesenskih zahvalnih poganskih obredih.

Martin že napoveduje zimo, z njim so povezani številni vremenski pregovori: Če Martinova gos po ledu plazi, o božiču navadno po blatu gavi; Martin oblačen in meglen, pride zima voljna kot jesen; sonce na Martina, pred durmi huda zima.

Praš
leže ob cesti Kranj - Medvode. 55 hiš imajo in okrog 200 prebivalcev. Tesno ob cesti se stiskajo hiše, da so njihove ostale nedotaknjene. Vas so kolonizirali brziški škofje in se prvič omenja že leta 973. Foto: D. Dolenc

Včasih so polja rdela od ajde

Sicer pa se v Prašah kmetuje. Šest čistih kmetov je: dva Jurjeva, Martinov, Andreje, Kokolec, Novak in Gregorec. Ostali so pa polkmetje. Krompir uspeva, včasih pa so polja rdela od ajde. Kot pove Jenkova mama, Helena Jenko, so doma včasih pridelali

ureja DARINKA SEDEJ

le gorenjske vasi Praše

Piše: D. Dolenc

na robu Sorškega polja

sem bila še otrok in Svin Francka iz Praš še dekle, včasih šla za kakšen dan na polje k njej domov. Stanovale smo skupaj na Orehku, pa me zela s seboj. Kramarjeva je bila takrat še doma in v Pankovih, v čisto majhni hiški ob cesti, je bila kopica krompirja. Skrivarca smo se šli in lozimo se po sadovnjakih. Le k otroci nismo smeli, kajti to je bil prestriž breg, dišeča bučala voda v globeli. Ko zrasle v dekleta, smo se v Praše vozile s kolesi v Zbičarjevo. Daleč so že tisti čarobni kraji. Kramarjeve Pavle ni več dosegli otroci so po svetu razpršeni. Mestu njihove hišice stoji še kmečke hiše so vse predeležane, lepo urejene ali v dvorišču stare stoji nova, lepa, moderna. Še vedno pa so ob cesti, na eni ali drugi strani, njeve in travniki pa razprostirajo po Sorškem po-

lju, tudi čez glavno cesto Kranj-Ljubljana.
Save ni več prepoznati

Če izvzamemo vse te nove pozidave in asfalt, ki je zamenjal beli savski pesek, je v Prašah vse po starem. Le Save ni več prepoznati. Nič več ne šumi, nič več ne buči. Zdaj na njeno šumenje spominjajo le še verzi Simona Jenka.
»Sava znad pečine goni bele pene, pere stare stene, in hiti v doline...«

je pisal Simon Jenko in do pred nekaj leti je še veljalo. Zdaj pa je Sava utihnila. Ni več strmih sten, ni več belih pen... Savsko jezero je tesen Save napolnilo do vrha, skoraj čisto do skromne male hišice, kjer je bil leta 1835 rojen pesnik Sorškega

polja. Danes, mi pripoveduje vaščan Zlatetov Francelj, ki že čez trideset let dela na laborški bencinski črpalki, je tu za Savo mir. Tako tiho je, da slišiš ljudi, ki se tamle v Trbojeh, na oni strani vode, pogovarjajo. In ker so posekali precej dreves nad strugo, zdaj veliko bolj vleče sem od vode. Mladi so se spriznili z jezerom, ki ga je naredil jez velike nove elektrarne v Mavčičah, stari ljudje, kot je na primer Jenkova mama iz Praš, pa se jeze. Včasih je bilo res lepo ob Savi, mi pripoveduje. Ljubljanci in Kranjčani so prišli, razgnili so odeje po travi, v kosašah so si prinesli jestevin in pijack, kopali so se, uživali v čisti vodi, na soncu, največkrat pod večer pa lepo zapeli. Prvo listje za steljo so spomladi prav doli ob Savi nagrabili. Struga Save in stezice, ki so vodile do nje, so spominjale na tolikokrat prehojeno pot do vode s perilnikom na glavi, na živino, ki so jo sem vodili napajati. Po dvanajst deklet iz vasi je hkrati pralo ob Savi, se spominja Jenkova mama. Najprej so se naklepetale in nasmejale, potem pa hitele prati, da so do večera prinesle domov dišeče perilo. Da, takrat je bila Sava še kristalno čista, takrat so jo še pili. Talepa voda je bila iz Save, ona druga iz kapnic.

Pri krivi ščuki je vse leto živahno

Mladi pa drugače gledajo na jezero. Ribiči so na koncu rtiča, ki sili proti trbojski strani, postavili brunarico Pri krivi ščuki in zdaj je v vasi vsaj malce življenja. Na prostranem travniku ob brunarici se vedno kaj dogaja, vsaj poleti. Tu so zdaj priklenjeni čolni, od tod se ribiči spuščajo na ribarjenje po jezeru, tu poletijo pečeje odlične ribe na žaru. Vsaj bife so dobili z brunarico, saj v Prašah tako ni nič. Najbližja gostilna je pri Aleševi Lojzki na Bregu ob Savi, picerija v Mavčičah in hife in kegljišče na Ranču pri Veri na Podreči. Najbližja trgovina je v Mavčičah, farna cerkev je, gasilci in štirirazredna šola so tudi v Mavčičah. Od petega do osmega razreda obiskujejo praški otroci osnovno šolo Lucijana Seljana v Stražišču. Dobre zveze imajo, kar precej avtobusov vsak dan pelje skozi zasavske vasi. Proti Kranju in proti Medvodam in Ljubljani. Avtomobil je pri vsaki hiši. Včasih pa so pela kolesa. Največ vaščanov dela v kranjskih tovarnah, v Savi, Iskri, Planiki, nekaj se jih vozi proti Ljubljani.

DOMAČI ZDRAVNIK

Sladki janež pogreje drob

Plodovi sladkega janeža učinkujejo proti napenjanju, krčem, krepijo želodec in pospešujejo prebavo. Njihov učinek proti napenjanju Kneipp ocenjuje boljše kot janeževega. Pospešuje izločanje mleka pri ženskah in mesečno perilo. Pomirjevalni učinek sladkega janeža se deloma prenaša z materinim mlekom na dojenčka. Sladki janež pospešuje izločanje seča in odpravlja gliste pri otrocih. Pogosto neprijetno kolcanje takoj preneha, če popijemo skodelico toplega čaja sladkega janeža.

Pri vnetju mandeljnov odlično deluje, če grgramo mlačen čaj iz enakih količin sladkega janeža, žajblja in mete. 2 do 6 kapljic olja sladkega janeža - Oleum Anisi - razredčenega v vinskem žganju, krepki želodec in pomirja krče. Dober uspeh dosežemo, če ga uporabljamo kot mazilo proti naglavnim ušem in garjam. Zmešamo 1 dcl olja sladkega janeža z 10 deli svinjske masti.

Priprava čaja iz sladkega janeža

Vzamemo 1 čajno žličko sladkega janeža za 1 skodelico. Preljemo z vročo vodo, pustimo stati 10 minut in ocedimo. Pijemo po požirkih 2 do 3 skodelice na dan.

Pa še to: Uporabljamo samo zrele plodove, ki jih pobiramo ob suhem vremenu.

Učite se, učite se, učite se in povprečni boste; ljubite, ljubite in veliki boste

Tommaso

Krutost v ljubezni ni drugača kot želja po neizpoljenem polzelenju.

Rey

Nihče ti ne more biti bolj tuj kakor človek, ki si ga kdaj ljubil.

Remarque

MORDA NISTE VEDELI

Ribe spijo z odprtimi očmi, ker nimajo vek. Če živijo v jatah, se, preden se zazibajo v sanje, ločijo od rib, ki so še budne.

V šestem razredu so novosti.

V šestem razredu je veliko novosti. Novosti, za katere še ne veste. Snovi so težje in še kaj drugega je, kar že veste. Tovarišice so veliko bolj stroge, zato se je treba več učiti.

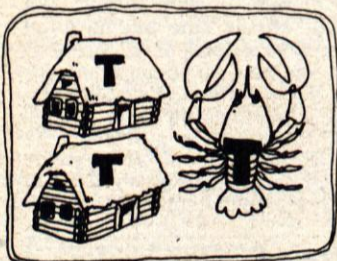
Novosti so tudi pri učencih; pri učencih, ki so prišli v naš razred zato, da bi se lažje učili snovi. V šestem razredu so predmeti zemljepis, zgodovina, gospodinjstvo in biologija. Tovarišica za zemljepis strogo ocenjuje, zgodovino pa kar naprej sprašuje. Pri gospodinjstvu nekateri še kuhati ne znajo, zato jih tovarišica Darinka nauči pomivati posodo, da ne bi doma veljali za nerodo.

Zdaj pa moram svojo pripoved o novostih kar hitro končati, ker je ne morem več nadaljevati.

Negos Stepanjan, 6. b r. OŠ bratov Žvan Gorje

MOŽGANSKI TRENING

Rebus

Rešitev (beri nazaj): KART IČOKET

HA-HA

Potrdilo

Potrjujem, da sem si od Nacka Piflarja iz 6. b razreda sposodil dva plonk listka za biološko kontrolno, pasjo bombico (ne bom je uporabil v šoli, obljudim) in miselni vzorec o nekakšnih stavčnih členih. Nacku bom vse to pošteno vrniti po temeljiti uporabi.

Brezglavo naselje, 16. 1. 1988
Bimbo Frtajček

Bojan Zupan, 6. a r. OŠ Matije Valjavca Preddvor

POSKUSIMO ŠE ME

Paradižnikova juha na več načinov

Osnovni recept:

1 l vode, 3 žlice sončničnega olja, 100 g zelene, 6 paradižnikov, 1 žlica črne moke, bazilika, origano, šatraj, sol, 1 žlica medu

Pristavimo vodo, medtem pa olupimo in narežemo zeleno in paradižnik ter oboje skupaj 5 minut dušimo na olju, potem pa pretlačimo ali zmeljemo v mešalniku in zlijemo v vodo. Začinimo, solimo in pokuhamo. Preden ponudimo, primešamo med.

Paradižnikovo osnovno juho lahko pripravimo tudi tako, da v mešalniku zmeljemo surov narezan paradižnik in surovo nastrgano zeleno.

Kot zakuho dodamo različne vrste zelenjave, narezane na koščke.

- a - 1 manjšo bučko - kuhamo še 5 minut;
- b - 1/2 cvetače, razdeljene na cvetove - kuhamo še 5 minut;
- c - 3 krompirje, narezane na drobne, tanke rezine - kuhamo še 9 minut;
- d - 1 skodelico kuhanega riža ali pšenice - samo pokuhamo.

Če pa imamo radi gosto juho, zakuhamo z zdrobovimi žličniki, rezanci, vlivančki, lahko namesto zelenjave uporabimo tudi te.

Zdrobovi cmoki malo drugače

60 g masla, 200 g pšeničnega zdroba, 6 do 7 dl mleka, sol, peteršilj, 1 jajce

V ponvi raztopimo maslo in na njem popražimo drob. Mleko zavremo, ga odstavimo in ga prilijemo zdrobu. Kuhamo, dokler se testo ne loči od posode, nato ga ohladimo. Ohlajenemu zdrobu primešamo jajce. Z žličko oblikujemo za lešnik velike cmoke in jih tri minute kuhamo v osoljeni vodi. S navko jih pobereмо iz vode, potolimo v ogreto skledo in jih zabelimo s topljenim maslom ter potresemo s peteršiljem.

PET MINUT ZA BOLJŠI VIDEZ

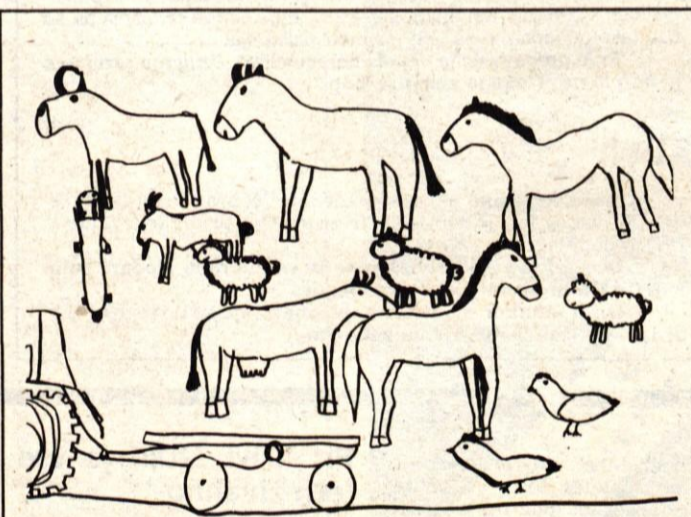
Losjon za osvežitev polti

Vzemimo 75 g bazilike in 300 g vode.

Baziliko posušite na vetru, namočite jo v hladno vodo in pustite stati 12 ur, nato jo skuhamo, dokler ne zavre. Odstavite z ognja in pustite, da se malo ohladi; posoda naj bo pokrita, da ne bo izhlapelo eterično olje. Dobili boste dišečo tekočino, ki zelo osvežuje kožo.

Bazilikin losjon je posebno priporočljiv za mastno kožo, ker počasi očisti ogre.

IZ ŠOLSkih KLOPI

Blaže Podnar iz 2. b r. OŠ Ivana Groharja v Škofji Loki je takole narisal živali na paši.

Slaba je ljubezen ta

To, kar prodajaš, je nebeški nasmeh
obljubljajš nebesa, storiš pa mi greh.
Ljubezni verige so me objele,
strast pa ujeta, k svobodi me pelje.

Nevarna si,
ko gledaš me ti,
se rešit ne morem
in milosti nočem.

Strel v srce,
res ljubim te —
a slaba ta ljubezen je.
Igram svoj del tvoje igre,
a slaba ta ljubezen je.

Na tvojih ustih je nasmeh,
krvavo rdečilo je na nohtnih konceh,
najstnik te sanja, uspe ti to —
tvoj prvi poljub je poljub za slovo.

Nevarna si...

Poskus prevoda: Savina Puhar, OŠ Staneta Žagarja Kranj

Ta mesec na vrtu

Endivijo lahko ohranimo do januarja ali februarja, rastline v kleti posamič posadimo v lončke. Zato vsekakor potrebujemo več prostora, kar pa tudi zanesljiveje preprečuje razvoj gnilobe. Med dovolj narazen postavljenimi lončki lahko zrak neovirano kroži. Pri zalivanju posebno pazimo, da ne zmočimo listov.

Listnati ohrovt smemo nabirati oktobra samo takrat, ko ga je mraz v nekaj mrzlih dneh že dodobra poparil. Šele takrat slana in nočna zmraz nekajkrat posodita listnati ohrovt dobi svoj pravi okus. Zaradi mraza ni treba biti v skrbeh, saj zlahka prenese zimo na prostem. Edina nevarnost so lačni zajci, ki se prhitotapijo v vrt.

Kolerabico, ki jo nameravate spraviti za zimo, moramo pobrati z vrta, preden nastopijo nočne pozebe. Pri tem odstranimo vse liste razen najmanjših, komaj nakazanih. Kolerabo porožemo tako, da ostane samo kratek štrcelj. Zdjaj lahko kolerabo vzamemo v zasipnici ali pa shranimo kar v kleti, vendar jo moramo z nepoškodovanimi koreninami in celim kocenost zakopati v peščeno zemljo ali vlažen pesek.

Močnejše rastline mangolda oktobra visoko osipamo, jih zavaruemo pred mrazom. Kdor hoče imeti spomladi prazgodaj svežo blitvo, naj jeseni rastline osipa. Nasip naj bo tako visok, da pokrije v celoti listne peclje in so na prostem samo še listne ploskve.

Zadnje dni oktobra izkopljemo hren in korenike vložimo v kleti v vlažen pesek. Hren je sicer za mraz popolnoma ne občutljiv, toda iz mrzle zemlje ga ne moremo izkoptati, v kleti je ves čas na voljo. Pri izkopavanju pazljivo pobesimo vs drobnnejše korenine, da ne bodo naslednje leto na gosto pognale in bi tako postal hren celo nadležen plevel.

Ob suhem vremenu konec oktobra izkopljemo tudi korenček za ozimnico. Za to opravilo je najprimernejša vilasta lopata. Navzlic pazljivosti nekatere korenine morda poškodujemo. Te takoj izločimo za sprotno porabo, ker so za vzimljive neuporabni. Korenove cime ne smemo porezati, temveč jo samo potrgamo oziroma odvijemo. Poškodovano ali obrezano korenje hitreje zgni.

Novozelandska špinaca postane žrtev prve slane, zato moramo pravočasno pobrati. Kdor ima posebno rad te vrste zelenjavo, naj ji pripravi začasno bivališče iz oknjakov ali nad gredico napne plastično folijo. Okna ali folijo moramo čisto noč še dodatno zavarovati s slamnatimi odevjami ali kakšnim drugo snovjo, ki toplotno dobro izolira. Tako jo lahko ohranimo še malo na prostem.

Oktobra nabereimo samo toliko pora, kolikor ga bomo doglednem času porabili. Drugo pustimo kar na prostem, med rastlinami pa natrosimo šoto, da površina zemlje tako hitro ne zmrzne. Pri izkopanih rastlinah pora nekoliko skrajšamo korenine, odstranimo del listov in jih na gosto vložimo v boječek z vlažnim peskom. V kleti vedno skrbimo, da je pesek zmerno vlažen.

Izpraznjene zelenjadne gredice oktobra prelopatimo in pustimo v neporavnanih grudah. Pri jesenskem lopatjenju v ta pogojimo del zemljišča po možnosti s hlevskim gnojem. Pri tem pazimo, da iste površine ne apnimo niti ne uporabimo thomacovega fosfata, ker vsebuje to gnojilo okrog 40 odstotkov apna. Pri gnojenju se ravnamo po kolobarju, v katerem gojimo zelenjadnice, saj hočejo nekatere imeti pogojno s svežim gnojem, druge pa tega ne marajo. Kjer smo pognojili s hlevskim gnojem, to je prva poljina, bomo spomlad sadili med drugim tele zelenjadnice: vse solatnice, vse kapušnice, kumare, jedilne bučke, melone in belušno zeleno.

ureja DANICA DOLENA

Pionirska konferenca

Na pionirsko konferenco je šlo iz vsakega razreda po šest učencev. Tudi jaz sem bil med njimi. Usedel sem se poleg Andreja, ki sem si rdečo rutko okrog vratu in čakal, da se bo začelo.

Konferenco so vodili delegati pionirske organizacije, ki so to leto na novo izvolili. Predstavniki oddelčnih skupnosti smo glasno strinjali z izvolitvijo teh delegatov. Ko so zasedli svoja mesta in predlagali dnevi red, se je konferenca lahko začela.

Lani je pionirska organizacija Slovenije postavila petindvajseti nalog za pionirje. Naša šola je izpolnila vse. Nabrali smo veliko denarja, denarja za Čopovo domačijo in za lačne otroke. Pri smu kurirčkov torbico, priredili proslavo za dan žena, pomagali smo v onemoglim ljudem in imeli problemsko konferenco na onesnaženo okolje. To in še veliko drugega smo lani opravili pionirji. Neka učenka je pripovedovala o srečanju jugoslovanskih pionirjev na Sutjeski. Potem so se predstavlili delegati posameznih oddelčnih skupnosti. Ko je bilo to opravljeno, je pionirski odbor predlagal naloge za letošnje leto. Zbiranje papirja se bo začelo že oktobra, tem nam je tovarišica pomočnica ravnateljica spregovorila nekaj besed. Povedala nam je, da letos pričakujemo še večje uspehe kot lani, tem je poudarila, da je glavna naloga vsakega pionirja učenje. Zato nam je tudi obilo sreče pri krosu.

Za prijetnejši konec konference nam je neki pionir zaigral klavir, nato smo lahko odšli.

Sašo Robida, 5. d r. OŠ Lucijana Seljaka Kranj

Ura teče, nič ne reče

Suhoparen literarni opis, da je pregovor kratek, jednat in pomen, nam še zdaleč ne pokaže daljnosežne vrednosti te stvarne ljudske umetnosti.

Če vzamemo za primer pregovor Ura teče, nič ne reče, lahko njega razberemo veliko koristnih naukov. Kaže nam na to, da se ne da kupiti z denarjem vsega sveta, ujamemo ga lahko le, če pristno izkoristimo prosti čas. Večni tik-tak pa bo še vedno pred nami, kolesca in nas prehiteval, prehiteval brez besed in nas ponesel v nedolžnost.

Matej Razinger, 8. d r. OŠ heroja Bračiča Tržič

Na Triglavu

Z očetom sva vstala že ob petih. Hitro sva začela pripravljati vse potrebno za naš pot na Triglav. Sva se z avtobusom odpeljali v Kranj. Kot iz Kota sva šla na Kranjsko. Hodila sva približno štiri ure. Na Kredarici sva prespala. Na Triglavu je bil prekrasen pogled. Nato sva šla na Planino. Planike na Sedmera jezera, sva prespala. Potem pa sva odšla v Bohinj. Tam nam je čakal avtobus. Ko sem prisel, sem bil srečen, ker sem spal v svoji postelji.

Aleš Hostar, 4. a r. PŠ Kola

Pri Sori

Mohor, Jani in jaz smo bili pri Sori. S traktorjem smo vozili prst. Ko smo pripeljali tretjič, se nam je prevrnila prikolica. Potem sva z Mohorjem odšla domov. Doma sva se igrala na pesku. Delala sva garaže, ceste, tunele, hiše in mesta. Imela sva se zelo lepo.

Aleš Lotrič, 3. r. COŠ Selca

ureja HELENA JELOVEC

Štiripasovnica je varnejša

25. oktobra - Čez nekaj let bo sedanji gorenjsko avtocesto od Ljubljane do Nakla z novozgrajenim Karavanškim predorom povezovala taka cesta. Kako bo tekla promet po njej, zdaj seveda še ni znano, zagotovo pa bo moral varnejši kot sedanji gorenjski magistrali, ki so številnih "črnih točkah" tako rekoč tlakovana s krvjo. Tudi avtocesta, odprta pred dobrimi tremi leti, je že zahtevala veliko krvnega zlata, zlasti del dvopasovne hitre ceste med Kranjem Vzhod in Podtaborom. Varnostna merila vsaj zaradi praktičnih izkušenj govorijo v štiripasovnici.

Zahodna Evropa je preprejena z avtocesta- n katerih se praviloma ne dogaja veliko nesreč. Kadar tam počijo, je resda hudo: pri veliki hitrosti so posledice za prometne udeležence kajpada katastrofalne. Toda dobra tehnika in opremljenost prometnih površin in "praktični", če se jih civilizirani prometni udeleženci držijo, kot je treba, pomagajo, da je vožnja avtocestah gladka, hitra in varna. To velja za naše razmere, čeprav sicer neradi priznava, da bi bila cesta kriva nesreče. Toda pri nesrečah "krivave" Dolenjke je dovolj zgolovren in varna, da je za varnost ceste vsaj toliko pomembna kot človeški faktor, na katerega sicer v avtocesti naložimo največ odgovornosti za nesreče.

Ko so junija leta 1985 zgradili avtocesto na gorenjsko in jo del kot cesto, rezervirano za promet z motornimi vozili, speljali v dveh vozniških pasovih, to morebiti ni bila najbolj modra odločitev. Nasprotna vozna pasova nista fizično ločena, na cesti se kljub temu razvijajo več nesreč, za prehitavanje ni posebnega varnostnega pasovja, zato je vožnja avtocesti za počasna vozila so pasovi zgolj na odsekih (koliko pa jih vozniki tovrstno uporabljajo, nam je pa, voznikom, tudi jasno), vsa ta dejstva pa kajpak vplivajo na varnost. Povsem drugače je na štiri-

pasovni avtocesti, kjer promet poteka bolj tekoče, saj ni nobenih posegov na pasove, kjer teče nasprotni promet.

Da ne govorimo na pamet, dokazimo to s številkami. V dobrih treh letih, odkar je avtocesta odprta, se je tudi pri prometni varnosti izkazalo, kakšne prednosti ima štiripasovnica. Na odseku med Torovim in Kranjem Vzhod, do koder JE cesta v štirih pasovih, se je do 14. oktobra letos zgodilo 11 prometnih nesreč. V njih je bilo 9 udeležencev huje in prav toliko lažje ranjenih. Umrl ni nihče. Slika na "hitri cesti" med Kranjem Vzhod in Podtaborom pa je na žalost drugačna. Tam se je od 20. junija 1985 zgodilo 58 hujših nesreč. V njih je umrlo 14 ljudi, 38 jih je bilo hudo in 50 lažje ranjenih, da velikanske materialne škode niti ne omenjamo. Ta del ceste je prometno najbolj obremenjen na vsej Gorenjski. Uradnih podatkov štetja prometa sicer nismo mogli dobiti, morebiti pa bodo dovolj zgolovrne številke izpred dveh let. Leto dni po otvoritvi ceste so namreč izmerili, koliko vozil dnevno se pelje po njej, in ugotovili, da je ta pretok okoli pet tisoč. Podatek je z dne 10. junija, ko se turistična sezona še ni začela in je stanje na ce-

sti še dokaj mirno. Vendar so 5299 vozil našli pri Torovem, medtem ko je ta števila še enkrat tolikšna, če šteješ v Naklem. Tam so istega dne našli na cesti 10710 vozil. Če upoštevamo, da je hitra cesta domala edina možnost, da se, denimo, Kranjčan pripelje na Jesenice, Bled ali v Radovljico in obratno, da tudi za Tržič ubiramo pretežno to najhitrejšo pot, velikokrat pa tudi za kraje, kamor sicer peljejo regionalne in lokalne ceste, je to tudi razumljivo. Vrh vsega pa je to vožnja brez plačila cestnine, zato popotnik pač ne pomišlja, ali se bo peljal po njej ali morda "za krajem".

"Krireči podatki o nesrečah, ki sose zgodile na enem in drugem odseku približno enake dolžine, utrjujejo prepričanje, da tehnična ureditev prispeva k varnosti bolj kot katerikoli drugi posegi," je potrdil tudi Ivan Gubina, inšpektor za promet pri kranjski Upravi za notranje zadeve. "Kaže se potreba po gradnji štiripasovnice tudi na gorenjskem delu ceste v smeri proti Karavanškemu predoru. S tem bi razbremenili ta cestni promet za res veliko gostoto in na ta način dosegli, da bi bila pot proti Gorenjski varnejša."

D.Z.Zlebir

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Novo mesto za račun

Autobusni postaji v Škofji Loki sta se spoprijela domačin Kranjčan. Menda se je vsa začela že na avtobusu. Ker je javno prevozno sredstvo prej kot primeren prostor za neprijetno zadevo prihranila za potnike. Da je bilo to res najprej, se je izkazalo pozneje. Na postaji je bil namreč eden od potnikov, ki je le prišel in fantoma vzel mero.

Prejeto po ženički

Ne bi moglo bolj razjeziti nekot žena zahteva, naj ji nekaj več denarja za gospo-

dinjstvo. Kar po zobeh jo je mahnil, pa še in še, dokler zadeva ni bila zrela za intervencijo organov za notranje zadeve. Ko so plavi vpadli, pa moža ni bilo nikjer več. Fantje so pretepeno žensko pospremili do zdravstvene doma, kjer so ji oskrbeli rane.

Sam je iskal

Na milico je prijel malce okajen osebek moškega spola s pritožbo, da sta ga pretepla nekdanja žena in neki neznanec. No, ni bilo čisto tako, so dognali na milici. Bivši mož je bil tisti, ki je začel z nasiljem, zatem je prišel oni neznanec in nasilnežu podkurlil, da je bilo kaj.

Opravičilo

Pod naslovom Krvavi obračun smo v zadnji nočni kroniki pisali o pretepu v gostilni Avguštin v Radovljici. Šlo je za dogodek izpred dobrega meseca dni (4. septembra), ko sta se dva gosta strela, vmešali so se miličniki, eden od pretepačev pa je iskal tudi zdravniško pomoč. Če smo s preveč dramatičnim zapisom škodili dobremu imenu sicer uglednega lokala, se prizadetim opravičujemo. Naš namen je bil le na zabaven način prikazati dogodek, kakršnih je po gorenjskih gostilnah veliko in so, čeprav neljubi prekrški, del "pivske folklorea".

NA SONČNI STRANI ALP

Doze sevanja največje za otroke

V Sloveniji so lani v okviru rednega republiškega programa nadzora in meritev radioaktivnosti sistematično pregledali vzorec zraka, zemlje, padavin, hrane in krmil, v okviru dopolnilnega programa pa še naključno izbrane vzorce hrane različnega izvora in različnega izvora. Pravilnik ne predpisuje najvišjih meja radioaktivnosti za posamezna živila, kar je razumljivo, saj prehranske navade in potrebe ljudi niso enake, ampak opredeljuje le mejo še dovoljenega letnega vnosa radioaktivnih snovi v organizem. Po mednarodnih normativih je za prebivalstvo dopustna letna doza sevanja tisočinka si-verta oziroma en milisivert, rezultati lanskih meritev v Sloveniji pa so pokazali naslednje: največjo dozo sevanja so prejeli otroci do petega leta starosti (približno 0,1 milisivert), starejši pa po navedbah poročila Zavoda za varstvo pri delu SR Slovenije še tretjino manjše.

Meritve zraka so pokazale, da je bila njegova radioaktivnost lani že na enaki ravni kot pred jedrsko nesrečo v Černobilu. Pri raziskavah radioaktivnosti zemlje so dali poudarek stronciju 90 in cezijevega izotopoma 134 in 137. Za stroncij je bilo ugotovljeno, da je srednja letna radioaktivnost zgornje plasti tal po porastu v letu 1986 lani ponovno upadla. Za cesijevega izotopa tega ni mogoče trditi, njuna aktivnost je bila lani nekoliko manjša kot v "černobilskem letu", to pa zato, ker se le malenkostno izpirata v nižje plasti tal. Onesnaženje padavin s stroncijem 90 je bilo lani bistveno manjše kot pred letom, in je padlo na raven leta 1981, koncentracija cezijevega izotopa 137 pa je bila lani še 50-krat večja kot pred tremi leti. Omenimo še nekatere rezultate analize hrane. Aktivnost stroncija 90 v vzorcih mleka, vzeti v Ljubljani, Kobaridu, Bistriki in Murski Soboti, je bila lani povsod na ravni predlanskega drugega polletja, različni rezultati (od 0,27 do 0,67 becquerela na liter) pa so predvsem posledica različnih količin padavin in njihove "okuženosti". Pri hrani rastlinskega izvora je bila izmerjena aktivnost stroncija 90 enaka ali celo večja kot pri černobilski nesreči. Ugotovljene vrednosti cezijevega izotopov v živilih so si precej podobne, odstopanja od ostalih rezultatov kažeta le vzorec medu iz Smokuča ter vložene mešanice gobe, nabrane na Gorenjskem.

C. Zaplotnik

Žeje ni mogel pogasiti

V žirovski pizzeriji si Janez kar ni mogel pogasiti žeje. Natakara je sodila, da je že dovolj pil, zato mu ni več hotela natočiti. Janez je zato postal obješen, nadlegoval je goste, misleč da bodo imeli razumevanje za njegovo neznošno žejo. Tudi miličniki, ki so na njegovo vpitje prišli ponj, niso bili nič bolj razumevajoči. Brezčutno so ga spodili domov.

Stari znanci- vsi pijanci

V bifeju kluba upokojencev v Škofji Loki je ondan razgrajal

eden od obiskovalcev, stari znanez intervencijskih miličniških skupin. Na vrtu je zgrabil drugega gosta (svoje kategorije) in ga toliko časa teroriziral, da mu je ušel. Pravijo, da ne eden ne drugi nista bila upokojenca, temveč docela delazmožna, vendar delomrzna.

Nag kot ga je mati rodila

Škofjeločanu se je omračilo, pa je pretepel ženo in hčer, nato pa se je slekel do nagega in se tak lep čas sprehajal po naselju. Miličnikom, ki sta ga skušala zgrabit, se je upiral z vsemi štirimi. Slednjič sta ga le spravila do miličniške postaje, od tam pa v bolnišnico.

Gasilsko srečanje ob zaključku meseca požarne varnosti

Gasilci smo proti unitarizmu in centralizmu

Podnart, 22. oktobra - Nismo pristaši manipulacij in zakulisnega dogovarjanja, zato obsojamo napade na naše politično vodstvo in na usmeritve, ki so bile sprejete po široki razpravi. Ne mitingi - delo je tisto, ki nas bo popeljalo iz nezavidljivega gospodarskega položaja. Podpiramo slovensko vodstvo pri prizadevanjih za ohranitev slovenske samobitnosti in smo proti unitarizmu in državnemu centralizmu, je med drugim zapisano v pismu, ki so ga gasilci iz radovljiške občine, zbrani na sklepni prireditvi ob mesecu požarne varnosti, naslovili predsedstvu SRS, centralnemu komiteju ZKS in republiški konferenci SZDL.

Na srečanju je zbranim spregovoril Anton Toman, predsednik občinske konference SZDL Radovljica, ki je poudaril, kako pomembno je prostovoljno gasilstvo za ohranitev in krepitev družbenega in zasebnega premoženja; mesec požarne varnosti pa je vsakokrat priložnost, da širimo požarno-varnostno kulturo med ljudi. V nadaljevanju je spregovoril o aktualnih razmerah v državi, še zlasti o zapletih pri sprejemanju ustavnih dopolnil in o pomenu 17. seje centralnega komiteja ZKJ za nadaljnji razvoj v Jugoslaviji.

Gasilsko srečanje, ki je bilo v soboto zvečer v domu kulture v Podnartu, je bilo zaključek bogate aktivnosti, ki je ves mesec potekala po društvih v krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah. Vsa društva v radovljiški občini so sama ali skupaj z drugimi pripravila gasilsko vajo, v vseh so opravili preventivne preglede. Na sektorski in občinski ravni so pripravili kviz o gasilstvu, ki se ga je skupno udeležilo 60 tričlanskih ekip pionirjev in mladincev; organizirali so predavanja za občane, otroci so si ogledali gasilske domove in gasilsko opremo. Komisija za delo s pionirji in mladinci, ki deluje pri občinski gasilski zvezi, je razpisala natečaj za najboljši literarni in likovni prispevek o gasilstvu. Odziv je bil zadovoljiv: učenci iz blejske, bohinjske, leške in gorjanske osnovne šole so poslali skupno 59 spisov in pet likovnih del, od katerih je bilo sedemnajst nagrajenih.

Joža Smole, predsednik občinske gasilske zveze, je na prireditvi podelil najzaslužnejšim gasilec priznanja. Plaketo občinske zveze so prejeli Alojz Vidic (GD Srednja Dobrava), Franc Burja (GD Rečica) in Karel Gasper (IGD Tomaž Godec-Bohinjska Bistrica), gasilsko priznanje druge stopnje pa Bojan Gogala in Jožica Arh iz industrijskega gasilskega društva LIP Rečica.

C. Zaplotnik

NESREČE

Trčil v drevo

Jesenice, 22. oktobra - Na Cesti železarjev na Jesenicah sta se ponesrečila 24-letni Ibrahim Šarić in njegov leto dni star sin Elvis. Šarić se je med vožnjo nenadoma obrnil k sinu na zadnji sedež, da bi ga posadil, za hip je izgubil oblast nad vozilom in zapeljal desno s ceste, kjer je trčil v drevo. Oba, voznik in njegov sin, sta bila v nesreči hudo ranjena.

Umrl v razbitinah

Zminec, 23. oktobra - Na regionalni cesti med Škofjo Loko in Poljanami se je pri odcepu za Sopotnico smrtno ponesrečil Pavel Prostor, star 43 let iz Hotovelj. Ker je vozil prehitro in preblizu desnemu robu ceste, je zapeljal na bankino, nato pa ga je prek podpornega gradnatega zidu vrglo v dva metra globoko strugo potoka. V Sopotniški grapi je v razbitem avtomobilu, prevrnjenem na streho, voznik umrl na kraju samem.

Vaje po scenariju

Oktober je mesec požarne varnosti - mesec, ko v številnih gasilskih društvih v krajevnih skupnostih in v delovnih organizacijah na Gorenjskem in drugod organizirajo gasilske vaje. Resda so takšna urjenja že preskušena oblika usposabljanja za primere požarov in podobnih nesreč, vendar pa prikazana znanja in veščine niso edino merilo, po katerem bi lahko sodili o pripravljenosti gasilskih enot. Zakaj takšni pomsleki, s katerimi pa nimamo namena razvednotiti tovrstnih oblik dela? Zato, ker gasilske vaje ponavadi potekajo po vnaprej pripravljene scenariju. Že nekaj dni ali celo tednov pred vajo je namreč znano, kje se bo prikazal ređi petelin, kdaj bo zatulila sirena, od kod bo treba črpati vodo, koliko cevi razpotegniti, kako porazdeliti moči...

Ob takšnem scenariju, ki je veljal tudi za nekaj zelo popularno akcijo Nič nas ne sme presenetiti, je uspeh bolj ali manj zagotovljen. Ocena dobro, najpogosteje izražena ob "namišljenih požarih", skrjuje vse slabosti in pomanjkljivosti, ki bi se, denimo, pokazale ob nenapovedani in nenačrtovani akciji ali tedaj, ko bi šlo zares. To seveda ne pomeni, da gasilske vaje, ki so izvedene po scenariju, že vnaprej olepšujejo podobo gasilstva in usposobljenosti gasilskih enot; hočemo reči le to, da bi nepričakovana preverjanja pokazala stvarnejšo sliko. Naključnemu opazovalcu avstrijsko-jugoslovanske gasilske vaje se namreč zdi neverjetno, da bi bila vaja tako hitra in uspešna tudi v primeru, če bi bila izvedena v vsakdanjih, življenjskih okoliščinah - v predoru, zatrpanem z vozili, ob prometu na cestah proti Tržiču in Borovljam...

Čeprav bi bilo z nenadejanimi gasilskimi vajami precej težav in brščas tudi nekaj nepredvidenih sitnosti, bi vsekakor veljalo poskusiti. Ne v ljubljanskem predoru, za začetek morebiti vsaj v krajevnih skupnostih ali delovnih organizacijah.

C. Zaplotnik

S SODIŠČA

Nasilniško izživljanje

Kranj, 21. oktobra - Kranjsko temeljno sodišče je obsodilo 29-letnega brezposelnega Staneta Prezlija iz Kranja na eno leto in deset mesecev zapora, ker je storil kazniva dejanja ta vine, nasilniškega obnašanja in kršitve nedotakljivosti stanovanja. Med prestajanjem kazni se bo moral zadržati tudi zoper alkoholizem in politoksikomanska nagnjenja. Sodba je pravomočna.

Prezelj je junija predlani vzel prijateljici, s katero je skupno živel dvanajst let, zlato zapestnico, obeska iz zlata, verižico in prstan iz srebra in srebrno priponko, vse skupaj tedaj vredno 120 tisoč dinarjev. Pa ne le to: do nje se je obnašal zelo nasilno. Pretepal jo je in poskušal z grožnjami izsiliti od nje denar. Sodu je izbilo dno letos junija, ko je brez njene vednosti in dovoljenja vstopil v stanovanje in jo tako pretepel, da je morala iskati pomoč pri zdravniku. Le dan kasneje jo je udaril v oko, čez nekaj dni pa je brcal v vrata njenega stanovanja, razbil kljuko in poskušal proti njeni volji priti v notranjost. Nasilen je bil tudi v trgovini na Cesti l. maja v Kranju. Ko so ga prodajalke opozorile, da naj plača kruh oziroma salamo, je vzrožil in jim zagrozil.

Sodni izvedenec, ki je pregledal obdolženca, je ugotovil, da ima značajske posebnosti, politoksikomanska nagnjenja in da prekomerno posega po alkoholu. Vse to je sicer vplivalo na njegove sposobnosti obvladanja in razumevanja, vendar ne bistveno, kar pomeni, da se je svojega ravnanja zavedal in da je zanj kazensko odgovoren. Odločbe občinskega sodnika za prekrške kažejo, da je Prezelj nagnjen k nasilniškemu obnašanju. Veliko pa pove tudi to, da je prijateljčin oče predlani kar štirinajstkrat klical na pomoč miličnike. Kazen, ki jo je kranjsko sodišče izreklo Prezliju, naj bi imela tudi preventivni pomen. Na območju sodišča je namreč vse več tovrstnih kaznivih dejanj oziroma primerov izživljanja nad ne-močnimi ljudmi.

Kazni za preprodajalce deviz

Kranj, 21. oktobra - Preprodaja deviz je bila v času, ko je bila »šticunga« večja, kot je zdaj, zelo mikavna. Dodatni zaslugek je premamila tudi Cirilo Šestanovič iz Gorenje vasi, Antona Jenka iz Trboja, Huseina Valentanlića iz Kamne gorice in avtoprevoznika Lovra Pavlinovića in Ivana Kuliša, oba iz občine Livno (Hrvaška), ki so v nasprotju z zveznimi predpisi trgovali z devizami že pred štirimi leti, vendar je primer šele sedaj dobil epilog na kranjskem temeljnem sodišču. Sodba je že pravomočna.

Sodišče je vse obsodilo pogojno. Šestanovičevi je zagrozilo s pol-drugim letom zapora, če bo prej kot v petih letih storila novo istovrstno kaznivo dejanje. Jenko bo moral v zapor za eno leto, če bo prišel navzkriž z zakonom prej kot v treh letih. Vsi ostali so dobili pogojno kazen pol leta zapora in s preskusno dobo dve leti. Sodišče je imelo precej težko delo, preden je razvozlati in dokazalo, kako je potekala preprodaja z devizami. Šestanovičeva je kupila skupno 92 tisoč mark in 500 švicarskih frankov od Pavlinovića in Jenka, vse kajpak z namenom, da jih je po višji ceni prodajala naprej, največ pa jih je od nje kupil V. Valentanlić. Jenko je kupil najmanj 80.600 mark in 500 frankov od Kuliša in Pavlinovića ter neznanim ljudem, največ pa jih je prodal Šestanovičevi. Pavlinovič je prodal Šestanovičevi 47 tisoč mark in Jenku 9 tisoč, Kuliš je prodal 58.800 mark, Valentanlić jih je od Šestanovičeve kupil najmanj 50 tisoč ter jih nato dražje prodajal različnim kupcem...

Sodišče je pri kaznovanju Šestanovičeve upoštevalo njeno priznanje kaznivih dejanj, dosedanje nezakaznovanost, socialne razmere pa tudi to, da živi sedaj v popolnoma drugačnem okolju, pri Jenku predvsem dosedanje nezakaznovanost in zdravstvene razmere in družini, pri vseh pa časovno odmaknjenost kaznivega dejanja. Kuliš in Pavlinovič ter kranjski javni tožilec so se pritožili na sodbo, ki jo je izreklo temeljno sodišče v Kranju, vendar je Višje sodišče v Ljubljani potrdilo kazni prvostopenjskega, le za Kuliša je razsodilo, da dobi nazaj devize (3450 mark), ki so mu bile zasežene v kazenskem postopku.

D.Z.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Industrija bombaznih izdelkov - Kranj

Komisija za delovna razmerja razpisuje

ZA ŠOLSKO LETO 1988/89 NASLEDNJE ŠTIPENDIJE

- 3 štipendije na VI. oz. VII. stopnji za poklic ekonomist oz. diplomirani ekonomist za komercialno dejavnost
- 2 štipendiji na VI. oz. VII. stopnji za poklic inženir tekstilne tehnologije oz. diplomirani inženir tekstilne tehnologije.

Kandidati morajo predložiti:

1. prijavo oziroma vlogo (obr. DZS SPN-1-Vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic)
2. potrdilo o vpisu v šolo
3. overjen podpis oz. fotokopijo zadnjega šolskega spričevala
4. potrdilo o premoženjskem stanju družine in številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu (izdaja oz. potrjuje ga davčna uprava in matični urad pri skupščini občine).
5. potrdilo o dohodku staršev v preteklem koledarskem letu: navedeni morajo biti vsi dohodki iz delovnega razmerja, iz kmetijstva, iz obrti in dohodki iz dela v podaljšanem delovnem času in drugih virov. Če so starši upokojnenci, priložijo odrezek od pokojnine.

Prijave na razpis kadrovskih štipendij naj prosilci pošljejo najkasneje 15 dni po objavi oglasa na naslov Industrija bombaznih izdelkov Kranj, Cesta Staneta Žagarja 35.

alples
industrija pohištva
Češnjica 54, n.sol.o.
64228 ŽELEZNIKI

ALPLES, industrija pohištva, Železniki, razpisuje po sklepu delavskega sveta prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

VODENJE PODROČJA LESNE PROIZVODNJE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka ali višja izobrazba lesarske ali organizacijske smeri
- 5 let delovnih izkušenj na področju proizvodnje pohištva
- znanje enega tujega jezika (angleško ali nemško)
- vodstvene sposobnosti.

Mandat za navedena dela in naloge traja 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15-h dneh po razpisu na naslov: ALPLES, industrija pohištva Železniki, Kadrovska služba.

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30-h dneh po končanem razpisu.

Delavski svet Trgovske in gostinske DO
ŽIVILA KRANJ n.sol.o.
TOZD GOSTINSTVO KRANJ, n.sol.o.
64202 NAKLO, Cesta na Okroglo 3

Objavlja

PISNO ZBIranJE PONUDB

za izgradnjo tenis igrišč pri hotelu Bor v Preddvoru

Lokacijska in gradbena dokumentacija že izdelana. Možnost priključitve elektro in vodovodne napeljave. Igrišča naj bi bila zgrajena do sredine meseca maja 1989.

Pisne ponudbe sprejema v 15 dneh po objavi DO ŽIVILA KRANJ, TOZD GOSTINSTVO KRANJ, Naklo, Cesta na Okroglo 3 s pripisom »izgradnja tenis igrišč«, kjer so na voljo tudi vse podrobnejše informacije - telefon 47-122.

AVTO-MOTO DRUŠTVO KRANJ
Koroška 53/d, 64000 KRANJ

Avto-šola pri Avto-moto društvu Kranj organizira TEČAJ IZ CESTNOPROMETNIH PREDPISOV ZA VOZNIKE MOTORNIH KOLES v starosti do 17 let.

Zaradi novih zakonskih določil mora vsak kandidat, ki želi pridobiti voziško dovoljenje za motorno kolo, opraviti prej uspešno tečaj iz cestnoprometnih predpisov.

Vabimo kandidate, da se vpišejo v tečaj. Tečaj se bo pričel takoj, ko bo vpisanih dovolj kandidatov.

Prijave sprejemamo vsak dan od 7. do 19. ure, razen sobote od 7. do 13. ure, na sedežu AMD Kranj, Koroška 53/d.

Po končanem tečaju kandidatu nudimo motorno kolo za učne praktične vožnje.

SGP GRADBINEC
KRANJ n.sol.o.
Nazorjeva 1

Na podlagi sklepa odbora za delovna razmerja TOZD Strojno kovinski obrti Kokrica, objavljamo proste naloge in opravila 3 AVTOMEHANIKE - VZDRŽEVALCE TGM

Pogoj: poklicna šola kovinarsko avtomehanične smeri s 3 letnimi delovnimi izkušnjami

Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas z dvomesečnim poskusnim delom. Pisne vloge z dokazili o izobrazbi vložite v roku 8 dni po objavi na naslov: SGP Gradbinec Kranj, Nazorjeva 1.

SLOVENIJALES
SORA
salon pohištva
V MEDVODAH

ZA OPREMO VAŠEGA STANOVANJA
predsobe, otroške in samske sobe,
dnevne sobe, spalnice — **SESTAVLJIVI**
PROGRAM PANTER in »VP«
PROGRAM

- na 6 mesečni kredit 15 % obresti
- 4 mesečni kredit brez obresti
- 25 % popusta za gotovinska plačila

OBIŠČITE NAS V NAŠEM PRODAJNEM SALONU
POHIŠTVA V MEDVODAH
ODPRTO VSAK DAN OD 8. DO 19. URE ter ob
sobotah od 8. do 14. ure

— Slovenijales SORA — Slovenijales SORA — Slovenijales SORA —
61215 Medvode, tel.: 061-611-327 61215 Medvode, tel.: 061-611-327 61215 Medvode, tel.: 061-611-327

zavarovalna skupnost triglav

Gorenjska območna skupnost n.sol.o.
64001 KRANJ, Oldhamska 2

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri Delovni skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj objavlja naslednja prosta dela in naloge:

SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ, ZBIranJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ (2 delavca)
v zastopu SELCA
v zastopu KRANJ-PLANINA

Delovno razmerje bo sklenjeno s polnim delovnim časom, nedoločen čas s poskusnim delom do 60 dni.

Za opravljanje navedenih del in nalog mora delavec splošne pogoje izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima srednjo ali najmanj poklicno šolo neopredeljene smeri, 1 leto delovnih izkušenj, starost najmanj 18 let, (moške) odslužen vojaški rok, veselje do terenskega dela, do dela z ljudmi ter stanovanje v zastopu oz. njegovi neposredni bližini.

Kandidati za opravljanje navedenih del in nalog naj lastno ali čeno napisane prošnje pošljejo na naslov: Zavarovalne skupnosti Triglav, Gorenjska območna skupnost Kranj, sektor za mouppravno organiziranost in kadre.

K prošnji je treba predložiti zadnje šolsko spričevalo oz. plomo, kratek življenjepis za navedbo dosedanje zaposlitve druga dokazila, ki so potrebna za ugotavljanje zahtevanih osebnih pogojev.

Rok za oddajo prošenj poteče 8 dan po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v roku 30 dni po izteku objavnega roka.

MERKUR KRANJ

in

izolirka
LJUBLJANA

PRIREJATA STROKOVNI SEMINAR

O **HIPO IN TOPLOTNOIZOLACIJSKIH**
MATERIALIH

V SREDO, 26. OKTOBRA 1988, OB 10. URI

V NOVI POSLOVNI STAVBI MERKURJA V NAKLEM

PROGRAM

- predstavitev celotnega programa DO Izolirka
- podrobnejša predstavitev toplotnoizolacijskih materialov (lastnosti, prednosti, pomanjkljivosti, vgradnja)
- podrobnejša predstavitev hidroizolacijskih materialov (lastnosti, prednosti, pomanjkljivosti, vgradnja)
- praktičen prikaz polaganja bitumenske skodle
- odgovori na vprašanja

VABLJENI VSI, KI JIH ZANIMA
NAVEDENO PODROČJE!
VSTOP PROST!

TOVARNA POHIŠTVA
AJDOVSCINA

V SALONU POHIŠTVA
V PRIZIDKU
VEČNAMENSKE
DVORANE PPC
GORENJSKI
SEJEM KRANJ
LIPA
POHIŠTVO

ZA PRIJETNO POCUTJE
IN UDOBJE
V VAŠEM DOMU

IZBRALI SO ZA NAS

V MERKURJEVI prodajalni GLOBUS imajo POSEBNO PONUDBO izdelkov: GORENJE, ISKRA, BLACK & DECKER, EMO, BAGAR.
Bela tehnika, barvni televizorji, mali gospodinjski aparati, električno ročno orodje, posoda, EMO, šivalni stroji. MOŽNOST NAKUPA NA PET OBROKOV BREZ OBRESTI (prvi obrok se plača ob nakupu).

MALI OGLASI
27-960
ETA JLA 16

PARATI STROJI

Prodaja tračno ŽAGO domače izdelane (2,8 KW). Ahačić, Sr. Bitnje 57
 16604

Prodaja stoječo tračno ŽAGO avstrijske izvedbe. Tel.: 64-046
 16607

Prodaja malo rabljen MOTO-ULTIVATOR Goldoni diesel, 14 KS s motorom diferencial in frezo. Alojz Jurič, Medvoška 16, Medvode
 16608

Prodaja navijalni vrtni stroj. Vilfan, Polje 9/e, Brezje
 16609

Prodaja barvni TV, star tri leta, cena po dogovoru. Pero Jurič, Ravne 18, Trzin
 16613

Prodaja barvni TV in radiator. Tel.: 16625

Prodaja rabljen TV sprejemnik barvni STROJ obodin. Tel.: 16653

Prodaja trosilec za hlevski gnoj SIP. Tel.: 68-425
 16657

GRADBENI MATERIAL

Prodaja betonske omarice zunanje ter notranje, kompletno opremljene, prodaja z odstopkom ceneje. Tel.: (061) 16367

Prodaja 1 t CEMENTA, 25 odstotkov vode. Peterneš, Dolenčeva pot 10, Bled
 16592

Prodaja smrekov opaž 7 cm širine. Tel.: 79-560
 16626

Prodaja novo peč za centralno ogrevanje z bojlerjem, znamke KTK, moč od 28.000 do 34.000 Kcal ter 33 cm m uvožene kritine Tegule. Vavčič, Britof 131, Kranj
 16644

Prodaja lamelni parket. Tel.: 224, od 20. do 21. ure
 16664

Prodaja nova vhodna vrata iz masivnega lesa. Tel.: 49-025
 16674

Prodaja strešno okno Lož 78/118, ugodno. Tel.: 21-663
 16680

VOZILA

Prodaja MOTOR MZ tip TS 250. Tel.: 51-066
 16566

Z 101, letnik 1979, prodaja. Tel.: 37-633
 16568

DACIO 1300, letnik 1974, neregistrirano, prodaja. Tel.: 83-252
 16569

Prodaja dobro ohranjen avto Z 126 P, letnik 1984. Tel.: 46-417
 16571

Prodaja Z 101 GTL 55, letnik april 1986, 23000 km, cena 1 Mio. Tel.: 45-057
 16572

Prodaja dobro ohranjeno DIANO, letnik 1980, 58.000 km. Papler, Sp. Besnica 134
 16575

Prodaja FIAT 126, letnik 1981. Kogoj Dušan, Tomšičeva 98/a, Jesenice
 16577

Prodaja 126 P, letnik december 1981. Tel.: 34-245, popoldan
 16582

Prodaja Z 750, letnik 1980. Tel.: 65-176
 16583

Prodaja Z 101, letnik 1976, obnovljeno in registrirano za 250 SM. Benedičič, Prezrenje 22, Podnart
 16590

Nujno prodaja R 4, letnik 1977, registriran, za 160 SM. Tel.: 35-900, popoldan
 16591

Prodaja 126 P, letnik 1982. Maver, Nomenj 25, Bohinj, tel.: 76-154
 16600

Prodaja MZ 250 ETZ, letnik 1984 in glasbeni stolp s carinsko deklaracijo. Tel.: 36-357
 16602

Prodaja Z 101, letnik 1978, dobro ohranjeno. Jenko, Kocjanova 20, Stražišče
 16606

Ugodno prodaja Z 750 za 50 SM, še registrirana, gume in dele za FIČKA. Tel.: 69-726
 16616

Prodaja TOMOS ELEKTRONIC 90, prodaja za 150 SM in 126 P. Romanešen, Titova 71, Jesenice
 16617

Prodaja GOLFA, letnik december 1980. Tel.: 79-060, popoldan
 16621

Prodaja TOMOS AVTOMATIK 3 MS, letnik 1987 in BT 50 S. Oblak, Prebačevica 38, tel.: 37-247
 16627

Prodaja CITROEN GS 1300, letnik 1980, registriran za celo leto. Tel.: 78-958
 16628

GOLF JGL, letnik 1981, prodaja. Novak Bojan, Franko n. 169, Škofja Loka, od 15. do 16. ure
 16634

Prodaja Z 101, letnik 1981, registracija do 7. oktobra 1989. Bor, Blejska Dobrava 73
 16658

Z 101, letnik 1974, obnovljen, v nevozništem stanju prodaja. Telefon 44-507, Zabnica

TOMOS AVTOMATIK, srebrne barve, dobro ohranjen, malo rabljen, prodaja za 140 SM. Tel.: 51-093
 16659

Zelo ugodno prodaja JUGO 45, letnik 1982. Markič, Cankarjeva 20, Trzin
 16665

VW 1303 S, nemški, dobro ohranjen, prodaja za 500 SM. Tel.: 78-312, po 15. uri
 16669

Prodaja dobro ohranjeno Z 101 mediteran 1300, letnik 1981. Ogled vsak dan popoldan. Gregorič, Begunje 15/a
 16671

Prodaja JUGO 45, letnik 1984. Tel.: 33-056, po 14. uri
 16673

Prodaja Z 101, letnik 1976, nevozno, neregistriran za 100 SM. Miklavčič, Podnart 59
 16682

ZAPOSLOTITVE

Popoldansko delo nudim komunikativnim osebam. Možnost lepega zaslužka. Tel.: 39-782
 16300

Iščem osebe za prodajo artikla. Tel.: 65-130, popoldan
 16573

Če želite denar, postanite zastopnik za prodajo knjižnega programa, imeti morate proste vikende in lasten prevoz. Tel.: 34-645, po 20. uri, razen vikenda
 16576

Za področje vse Gorenjske iščem zanesljive akviziterje za prodajo čistilnega sredstva. Možnost dobrega zaslužka. Ključite v torek, od 15. do 17. ure na tel.: 23-931
 16581

Zaposlim honorarnega delavca. Podjelo Jože, Britof 116-Mizarstvo
 16587

Denar leži na cesti. Naučite se ga pobirati. Pri pobiranju ne boste sami. Pogoj lasten prevoz, prosti vikendi in srednja izobrazba. Informacije na tel.: 064-50-642 popoldan
 16641

Iščem ŠIVILJO za izdelovanje ženske konfekcije - manjše serije. Šifra: NANTANČNOST
 16654

Za pobiranje prednaročil najboljših knjižnih del DZS iščem komunikativne osebe, zaželjen lasten prevoz. Šifra: NAGRADA PO DELU
 16660

Vse, ki bi radi s pridnim delom dobro zaslužili, ste komunikativni in imate prosti čas, vabimo, da se ogledate pod Šifra: NEOMEJEN ZASLUŽEK
 16661

Ste v finančni stiski in potrebujete dodatni zaslužek? Se imate čas, da se pridružite prodaji artikla za vsak dom. Pokličite ne bo vam žal! Tel.: 82-557, vsak dan od 19. do 22. ure
 16666

RAZNO PRODAM

Ugodno prodaja RABLJENO SALONITKO, mali format. Gregoričeva 26, Čirče.

Sobno sedežno kotno garnituro in krzneni jakno št. 40, prodaja. Tel.: 25-045
 16570

Prodaja Z 750 po delih in 4 lita platišča, Aciko zvočnika 2 x 50 W, disko kroglo z motorjem. Valant, Zagoriška 2, Bled, popoldan
 16578

Otroško posteljico z jogijem, smučni 180 cm, pancarje št. 42, prodaja. Regancin, Ul. 1. avgusta 1, Kranj
 16584

Jadralsko padalo, prodaja. Tel.: 51-558
 16586

Ugodno prodaja zimska JABOLKA. Tel.: 74-166, popoldan
 16588

Suha bukova DRVA, prodaja. Tel.: 45-164
 16597

Prodaja tovorno prikolico za osebni avto. Tel.: 42-115
 16598

Prodaja otroški športni voziček, stajico, nahrbtnik, globok voziček, avto sedež in košek. Tel.: 66-790
 16605

Prodaja bukova in hrastova DRVA. Tel.: 82-612, popoldan
 16618

Prodaja večjo količino suhih DRV od jablan. Voglje 86, Šenčur
 16630

Prodaja PRIKOLICO za osebni avto (torzija). Hribar, Zasavska 42, Orehek
 16632

Prodaja nekaj GOBELINOV in ročno pleteno dolgo žensko JOPICO. Tel.: 75-009, po 15. uri
 16635

Prodaja več sort neškropljenih JABOLK, 700din/kg. Tel.: 78-681
 16637

Prodaja lepo obrana zimska JABOLKA ter bukova in mešana drva. Perdič, Babni vrt 2
 16638

Prodaja bukova DRVA-klafre. Tel.: 42-839, zjutraj od 5. do 7. ure in zvečer od 20. do 22. ure
 16640

Prodaja otroški stolček Tribuna. Tel.: 39-250
 16649

Biljard in CB postajo, zelo ugodno prodaja. Tel.: 22-437
 16656

Prodaja hladilno skrinjo 500 litrsko, električni radiator, motor avtomatik in trajnožarečo peč. Ul. XXXI. div. 36, tel.: 21-661
 16662

Prodaja KOŽO severnega jelena. Tel.: 83-810, popoldan
 16670

Prodaja hlevski GNOJ. Podbrezje 32
 16672

Prodaja repo za kisanje. Aljančič, Podbrezje 166, Duplje, tel.: 70-041
 16675

Prodaja suhe kostanjeve DRVA. Tel.: 48-002
 16676

Prodaja lep jedilni kostanj. Roblek, Bašelj 33, tel.: 45-294
 16677

Prodaja raztegljiv kavč, star dve leti. Tel.: 35-301, zvečer
 16619

Prodaja peč za centralno na olje. Tel.: (061) 52-483
 16620

Prodaja peč na premog MAGMA TOBI 7 in star pralni stroj Gorenje PS 664 BIO S. Janez Dolenc, Zg. Bitnje 50/a, popoldan
 16629

Poceni prodaja štedilnik koppersbusch, brez pečice, na novo obzidan. Tel.: 84-075, od 12. do 15. ure in po 19. uri
 16643

Prodaja termoakumulacijsko PEČ, 2,5 KW. Trstenik 10, tel.: 46-318
 16645

Prodaja sedežno garnituro. Tel.: 35-565
 16652

Kotno sedežno garnituro, ugodno prodaja. Tel.: 37-133
 16667

Prodaja hladilnik 175 litrov in štedilnik Rade Končar, star pol leta. Tel.: 21-709
 16678

STANOVANJA

STANOVANJE ali GARSONJERO v Kranju ali Škofji Loki najemem vsaj za dve leti. Ponudba pod šifro »samskie«

Dvosobno STANOVANJE (57 m²) v Bistrici pri Trzinu prodaja. Cena po dogovoru. Informacije v večernih urah na tel.: 51-700

Ugodno prodaja trosobno STANOVANJE v Podlubniku, Škofja Loka. Šifra: UGODNO
 16623

Iščem garsonjero za dve osebi v okolici Bleda ali Bohinja. Milošević, tel.: 76-469 ali 76-477
 16633

Oddam sobo s centralnim ogrevanjem dekletu ali dvema dekletoma. Souporaba kuhinje in kopalnice. Tel.: 27-435
 16648

Menjam družbeno garsonjero na Planini III, za večje stanovanje. Tel.: 28-161, int. 48
 16651

SAMSKO DEKLE, ki dela samo v popoldanski izmenno vzamem na stanovanje. Informacije od srede dalje v dopoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku.
 16679

POSESTI

Najemem PROSTOR za mirno obrt. Tel.: 37-53

Oddam prostor za mirno obrt, salon ali skladišče. Šifra: KRANJ
 16611

ŽIVALI

Prodaja rjave JARKICE. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka
 16296

Prodaja mlado KRAVO s teletom in 100 kosov pont. Miha Repinc, Zg. Vetrno 3, Križe
 16574

Prodaja mlade KOZICE. Tel.: 39-145
 16595

Prodaja zlato-rjavo PSIČKO KOKER ŠPANJEL, staro eno leto, z rodovnikom. Saša Torkar, Begunjska 23, Lesce, tel.: 75-320
 16622

Prodaja TELICO pred telitvijo. Stane Čemažar, Potok 10, tel.: 66-700, Železniki
 16646

Prodaja manjše in večje PRAŠIČE. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka
 16655

Prodaja 8 mesecev brejo TELICO simentalno in deske za pobjon. Tavčar, Vrba 31, Žirovnica
 16663

Prodaja 10 dni starega BIKKA simentalca. Britof 315
 16681

OSTALO

Se sprejemamo prijave za TEČAJ ANGLEŠKE KONVERZACIJE - možnost verifikacije, cena samo 15 SM (3 obroki). Informacije na tel.: 38-597
 16261

Prosimo za posojilo 60 SM, vrnitev po dogovoru. Naslov v oglasnem oddelku.
 16631

Iščem inštruktorja-študenta, predmet osnove elektrotehnike za 3. letnik srednje šole - uspešno. Tel.: 48-631, zvečer
 16639

OBVESTILA

Ugodno in kvalitetno izdelam novo in obnovim obstoječo ELEKTROINSTALACIJO. Jože Benedičič, Elektroinstalacije, Prezrenje 22, Podnart, tel.: 70-482
 16589

Izdelujemo snegolovilce iz nerjaveče pločevine za vse vrste kritin. Tel.: 28-414, ali (061) 268-797, zvečer 16601

Popravljamo TV sprejemnike in obnovljamo oslabele TV ekrane. Tel.: 39-886
 16603

KUPIM

Kupim dobro ohranjen motor za 132 GLS 1800. Tel.: 28-543
 16585

Kupim 1,5 kub. m suhih smrekovih plohov 4 cm debeline, širine 22-25 cm. Tel.: 78-158
 16599

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec - voznik tovornjaka iz tozd GGTM-GG Kranj

FRANC EGART
 roj. 1928

Od njega smo se poslovili v petek, 21. oktobra 1988, ob 15.30 uri na pokopališču v Selcah.

OOS tozd GGTM KRANJ

ZAHVALA

Vsem, ki so ga imeli radi in se poslovili od našega ljubljenega, zlatega fanta

ROKA GLAVINE

Njegova globoko užaloščena družina

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega

TONETA VOLČIČA-SAŠA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih pomagali, se poklonili njegovemu spominu in ga spremili na zadnji poti.

VSI NJEGOVI

V Kranju, 21. oktobra 1988

ZAHVALA

Ob poslednjem slovesu od naše drage in blage mame

JOŽEFE KOGOVŠEK

se iz srca zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Kranj in Univerzitetnega kliničnega centra za zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen obred, vsem sorodnikom, sovaščanom in vsem drugim, ki ste pokojno mamo spremili na zadnji poti, darovali toliko lepega cvetja in sočustvovali z nami. Zahvaljujemo se tudi vsem, ki ste naši mami kdajkoli pomagali.

Žalujoci mož in otroci z družinami

O, naj mu žarek milosti zasije v tem osamelem, osamelem dnu, srca in duše, da po dvojnem zlu zapoje zopet prejšnje melodije.

(Kette)

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega

MARKA KOROŠČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani s svojo tolažečo besedo in dobro mislijo. Posebno zahvalo izrekamo g. nadškofu Šuštarju za besede tolažbe in upanja, g. škofu Kvasu, našemu gospodu župniku in g. kaplanu, vsem duhovnikom in bogoslovcem za spremstvo na Markovi zadnji poti in za pogrebni obred. Enako se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem in prijateljem, posebno mladim pevcem. Hvala za podarjeno cvetje in vso izkazano pomoč. Enaka zahvala naj velja sodelavcem Gradbinca in Elektrotehne. Vsem, čeprav so vaša imena neimenovana še enkrat iskrena hvala.

VSI NJEGOVI

Cerklje, 19. oktobra 1988

PETROL

PETROL DO GOSTINSTVO LJUBLJANA, n.s.o., TOZD HOTEL ŠPIK GOZD MARTULJEK

Delavski svet TOZD razglašča

JAVNO LICITACIJO

za odprodajo:

Naziv osnovnih sredstev	Izključna vrednost:
pralni stroj 15 kg	3.163.400
pralni stroj PS 45-85	478.390
likalni stroj BOSCH	670.320
Likalni stroj PRIMAT	600.000
Telefonska centrala	2.694.890
Sušilni stroj	986.860
Blagajna	600.000
TV sprejemnik	777.190

RAZNI DROBNI INVENTAR

Prometni davek in vse stroške v zvezi s podražitvijo in prenosom lastnine plača kupec.

Licitacija bo dne 28.10.1988 ob 10.00 uri v Hotelu špik, Gozd Martuljek.

Javne licitacije se lahko udeležijo pravne in fizične osebe, ki pred začetkom licitacije plačajo 10% varščine od izključne cene.

Licitacija bo opravljena po sistemu »ogledano-kupljeno«, zato poznejših reklamacij ne bomo upoštevali.

Ogled navedenih sredstev bo vsak dan od 12. do do 15. ure.

ALPETOUR

Titov trg 4/b, 64220 ŠKOFJA LOKA

SOZD ALPETOUR Škofja Loka TOZD Potniški promet Kranj

VABI K SODELOVANJU

Interesente za samostojno vzdrževanje garderobnih in sanitarnih prostorov na Avtobusni postaji v Kranju. Delo se opravlja po pogodbi.

Vse zainteresirane vabimo, da pošljejo ponudbe na naslov SOZD ALPETOUR Škofja Loka, Kadroviski sektor, Titov trg 4/b. Podrobnejše informacije dobite na tel.: 61-961 int. 14.

SREDNJA ŠOLA EKONOMSKE IN DRUŽBOSLOVNE USMERITVE KRANJ 64000 KRANJ

Komisija za delovna razmerja Srednje šole ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj objavlja prosta dela in naloge:

CISTILKA ŠOLSkih PROSTOROV

za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pogoj: končana osemletka.

Nastop dela takoj, poskusno delo 3 mesece.

Rok prijave 8 dni. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v roku 15 dni.

Otroci naših zdomcev iz Essna pri vrstnikih v radovljiški občini

S strahom na pot, sproščeni domov

Radovljica, 20. oktobra - V okviru že šestnajstletnega sodelovanja med Slovenskim kulturnim in športnim društvom Bled iz Essna, ki združuje 160 Slovencev na začasnem delu v Essnu ter 40 domačinov, in radovljiško občino je bilo minuli teden na obisku pri radovljiških otrocih 21 vrstnikov iz Essna. Z njimi je prišlo tudi 22 odraslih, predvsem staršev, ki so priložnost izkoristili za obisk sorodnikov v Sloveniji oziroma na Gorenjskem.

Skupina je bila tokrat manjša kot ob prejšnjih obiskih. Zakaj - ni nobena skrivnost. Sredstva javnega obveščanja po vsem svetu in tudi v Zvezni republiki Nemčiji so namreč precej pisala o zadnjih dogodkih v naši državi, kar je bil zadosten razlog, da so se nekateri odpovedali poti v Jugoslavijo, drugi so odšli v spremstvu staršev in podobno. Predsednik društva Ivan Kavčič je dejal, da je tudi osebno prepričeval starše in da je moral nazadnje popustiti tudi pri stroških avtobusnega prevoza. Ko smo se v četrtek zvečer na zaključni prireditvi v radovljiški osnovni šoli pogovarjali z nekaterimi otroki, so priznali,

jo domovino svojih staršev. Začasnost njihovega dela v tujini prerašča iz »začasnosti« v desetletja, zapletenost razmer v Jugoslaviji pa še odlaga odločitve za povratek.

V Essnu dela okrog petsto Slovencev, približno tretjina se jih udeležuje društvene dejavnosti. Okrog šestdeset otrok obiskuje slovensko dopolnilno šolo, ki jo vodi Zvonka Skrjanec. »V začetku je bilo zanimanje skromno, ker so starši mislili, da gre za politično šolo. Ko so ugotovili, da je koristno, če se otroci naučijo materinščine in spoznajo zemljepisne, zgodovinske in kulturne značilnosti Jugoslavije, so jih bili pripravljeni voziti k dopolnilnemu pouku tudi več deset kilometrov daleč. Ker je naraščaja vse manj, bomo morali v prihodnosti nekatere oddelke zapreti. Šolo financira Nemčija, ki tudi postavlja normativ - najmanj 12 do 15 otrok za oddelke,« je dejala Zvonka.

Na sklepnih prireditvah, ki je bila v četrtek zvečer v radovljiški osnovni šoli, so otroci pripovedovali o vtisih in o tem, kako živijo v Essnu. Gostje in njihovi gostitelji so si tudi izmenjali darila.

C. Zaplotnik

Mladi in knjiga

Žiri, 23. oktobra - V oktober, mesec knjige, se je zila petkova slovesnost v Zireh, kjer so svojemu rojaku, pisatelju Leopoldu Suhodolčanu odkrili spominsko ploščo. Na prireditvi se je zbralo tudi ogromno mladih ljudi, ki jim je pisatelj posvetil največ svojega talenta in jim kot eden od pobudnikov podaril akcijo Bralna značka, ki šolarje spodbuja k branju. Ali mladi poznajo Leopolda Suhodolčana in njegova dela, ali tudi sicer radi berejo, ali se potegujejo za bralno značko - to smo vprašali naključno izbrano četverico. Peter Tolar, osmošolec: »Priznam, da nisem pretiran ljubitelj knjig. Preberem tiste, ki so v šoli obvezne - letos jih je pet - kaj več pa že redkeje. Najbolj so mi všeč knjige o živalih, rad listam po Zabavniku. Pisatelj Leopolda Suhodolčana poznam, spominjam se njegovih knjig Mornar na kolesu in Peter nos je vsemu kos.«

Dejan Sedej, šesti razred: »Dopolodne smo v šoli imeli proslavo v spomin Leopoldu Suhodolčanu, spoznavali smo odlomke iz njegovih del in življenja. Tudi od prej pisatelja dobro poznam. Ni čudno, da mu pravijo slovenski Andersen. Njegove knjige so mi zelo všeč, polne so domišljije, pisane v lepem jeziku. V šolski knjižnici sem reden gost. Na mesec preberem približno petnajst knjig.«

Karmen Poljanšek, tretji letnik pedagoške šole: »Vesela sem, da je Leopold Suhodolčan naš rojak in da je na rojstni hiši bil spominsko ploščo. Mislim, da bralna kultura napreduje, kar je vse kakor velika zasluga tudi akcije Bralna značka v osnovni šoli.«

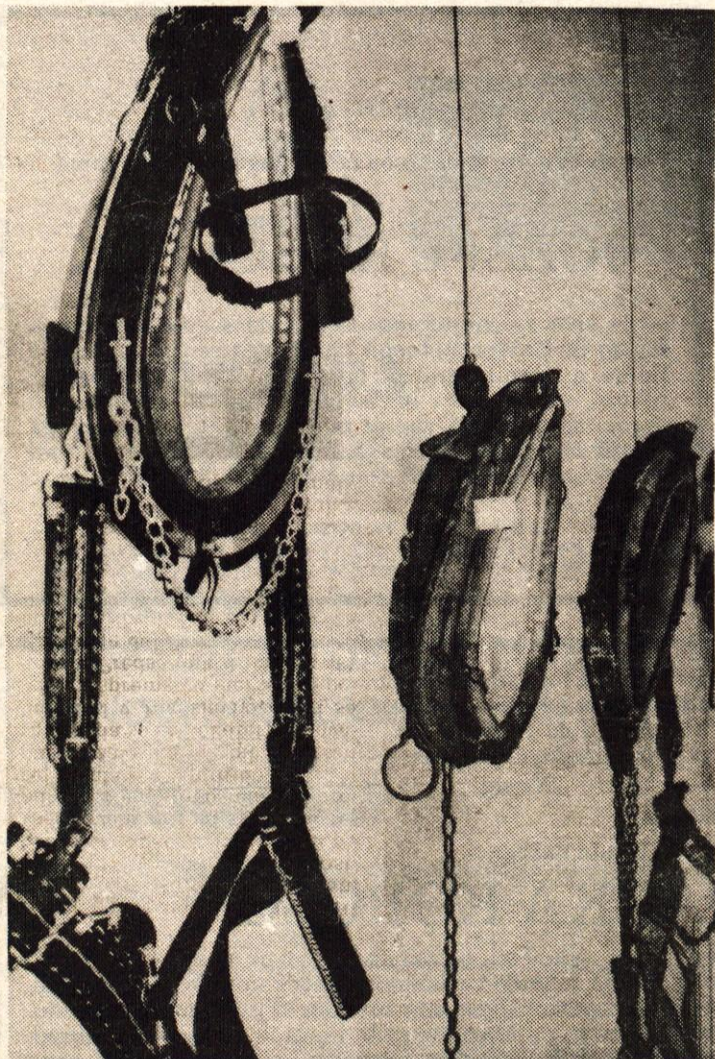
H. Jelovčan
Slike: G. Šimic

da jim je bilo zaradi vsega, kar so slišali o dogodkih pri nas, malce tesno zgodovinskih znamenitosti... Prav je, da spozna-

Ne le sodelovanje

Kranj - Minuli četrtek so v Kranju zaprli 21. mednarodni sejem stanovanjske opreme. V sedmih dneh si ga je ogledalo okrog 25 tisoč obiskovalcev, med katerimi je bilo predvsem veliko šolske mladine, ki je imela prost vstop na gobarsko razstavo. Sicer pa je prireditelj prodal okrog 10 tisoč vstopnic. Za letošnje prireditve je bil sicer značilen bolj skromen nastop gorenjskih tekstilcev in lesarjev; tisti, ki so bili tokrat na sejmu med razstavljalci, pa so ocenjevali, da vendarle na tej specializirani sejamski prireditvi kljub zmanjšani kupni moči ni šlo zgolj za sodelovanje, marveč so zabeležili tudi zadovoljiv poslovni rezultat. Še posebno pa je tudi letošnje prireditve popestrila gobarska razstava, na kateri pa so številni obiskovalci vseeno (kljub cenam) pogrešali nekatere specialitete iz prejšnjih let, A. Ž.

Kmečka romantika le še v muzejih - S prodiranjem vse močnejše modernizacije tudi v kmetijstvo, ko se brez stroja ne opravi skorajda nobeno delo na kmetiji, in namesto nekdanjih iskrih konj štejejo le strojne konjske moči, ostajajo dobri, stari komati le še spomin na lepo, dobro, kmečko romantiko. Naš posnetek je nastal na zadnji razstavi domače in umetne obrti v Slovenj Gradcu. - Foto: D. Dolenc

Nov elektroenergetski center

Jesenice, 24. oktobra - V jeseniški Železarni so že ob začetku gradnje elektrojeklarnice začeli razmišljati o območnem centru vodenja elektroenergije, ki so ga pred nedavnim tudi odprli.

Jeseniška železarna je med največjimi porabniki električne energije ne le v Sloveniji, temveč v vsej Jugoslaviji. Električna energija pa je v zadnjih letih postala izjemno draga, zato so v Železarni že leta 1982 začeli razmišljati, kako bi najbolj racionalno obdržali ravnotežje med proizvodnjo, dobavo in porabo električne energije. Količina in kakovost vsake proizvodnje sta zelo odvisni tudi od kvalitete električne energije, ki jo lahko dosežejo le z natančnim vodenjem elektroenergetskega sistema.

Ob začetku gradnje jeklarne na Beli so začeli načrtovati tudi izgradnjo območnega centra vodenja električne energije v Železarni, v obratu Elektroenergija. Zgolj z lastnim znanjem

jim je uspelo na enem mestu združiti vse operative funkcije sistema, tako da so pomembno prihranili pri investiciji območnega centra vodenja elektroenergije, ki so ga pred nedavnim odprli v jeseniški Železarni.

D. SEDEJ

Priznanja Žirovcem

Žiri, 24. oktobra - Na osrednji proslavi ob žirovskem krajevem prazniku 23. oktobra, ki je bila v petek, so med drugim izrekli priznanje peterici krajanov za uspešno delo na različnih področjih.

Priznanja so prejeli: Marija Kavčič za delo v organizaciji Rdečega križa, Lojze Kolenc za aktivno družbenopolitično delo v krajevni skupnosti, Alojz Firšt za delo v ribiški družini, zlasti pri varovanju narave, in Polde Filipič, zaslužen za razvoj smučarskega, zlasti skakalnega športa; Pavel Krvinja je za uspešno delo med gasilci prejel knjižno nagrado.

H. J.

Nove telefonske številke

Škofja Loka, 24. oktobra - Telefonski naročniki iz Škofje Loke so dobili nove šestmestne številke. Objavljene so v telefonskem imeniku, ki je pred kratkim izšel in se ga vsem, ki pogosto telefonirajo v Škofji Loki oziroma po Škofji Loki spleta kupiti, saj je listanje po imeniku hitreje in preprosteje kot klicanje informacij 988.

Pesem iz mladih grl - Zgodaj je treba začeti, pravijo vzgojiteljice v škofovskih vrtcih in svoje najmlajše varovance navdušujejo za pesem. Dobro so jih naučile. Ko so pred dnevi s svojo mlado pesmijo nastopili pred zbranimi aktivisti OF nekdanjega škofovškega vojnega področja na Podnu, so poželi vse priznanje. Čestitamo! - Foto: D. Dolenc

Jubilej Rdečega križa in prostovoljnega krvo dajalstva

Med krvodajalci vse več mladih

Radovljica, 22. oktobra - Občinska organizacija Rdečega križa radovljica je ob 125-letnici Rdečega križa in 35-letnici prostovoljnega krvodajalstva pripravila v soboto popoldne v radovljiški osnovni slovesnost s kulturnim programom in podelitvijo priznanj, plakatov in značk.

Kot je poudaril Justin Zorko, predsednik občinske organizacije je ideja Rdečega križa vzniknila v Ženevi pred 125 leti z željo, da vojnih spopadih in v najtežjih dneh človeka ohranijo človeštvo. Nevsko konvencijo je takrat podpisalo dvanajst držav, z mednarodnega Rdeči križ organiziran v 165 državah na svetu. Čeprav so med nami velike družbene in gospodarske razlike, se ideja Rdečega križa še vedno krepi, razvija in postaja vse bolj trdna vez med narodni bol miru in človečnosti, simbol milijonov ljudi, ki so pripravljene pomagati.

V Sloveniji so prva društva Rdečega križa nastala že 1886. organiziran razvoj pa sega v leto 1944, ko je Rdeči križ sprejel števna pravila in razširil dejavnost na šolanje bolničarjev, nego, njih, zbiranje sanitetnega materiala, opremljanje bolnišnic, šolskih kuhinj in podobno. Splošni razmah krvodajalstva se je začel v vojni, darovalci krvi pa so takrat prejeli za kri denar. To je zročalo nevednosti, nekaterim je bilo le za zaslužek, takšen pa ni vodil k množičnosti. Pred 35 leti se je začelo prostovoljno krvodajalstvo, ki je poudarjalo humane odnose med ljudmi, plemenitost, nesebičnost, pomoč v stiski... Tisti, ki so menili, da med mi ne bo odziva, so se zmotili. Že prvo leto je darovalo kri več kot v vseh prejšnjih. Podobno je bilo tudi v radovljiški občini, kjer še vedno krvodajalcev raslo iz leta v leto. Pred dvema letoma je darovalo kri kar 1909 občanov, največ doslej, medtem ko je za minulo leto tako kot za vso Slovenijo značilno rahlo zmanjšanje. Razlog za to je dejal Justin Zorko - pojav aidsa in nepopolno osveščanje bivalstva o tej bolezni. V organizaciji Rdečega križa se prizadevajo prepričati ljudi, da krvodajalstvo zanesljivo ni vzrok možnega aidsa; bolezn; sicer pa so najbolj zadovoljni s tem, da je med krvodajalci vedno več mladih.

Na slovesnosti, ki so jo popestrili z nastopom Ladka Korošca, S. Hočvar, Rajka Koritnika in Leona Engelmana ter dramske igralka Jožeta Logarja, so podelili več priznanj. Franc Dumenič Brezovce pri Kropi, ki je doslej že petdesetkrat daroval kri, je prejel plaketo. Jože Seliga iz Bohinjske Bistrice in Branislav Tudi Radovljice, 45-kratna darovalca krvi, sta dobila značke, prav tako tudi Martin Poček in Marjan Rijavec iz Radovljice ter Janko Križ iz Zgoranj Gorij in Stane Resnik iz Rodin, ki so doslej darovali že 35-krat. Šest občanov je prejelo značke za 30-krat darovanje krvi, 19 za 25-krat in 31 za 20-kratno darovanje. 39 posameznikov, 14 darovalcev in aktivistov, in 18 organizacij, ki imajo največ krvodajalcev oziroma najbolj pomagajo Rdečemu križu, pa je dobilo jubilejne plakete.

C. Zaplotnik

Gremo v neznanu

Glasov izlet

Samo še pet dni nas loči od našega jesenskega izleta. Celotno informacijo skupaj s seznamom izžrebancev objavljamo na strani našega časopisa. Zaradi velike želje, da bi se lahko izletu ta udeležili tudi tisti, ki nimajo sreče pri žrebanjih, smo rezervirali pri turistični agenciji "Odisej" iz Kranja, kjer se lahko prijavi in vplačate stroške izleta, še 45 dodatnih sedežev. Število je omejeno, zato bomo lahko na izlet vzeli samo tiste, ki bodo prišli v to število. Velja torej pohiteti!